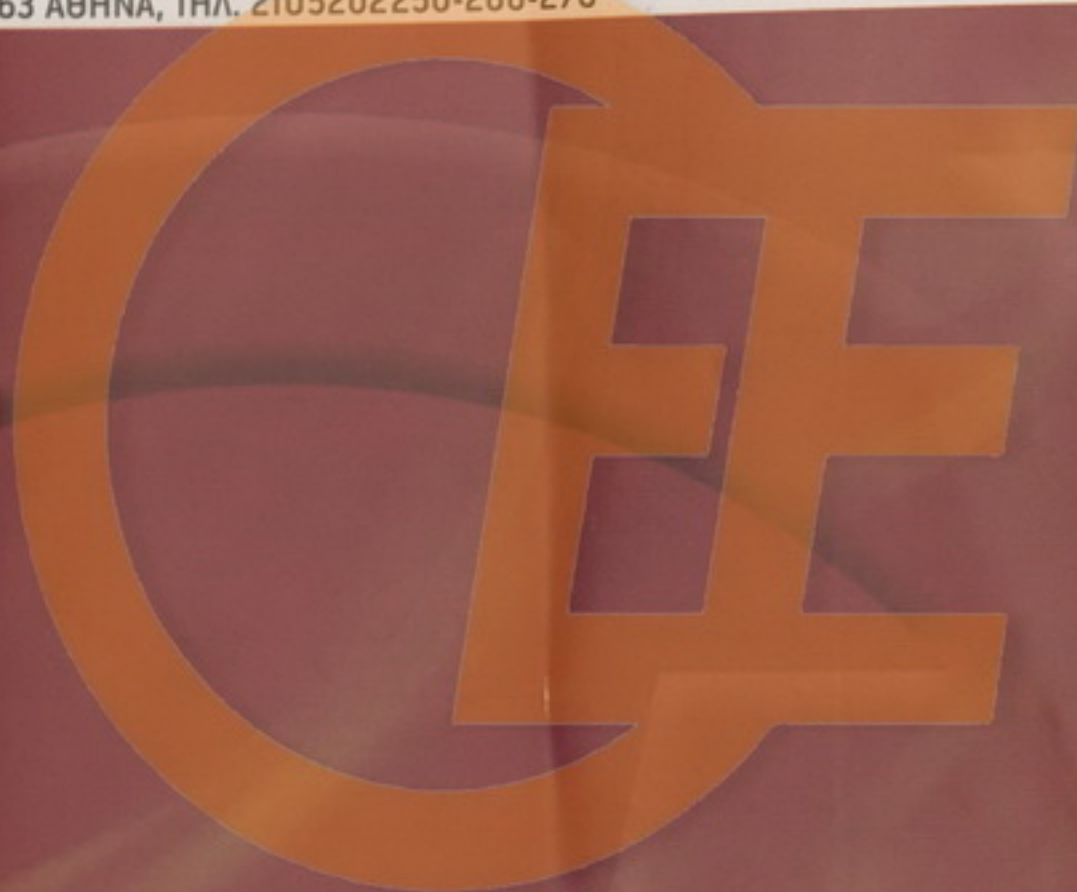

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚά ΧΡΟΝΙΚΑ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 12-14, 10563 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. 2105202250-260-270

Πιστοποίηση Λογιστών Φοροτεχνικών

Προφίλ της Φοροδιαφυγής

Συμπεράσματα του ΟΕΕ για το Ασφαλιστικό

Μορφολογία του Τραπεζικού Συστήματος

Προτάσεις για την Αναμόρφωση
του Φορολογικού Συστήματος

ΤΕΥΧΟΣ 140
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Κρατικός Προϋπολογισμός 2010

Θέσεις του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Πιστοποίηση Λογιστών Φοροτεχνικών

Άμεση η αντίδραση της Κεντρικής Διοίκησης του Οικονομικού Επιμελητηρίου αναφορικά με την φορολογική υποχρέωση των εταιριών, που ανακοινώθηκε .. κατά τη διεξαγωγή της διαβούλευσης για τη Φορολογική Μεταρρύθμιση ότι η ακρίβεια των φορολογικών δηλώσεων θα πρέπει να βεβαιώνεται από πιστοποιημένους λογιστές φοροτεχνικούς και γραφεία παροχής λογιστικών – φοροτεχνικών υπηρεσιών.

Το Οικονομικό Επιμελητήριο ήδη έχει αρχίσει τις διαδικασίες για να διαπιστευτεί από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης ως ο φορέας πιστοποίησης των λογιστών φοροτεχνικών καθώς η ίδια η Πολιτεία με τον Ν. 2515/1997 νομοθετικά κατοχύρωσε το Επάγγελμα του Λογιστή Φοροτεχνικού και έδωσε την εξουσιοδότηση στον Φορέα μας να χορηγεί τις άδειες Λογιστή Φοροτεχνικού με την τήρηση του σχετικού μητρώου.

Το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης Α.Ε., με τον διακριτικό τίτλο Ε.ΣΥ.Δ., ιδρύθηκε με τον Ν. 3066/2002 και αποτελεί μετεξέλιξη του Εθνικού Συμβουλίου Διαπίστευσης, που λειτουργούσε στο Υπουργείο Ανάπτυξης από το 1994, με τον ίδιο διακριτικό τίτλο.

Είναι ανώνυμη εταιρεία ιδιωτικού δικαίου, που λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος, με σκοπό τη διαχείριση του συστήματος διαπίστευσης στη χώρα.. Η διαπίστευση από το ΕΣΥΔ παρέχει την επίσημη αναγνώριση ότι ένα νομικό πρόσωπο ή φυσικό πρόσωπο ασκεί συγκεκριμένες δραστηριότητες με τεκμηριωμένη επάρκεια , αμερόληπτα κατοχυρώνει την αξιοπιστία της πιστοποίησης και των ελέγχων της ποιότητας σε προϊόντα - υπηρεσίες και εξασφαλίζει την διεθνή αποδοχή των δραστηριοτήτων των φορέων πιστοποίησης.

Οι ενέργειες που απαιτούνται και άμεσα θα προβούμε είναι:
1. Σύσταση Υπηρεσίας Πιστοποίησης με περιγραφή των θέσεων εργασίας και καθορισμό αρμοδιοτήτων , ανεξάρτητη από τις άλλες υπηρεσίες του ΟΕΕ η οποία θα εποπτεύεται από Επιτροπή Αμεροληψίας με συμμετοχή εκπροσώπων του ΟΕΕ, του Υπουργείου Οικονομικών και των κλαδικών οργανώσεων.

2. Σχήμα Πιστοποίησης

Περιλαμβάνει καθορισμό των προσόντων που απαιτούνται για την πιστοποίηση των λογιστών σε συγκεκριμένη δραστηριότητα, περιγραφή διαδικασίας αξιολόγησης (δοκιμασία επάρκειας) Το σχήμα πιστοποίησης είναι δυνατόν να πάρει την μορφή ΚΥΑ .

3. Υποβολή αιτήματος –σχήματος Πιστοποίησης προς το ΕΣΥΔ.

Η προσπάθεια αυτή του Οικονομικού επιμελητηρίου ενισχύεται και από την ενιαία θέση που διατυπώθηκε σε συνάντηση μεταξύ των Προέδρων των Επιστημονικών Φορέων που έγινε στο γραφείο του Προέδρου του Ο.Ε.Ε.. κ. Επιστημονικών Φορέων που πραγματοποιήθηκε στο γραφείο του Προέδρου του Ο.Ε.Ε. κ. Πελοπίδα Καηλήρη (Οικονομικό Επιμελητήριο, Τεχνικό Επιμελητήριο, Ιατρικός Σύλλογος, Δικηγορικός Σύλλογος, Οδοντιατρικός Σύλλογος).

Οι μοναδικοί φορείς που έχουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις και την απαραίτητη νομική μορφή για να διαπιστευτούν ως οι φορείς πιστοποίησης των μελών τους.

Την σύμφωνη γνώμη, διαπίστευσης του Ο.Ε.Ε. ως φορέα πιστοποίησης των λογιστών φοροτεχνικών, έχουν και οι κλαδικές οργανώσεις των λογιστών φοροτεχνικών.

Σε συναντήσεις που είχα ως Πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου με εκπροσώπους των διοικήσεων, εξέφρασαν την σύμφωνη γνώμη τους ότι το ΟΕΕ πρέπει να είναι ο φορέας πιστοποίησης των λογιστών φοροτεχνικών καθώς είναι το ΝΠΔΔ που χορηγεί τις σχετικές άδειες .

Ο Πρόεδρος του Ο.Ε.Ε.
Πελοπίδας Καηλήρης

Πιστοποίηση Λογιστών – Φοροτεχνικών1
του Πελοπίδα Καλλιήρη, Προέδρου του ΟΕΕ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Προτάσεις του Ο.Ε.Ε. για την Αναμόρφωση του Φορολογικού
Συστήματος 4
Συμπεράσματα – Προτάσεις του Ο.Ε.Ε. για το Ασφαλιστικό 8
Έρευνα για τη Συμπεριφορά των Φορολογουμένων – Προφίλ της
Φοροδιαφυγής 12
Κρατικός Προϋπολογισμός 2010 Βασικές θέσεις του Ο.Ε.Ε. 17
Έρευνα για τον Δείκτη Εμπιστοσύνης Καταναλωτή
για το 2009 21
Μελέτη για την μορφολογία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος
και η Διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση: οικονομικές και κοινωνικές
επιπτώσεις 42

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

Οι κανόνες τεκμηρίωσης τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών και
η μεθοδολογία σύνταξης φακέλου τεκμηρίωσης τιμών 24
του Θεμιστοκλή Κοσσίδα Μέλους της ΣτΑ, ελεγκτής στην Επιτροπή
Κεφαλαιαγοράς
Αντισσφαλιστική θύελλα 25
του Σταμάτη Βάσσου Μέλους της Κ. Δ. του Οικονομικού
Επιμελητηρίου
Οι κυβερνητικές θέσεις για το ασφαλιστικό και οι δικές μας
απόψεις 27

του Γιάννη Δούκα μέλους της Ε.Ε. της ΟΜΕ-ΟΤΕ και
της γραμματείας της Αυτόνομης Παρέμβασης
Ο θεσμός της Επαγγελματικής Ασφάλισης Επαγγελματικό Ταμείο
Ασφάλισης Οικονομολόγων (Ε.Τ.Α.Ο.) 28
του Κώστα Τζινιέρη Προέδρου Ε.Τ.Α.Ο
Δημοσιονομική προσαρμογή και πολιτικές ανάπτυξης σε περίοδο
ύφεσης 29
του Κωνσταντίνου Β. Κόλλια, μέλους της Κ.Δ. του Οικονομικού
Επιμελητηρίου
Διπλά Ελλείμματα και Ανάπτυξη 30
του Στέλιου Μαστρογιαννάκη Μέλους της Κ.Δ. του Οικονομικού
Επιμελητηρίου
Η ελληνική αγορά ακινήτων: χαρακτηριστικά,
πρόσφατες εξελίξεις και προοπτικές 46
Δρ. Θεόδωρα Μ. Μητράκου, Υπεύθυνη του Τμήματος Ανάλυσης
Αγοράς Ακινήτων της Τράπεζας Ελλάδος

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ 34

ΠΑΡΑΤΑΞΕΙΣ

ΔΗΚΙΟ 36
ΠΑΣΚΟ-Σ 37
Α.ΚΙ.Ο.Ε. 38
ΣΕΠ-Ο..... 39
Δ.Π.Κ.-Ο 40

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Πελοπίδας Ι. Καλλιήρης, Πρόεδρος του
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΟΕΕ

Σπύρος Α. Μυρίντζος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Δημήτρης Δράκος, Σταύρος Καββαδίας, Πλάτων Καραντάνης, Ευάγγελος Ρίζος

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ελισάβετ Μαυρίδου, Παναγιώτης Μπισμπίκος, Σταύρος Ντεγιαννάκης, Σπύρος
Μυρίντζος

Επικοινωνία: Τηλέφωνα 210 5232238
e-mail:ekdil_epik@oe-e.gr

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

Μητροπόλεως 12-14, 105 63 Αθήνα
Τηλ. 210 5202250 – 260 – 270 FAX: 210 5229167

ECONOMIC CHAMBER OF GREECE

12 - 14, Mitropoleos Str., 10563 ATHENS
Tel: 210 5202250-260-270 FAX: 210 5229167

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

MEDIAPRINT ΕΠΕ Καρέα 19, Mets 11636 • τηλ.: 210 9249040-4 • fax: 210
9249042 • e-mail: info@media-print.gr

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

1. ΘΡΑΚΗΣ, Μ.Μ. Βασιλείου 3, όροφος 4ος, Τ.Κ. 69100 Κομοτηνή
τηλ. 25310 23035, fax. 25310 82992, e-mail: oee1pt@otenet.gr

2. ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, Μεραρχίας 14, Τ.Κ. 62100 Σερρες
τηλ. 23210 67970 e-mail: oeeam2s@otenet.gr

Γραφείο Καβάλας, Βενιζέλου 34, 65403 Καβάλα τηλ.2510232966

3. ΚΕΝΤΡ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, Αριστοτέλους 26, Τ.Κ. 54623 Θεσ/νίκη
Τηλ. 2310275727-28 www.oee3pt.gr e-mail: oee-ptkm@otenet.gr

4. Κ.Δ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, Μαλακούση 10, Τ.Κ. 59100 Βέροια,
τηλ. 2331029111, fax: 23310 72033, e-mail: oee4pt@oe-e.gr

5. ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, Κωστή Παλαμά 6, Τ.Κ. 50100 Κοζάνη
τηλ. 2461037462, e-mail: info@oee-dm.gr

6. ΗΠΕΙΡΟΥ, Ν. Ζέρβα 28, Τ.Κ. 45332 Γιάννενα
τηλ. 26510 72400, fax: 26510 72194 e-mail: oee6pt@oe-e.gr

7. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, Παναγασσασίου 21, 41222 Λάρισα
τηλ. 2410531422 – 2410 53312 oeethes@otenet.gr

8 ΚΕΝΤΡ. ΣΤΕΡ. ΕΛΛΑΔΑΣ Διακου και Αινιάδων, 35100 Λαμία
2231042511 e-mail: oee8pt@otenet.gr

9. ΑΝ. ΣΤΕΡ. ΕΛΛΑΔΑΣ Λ. Χαίνα 75 & 25ης Μαρτίου, 34100 Χαλκίδα
Τηλ. 2221080710 e-mail: ev9oee@otenet.gr

10. Β – Δ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, Ζαΐμη 21 26223 Πάτρα
τηλ. 2610221645 – 2737767 – 241183 fax. 2610273767, e-mail: oeede@otenet.gr

Γραφείο Αργινίου Χαριλάου Τρικούπη 7, 30100 Αργίνο, τηλ. 2641039898
Γραφείο Πύργου Μανωλοπούλου 42, 27100 Πύργος

11. Ν.Α. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, Πλ. Καλοκοιτώνη 8, 22100 Τρίπολη
τηλ. 2710233582, e-mail: oee11pt@otenet.gr

12. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, Γ. Σεφέρη 80, 85100 Ρόδος
τηλ. 2241066660, e-mail: ptdoee@otenet.gr

13. ΑΝ. ΑΙΓΑΙΟΥ Ελ. Βενιζέλου 6, 81100 Μυτιλήνη,
τηλ. 2251025634, e-mail: oee13pt@les.forthnet.gr

14. ΑΝ. ΚΡΗΤΗΣ Εθν. Αντιστάσεως 105, 71306 Ηράκλειο
τηλ. 2810224595, e-mail: oeeetak@her.forthnet.gr

15. ΔΥΤ. ΚΡΗΤΗΣ, Κριάρη & Μυλωνογιάννη 21, 73100 Χανιά
τηλ. 2821094505, e-mail: oee-dk@otenet.gr

16. ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ, Σαμαρά 2, 49100 Κέρκυρα
τηλ. 2661041148, e-mail: oee16pt@otenet.gr

Από δεξιά ο Πρ. του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. κ. Θεόδ. Μαρκόπουλος, Ο Πρ. της Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας κ. Π. Αλεξίου Ο Πρ. του Ο.Ε.Ε. κ. Πετ. Καλλήρης, Ο Πρ. του Ιατρικού Συλλόγου κ. Εμ. Καποκαιρινός Ο Πρ. του Τ.Ε.Ε. κ. Γ. Αθαβάνος και ο Στ. Μαστρογιαννάκης μέλος της Κ.Δ. του Ο.Ε.Ε.

Διακρίνονται ο Πρ. της Π.Ο.Φ.Ε.Ε. Αβραάμ Πανίδης, ο Πρ. του Ο.Ε.Ε. Πετ. Καλλήρης και ο Γ.Γ. της Π.Ο.Φ.Ε.Ε. Νικόλαος Πατέλης

Διακρίνονται ο Πρ. της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Οικονομολόγων κ. Κ. Κούκουνας, ο Γ. Γραμματέας κ. Ν. Γκιάκας, και ο Οικ. Επόπτης και Πρ. του Συλλόγου Αττικής κ. Παναγιώτης Θεοδωρακόπουλος. Από το Ο.Ε.Ε. ο Πρ. κ. Πελοπίδας Καλλήρης και το Μέλος της Κ.Δ. του Ο.Ε.Ε. κ. Παν. Αλεβιζάκης

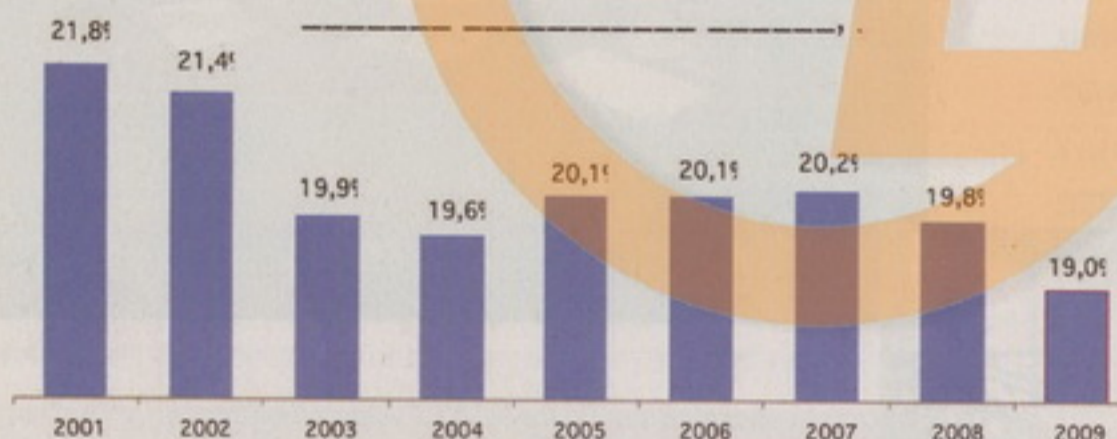

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (Ο.Ε.Ε.)
για την αναμόρφωση του Φορολογικού Συστήματος

Το Ο.Ε.Ε. ως ο θεσμοθετημένος σύμβουλος της Πολιτείας με την θέση του όπως αυτή διατυπώνεται ακολούθως, επιδιώκει να καταθέσει μία πλήρη εναλλακτική πρόταση για την αναμόρφωση του Φορολογικού μας Συστήματος. Η παρέμβασή του επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, στην κοινωνική δικαιοσύνη και στην αναδιανομή του εισοδήματος.

Αποσκοπεί στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών, στην αύξηση των Εσόδων του Δημοσίου, στη λειτουργία της φορολογικής διοίκησης με ολοκληρωμένο και μακρόπνοο σχεδιασμό, σ' ένα φορολογικό σύστημα με αναπτυξιακό προσανατολισμό και στη διεύρυνση της Φορολογικής Βάσης από πηγές που φοροδιαφεύγουν. Θα πρέπει να υπάρξει ριζική αναμόρφωση του Φορολογικού Συστήματος με βασικά χαρακτηριστικά την αποτελεσματικότητά του.

Πηγή: Eurostat, AMECO. 2009, με βάση εκτιμήσεις πραγματοποιήσεων.

Αποτελεσματικό Το φορολογικό σύστημα πρέπει να προωθεί την αποτελεσματική αναδιανομή των οικονομικών πόρων της οικονομίας.

Απλό Το φορολογικό σύστημα πρέπει να διακρίνεται για την απλότητα και την σαφήνειά του.

Σταθερό Το φορολογικό σύστημα πρέπει να είναι σταθερό και διαχρονικό.

Κοινωνικά δίκαιο Κοινωνικά δίκαιο Το φορολογικό σύστημα πρέπει να διακρίνεται για το δίκαιο χαρακτήρα του στην κατανομή των φορολογικών βαρών.

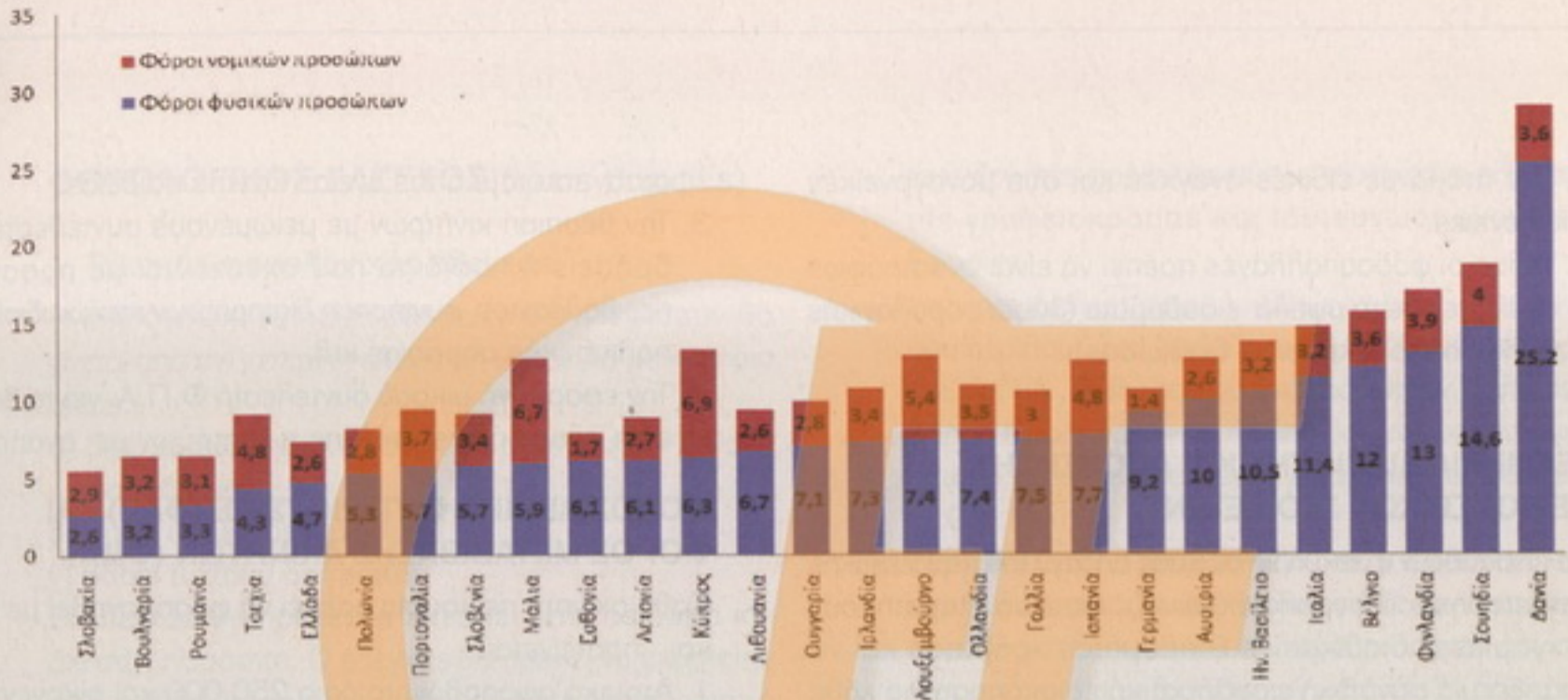
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

1. Η φορολογική κλίμακα πρέπει να είναι κοινή για όλα τα φυσικά πρόσωπα (μισθωτοί, επαγγελματίες κτλ). Επιβάλλεται η ενοποίηση

Πηγή: Eurostat, AMECO.

Φορολόγηση φυσικών και νομικών προσώπων ως % του ΑΕΠ, 2007

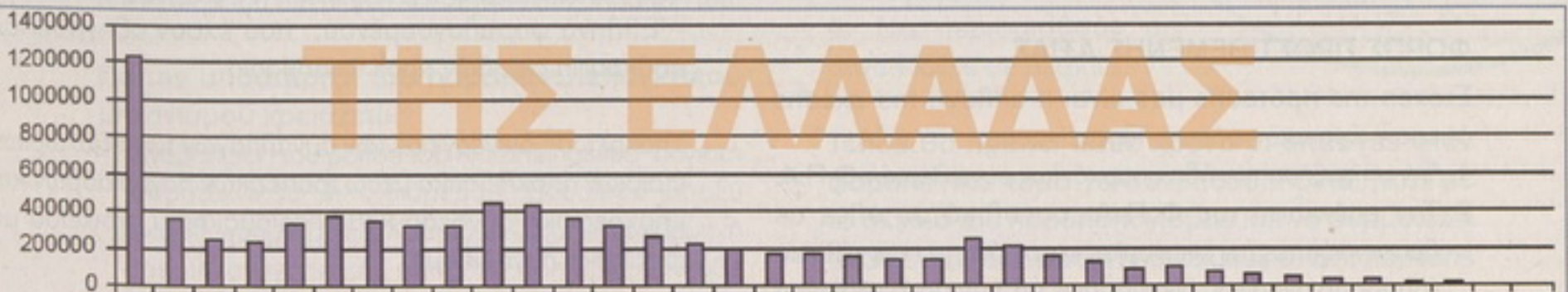
Πηγή: EC Taxation Trends in Europe (2009).

- 1. όλων των εισοδημάτων στην ίδια κλίμακα.
- 2. Η φορολογική κλίμακα πρέπει να διαθέτει περισσότερα κλιμάκια προκειμένου να αποκατασταθεί η προοδευτικότητα της φορολογίας.
- 3. Να μην υπάρχει μόνο ένα προσωπικό αφορολόγητο όριο αλλά και ένα οικογενειακό για τις περιπτώσεις μονογονεϊκών οικογενειών.
- 4. Πρέπει να αυξηθούν οι μειώσεις του φόρου για κάθε παιδί του φορολογούμενου ώστε να αποτελέσουν ουσιαστικό κίνητρο για την μείωση της υπογεννητικότητας.

Επιπλέον προτείνεται η διατήρηση και επέκταση της έκπτωσης δαπανών:

- 1. Στις δωρεές προς κοινωφελή ιδρύματα.
- 2. Στη δαπάνη μισθώματων που καταβλήθηκε για ενοίκιο κυρίας κατοικίας καθώς και κατοικίας για την ικανοποίηση στεγαστικών αναγκών των τέκνων που φοιτούν σε αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία.
- 3. Στη δαπάνη για παράδοση κατ' οίκον ιδιαίτερων μαθημάτων ή για φροντιστήρια οποιασδήποτε αναγνωρισμένης βαθμίδας ή ξένων γλωσσών.
- 4. Στη δαπάνη για ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη.
- 5. Στη δαπάνη των δεδουλευμένων τόκων δανείων πρώτης κατοικίας.

Κατανομή φορολογουμένων ανά κλιμάκιο ατομικού εισοδήματος (σύνολο 8.246.361 δηλώσεις)

6. Στα άτομα με ειδικές ανάγκες και στις μονογονεϊκές οικογένειες.
7. Τέλος οι φοροαπαλλαγές πρέπει να είναι αντιστρόφως ανάλογες με τα υψηλά εισοδήματα (βάσει φορολογικής δήλωσης ή τεκμηρίων διαβίωσης).

ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Να επεκταθούν τα τεκμήρια σε κάθε αλλαγή της περιουσιακής κατάστασης του φορολογούμενου, ώστε να σταματήσουν οι «νόμιμες» διαδικασίες ξεπλύματος χρήματος και να υπάρξει μία συνολική εισοδηματική επισκόπηση για κάθε φυσικό πρόσωπο

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Ο συντελεστής φορολόγησης των νομικών προσώπων να διαμορφωθεί στα πλαίσια του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Να μειωθούν οι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος σε νέες επιχειρήσεις
3. Να μειωθούν οι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε ευαίσθητες παραμεθόριες περιοχές (π.χ. Θράκη) ή ασκούν οικολογική δραστηριότητα (αιολική ενέργεια, αφαλατώσεις σε νησιά κλπ).
4. Να καταργηθεί η προκαταβολή φόρου των νομικών και φυσικών προσώπων.
5. Να προσδιορίζονται τα φορολογητέα κέρδη με λογιστικό προσδιορισμό των επιχειρήσεων
6. Να προσδιορίζονται επακριβώς οι εκπιπόμενες δαπάνες καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται, ανά κλάδο και δραστηριότητα.

ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

Στόχος της πρότασής μας είναι η αλλαγή της σχέσης άμεσων-έμμεσων φόρων. Προτείνουμε:

1. Την μη αύξηση των ήδη υπαρχόντων συντελεστών Φ.Π.Α.
2. Την επέκταση του Φ.Π.Α. συνολικά σε όλες τις δραστηριότητες της οικονομίας και σε όλα τα επαγγέλματα (συμβολαιογράφοι, δικηγόροι κ.τ.λ.) με μόνη εξαίρεση

αυτήν του τομέα της υγείας και της παιδείας.

3. Την θέσπιση κινήτρων με μειωμένους συντελεστές για δράσεις ή προϊόντα που σχετίζονται με προστασία περιβάλλοντος, συντήρηση διατηρητέων κτιρίων ιδιαίτερης πολιτιστικής σημασίας κτλ.
4. Την εφαρμογή μικρού συντελεστή Φ.Π.Α. για τα βασικά είδη προσωπικής ανάγκης των ατόμων με αναπηρία.

ΦΟΡΟΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (ΦΑΠ) ΚΑΙ ΦΟΡΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (ΦΜΑ)

Κάθε ακίνητη περιουσία πρέπει να φορολογηθεί με ΦΑΠ και προτείνεται:

1. Ατομικό αφορολόγητο όριο 250.000 και οικογενειακό αφορολόγητο όριο 500.000 ευρώ.
2. Ύπαρξη ποσών κλιμακίων τα οποία θα αυξάνονται σταδιακά.
3. Φορολόγηση της εκκλησιαστικής περιουσίας.
4. Επέκταση σε όλες τις περιοχές της χώρας του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, οι οποίες αντικειμενικές αξίες θα πρέπει να ταυτίζονται με τις εμπορικές αξίες.
5. Απαλλαγή της πρώτης κατοικίας με βάση την οικονομική κατάσταση και τα εισοδήματα του ιδιοκτήτη.
6. Ειδικά για τις εξωχώριες εταιρείες.

Δημιουργία ειδικού μητρώου περιουσιακών στοιχείων των εξωχώριων εταιρειών και όσων εταιρειών έχουν έδρα τους φορολογικούς παραδείσους και σύνδεση των πιθανών οφειλών από μεταβιβάσεις με τα περιουσιακά στοιχεία αυτά καθαυτά και όχι με το νομικό πρόσωπο.

Πρόβλεψη για την ύπαρξη συνυπευθυνότητας του διαχειριστή ή εκπροσώπου της εξωχώριας εταιρείας για διαπιστωμένες περιπτώσεις συγκάλυψης του τελικού φυσικού προσώπου – Έλληνα φορολογούμενου, που έχουν οδηγήσει σε απόκρυψη οφειλών προς το Δημόσιο.

Υποχρέωση διενέργειας των συναλλαγών των εξωχώριων εταιριών αποκλειστικά μέσω τραπεζικών λογαριασμών και υποχρεωτική σύνδεση κάθε περιουσιακού στοιχείου με τραπεζικό λογαριασμό.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ (τρεις μορφές)**1. Τακτικός φορολογικός έλεγχος**

Η επιλογή για το ποιες εταιρείες θα ελεγχθούν θα γίνεται από την κεντρική ελεγκτική υπηρεσία με κριτήρια όπως:

- α) διασταυρώσεις στοιχείων που υπονοούν πιθανή φοροδιαφυγή
- β) βάση αριθμοδεικτών και
- γ) βάσει τυχαίου δείγματος.

Ο έλεγχος θα πρέπει να εστιάζει στην ποιότητα και όχι στην ποσότητα. Ο έλεγχος θα πρέπει να εκτελείται από ομάδα εφοριακών-ελεγκτών με καταμερισμό έργου και το σύνολο των εργασιών θα συντονίζεται και θα επαληθεύεται από την κεντρική ελεγκτική υπηρεσία.

2. Προληπτικός φορολογικός έλεγχος.

Ο προληπτικός φορολογικός έλεγχος θα είναι έργο εξωτερικών συνεργειών του Υπουργείου Οικονομικών. Τα συνεργεία ελέγχου θα ορίζονται ανά περιοχή και θα είναι περιφερόμενοι με σαφείς οδηγίες σε κάθε γειτονιά. Κατά περίπτωση θα είναι ένστολοι και θα διακρίνονται εμφανώς από τις επιχειρήσεις ως μέσο αποτροπής της φοροδιαφυγής.

3. Προσωρινός φορολογικός έλεγχος.

Οι εντολές του ελέγχου θα εκδίδονται από τις κατά τόπους Δ.Ο.Υ. ύστερα από διασταυρώσεις και λήψη πληροφοριών που υπονοούν φοροδιαφυγή (π.χ. μή υποβολής περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α.). Θα πρέπει να υπάρχουν σαφείς κανόνες και μεθοδολογία για την διενέργεια και την τεκμηρίωση του ελέγχου. Ο προσωρινός έλεγχος θα πρέπει να εστιάζει στον Φ.Π.Α., στην σωστή απεικόνισή του στα βιβλία και στην σωστή απόδοσή του.

Για την υποστήριξη του παραπάνω ελεγκτικού μηχανισμού χρειάζεται:

1. Αναβάθμιση του ρόλου του πιστοποιημένου λογιστή φοροτεχνικού ως ενδιάμεσου προσώπου μεταξύ φορολογουμένου και Κράτους. Καθοδική εφαρμογή της μηχανογραφικής υποβολής δηλώσεων κάθε είδους (εκτός των μισθωτών και συνταξιούχων) από

τους λογιστές φοροτεχνικούς με ταυτόχρονη εξάλειψη της γραφειοκρατίας και του συνωστισμού στις Εφορίες.

2. Υποχρεωτική υπογραφή κάθε εγγράφου – φόρμας που περιλαμβάνει φορολογητέο εισόδημα και φόρο π.χ. Φ.Π.Α., δηλώσεις παρακρατούμενων, δηλώσεις φόρου εισοδήματος κ.τ.λ. από λογιστή φοροτεχνικό κάτοχο της αντίστοιχης επαγγελματικής άδειας από το Ο.Ε.Ε..
3. Διασύνδεση του μητρώου λογιστών φοροτεχνικών του Ο.Ε.Ε. με το Τaxis έτσι ώστε κάθε συγκεκριμένη φορολογική δήλωση να υποβάλλεται από τον Λογιστή Φοροτεχνικό που διαθέτει την κατάλληλη άδεια και την αντίστοιχη τάξη.

Επίσης προτείνεται:

1. Συχνότερη υποβολή συγκεντρωτικών πινάκων πελατών – προμηθευτών για να είναι δυνατή η έγκαιρη διενέργεια διασταυρώσεων.
2. Κατάργηση του ΚΒΣ και ενοποίηση των διατάξεων που θα διατηρηθούν στην φορολογία εισοδήματος.
3. Να χρησιμοποιηθούν οι δυνατότητες της πληροφορικής και των νέων τεχνολογιών σε κάθε φορολογική διαδικασία.
4. Να περιορισθούν οι συναλλαγές σε μετρητά.

Τέλος θα πρέπει κάθε χρόνο οι αλλαγές στον φορολογικό νόμο να συνοψίζονται μαζί με το σχέδιο του προϋπολογισμού και να συμμετέχει το ΟΕΕ στην διαδικασία προετοιμασίας και κατάρτισης αυτών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Του Οικονομικού Επιμελητηρίου για το ασφαλιστικό

1. Αναπροσανατολισμός της ασφαλιστικής πολιτικής

Η δυσμενής οικονομική κατάσταση των ασφαλιστικών Ταμείων στην Ελλάδα που προκαλείται, κατά κύριο λόγο, από την κατάρρευση των νομοθετημένων εσόδων του κοινωνικο-ασφαλιστικού συστήματος,

ενεργοποιεί την αναγκαιότητα ενός διαλόγου των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων της χώρας, προκειμένου σε βραχυχρόνιο και μεσο-μακροπρόθεσμο επίπεδο η κοινωνική ασφάλιση να ανταποκριθεί απρόσκοπτα στις θεσμοθετημένες υποχρεώσεις της. Οι εξελίξεις αυτές συντελούνται την στιγμή που τα τελευταία είκοσι χρόνια (1990-2010) οι τέσσερις κεντρικές νομοθετικές παρεμβάσεις κυρίως παραμετρικού χαρακτήρα (αύξηση ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, ποσοστό αναπηρώσεως των συντάξεων, μείωση των συντάξεων με την αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των συντάξεων, ενοποιήσεις χωρίς σχεδιασμό και μελέτη, διευκολύνσεις και απαλλαγές από την καταβολή οφειλόμενων εισφορών σε εργοδότες) έχουν φέρει το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης στην σημερινή δυσμενή οικονομική κατάσταση όπου τα περιουσιακά του στοιχεία (κινητά και ακίνητα) να αρκούν για την χρηματοδότηση ενός έτους συνταξιοδοτικών παροχών.

Κατά την διάρκεια της χαμένης αυτής εικοσαετίας η κοινωνική ασφάλιση έμεινε ανοχύρωτη ως προς την οργάνωση είσπραξης των νομοθετημένων εσόδων της. Έτσι, σήμερα 464.000 από τις 930.000 επιχειρήσεις στην χώρα μας δεν καταβάλλουν για παράδειγμα στο ΙΚΑ και στον ΟΑΕΕ (Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών) το αντίτιμο των οφειλόμενων εισφορών. Η εισφοροδιαφυγή το 2009 εκτιμάται στα 8,3 δις ευρώ και το Κράτος από το 1993 οφείλει στα ασφαλιστικά Ταμεία 12 δις ευρώ. Εξάιρεση αποτελεί η ετήσια χρηματοδότηση προς το ΙΚΑ του 1% του ΑΕΠ, η συμβολή του οποίου στην χρηματοδοτική ενίσχυση του ΙΚΑ υπονομεύεται από την σημαντικού μεγέθους διαρροή νομοθετημένων πόρων του μεγαλύτερου ασφαλιστικού οργανισμού της χώρας.

Είκοσι χρόνια μετά αποδεικνύεται με τον πιο εύληπτο τρόπο η αναγκαιότητα αναπροσανατολισμού των ασφαλιστικών πολιτικών από τις παραμετρικές αλλαγές στην δημιουργία κεφαλαιακού αποθέματος για την χρηματοδότηση

των συντάξεων των ήδη συνταξιούχων αλλιά και των νέων γενεών.

Από την άποψη αυτή είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι η αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης κατά δύο χρόνια μετατοπίζουν μόνο κατά 6,5 μήνες το έτος κρίσης της κοινωνικής ασφάλισης, ενώ η μείωση της εισφοροδιαφυγής κατά 20% μετατοπίζει κατά επτά χρόνια το έτος κρίσης του κοινωνικο-ασφαλιστικού συστήματος.

Έτσι, η αναγκαιότητα δημιουργίας κεφαλαιακού αποθέματος στην κοινωνική ασφάλιση της χώρας μας, αποτελεί την τελευταία ευκαιρία, αφού σήμερα η πλειοψηφία των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ βρίσκεται στην ηλικία των 50 ετών και ο αριθμός των συνταξιοδοτήσεων του ΙΚΑ από 40.000 άτομα το 2010, (50% κατώτατα όρια συντάξεων) αυξάνεται σε 60.000 άτομα το 2025 και σε 120.000 άτομα το 2030.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, αναδεικνύεται ως κεντρική πρόκληση της ασφαλιστικής πολιτικής η δημιουργία ασφαλιστικού αποθεματικού ικανού να χρηματοδοτήσει τους κλάδους κύριας σύνταξης των ασφαλιστικών Ταμείων των ήδη συνταξιούχων αλλιά και των νέων γενεών.

Στην κατεύθυνση αυτή απαιτούνται συγκεκριμένα, άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα: α) καταπολέμηση της γεωμετρικά αυξανόμενης τα τελευταία χρόνια εισφοροδιαφυγής, β) κατάργηση των ετήσιων ρυθμίσεων καθυστερούμενων οφειλών προς τα ασφαλιστικά Ταμεία που δημιουργούν στους εργοδότες «κουϊτούρα» μη πληρωμής, γ) απόδοση από το κράτος των νομοθετημένων χρηματοδοτικών υποχρεώσεων του προς τα ασφαλιστικά Ταμεία, δ) κατάργηση της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας που οι διάφορες μορφές ευέλικτης απασχόλησης τις έχουν δώσει εκτεταμένες διαστάσεις. Οι νέοι αυτοί πόροι για την χρηματοδότηση της κοινωνικής ασφάλισης θα αποκαταστήσουν, εκτός των άλλων, τόσο τον αναδιανεμητικό χαρακτήρα, ενδογενεακών και διαγενεακών διαστάσεων, όσο και την κοινωνικο-οικονομική δυναμική της στην ελληνική οικονομία και κοινωνία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ...

2. Η βιώσιμη και κοινωνικά αποτελεσματική προοπτική του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα

Τα τελευταία χρόνια σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Αυστρία, Πορτογαλία, Φινλανδία, Ολλανδία) με αφετηρία την υπόθεση ότι η «γήρανση του πληθυσμού αποτελεί τη γενεσιουργό αιτία των ελλειμμάτων των συνταξιοδοτικών ταμείων» υιοθετήθηκαν πολιτικές υλοποίησης των παραμετρικών αλλαγών (αύξηση ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, μείωση παροχών, αύξηση εισφορών) με στόχο την «αποφυγή επιδείνωσης των δημοσίων οικονομικών τους και επιβράδυνσης του ρυθμού οικονομικής τους ανάπτυξης στο μέλλον με τη μεταφορά πόρων από την χρηματοδότηση της ανάπτυξης στην χρηματοδότηση των ελλειμμάτων των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης».

Κατά συνέπεια, η προσέγγιση αυτή και οι αντίστοιχες πολιτικές που εφαρμόζονται σε χώρες του ΟΟΣΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1990 μέχρι σήμερα είχαν ως αποτέλεσμα την μείωση κατά μέσο όρο των συντάξεων κατά 20%.

Η απομάκρυνση από αυτές τις πολιτικές μπορεί να συντελεστεί μόνο με την ενίσχυση των συνταξιοδοτικών συστημάτων μέσω πρόσθετων πόρων από νέες πηγές (δηλαδή πόρων που δεν προέρχονται από αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών και από μείωση των παροχών).

Ειδικότερα για την Ελλάδα, οι πρόσθετοι αυτοί πόροι απαιτείται να δημιουργήσουν το αναγκαίο αποθεματικό για την χρηματοδοτική ενίσχυση του συστήματος το οποίο έχει εξανημισθεί με ευθύνη του κράτους (δήμηση περιουσίας ΙΚΑ από Μεταξά, άτοκη κατάθεση στην Τράπεζα της Ελλάδος των αποθεματικών του συστήματος επί 30ετία, σκάνδαλα χρηματιστηρίου και δομημένων ομολόγων κλπ).

Ήδη, οι αναλογιστικές προσεγγίσεις αναδεικνύουν υψηλά μακροχρόνια αναλογιστικά ελλείμματα του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης της χώρας. Οφείλουμε, όμως, να διευκρινίσουμε: πρώτον, ότι, πρόκειται όχι για τρέχον διαχειριστικό (ελλείπουσα άμεση ρευστότητα) αλλά για μακροχρόνιο αναλογιστικό έλλειμμα του συστήματος στο σύνολό του (μόνο για ελάχιστα Ταμεία διαπιστώνεται τρέχον διαχειριστικό έλλειμμα – για τα Ταμεία αυτά θα πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη άμεση παρέμβαση) και δεύτερον, ότι διαπιστώνεται πολύ μεγάλη απόκλιση των αναλογιστικών αποτελεσμάτων των επί μέρους ασφαλιστικών φορέων.

Με αφετηρία τα δεδομένα αυτά απαιτείται η αντιμετώπιση του προβλήματος και ο εντοπισμός νέων πηγών άντλησης (νέων) πόρων, ώστε σε μια μεταβατική περίοδο 5-10 ετών, να έχει σχηματισθεί το αναγκαίο αποθεματικό που θα διασφαλίσει την ομαλή λειτουργία του συστήματος στο μέλλον. Επισημαίνεται, ότι, χρόνος υπάρχει ώστε να μη δικαιολογείται οποιοσδήποτε πανικός, υπό την προϋπόθεση βεβαίως, ότι, δεν θα παραμείνουμε αδρανείς αλλά θα προχωρήσουμε, με συνέπεια, στις προσφορότερες επιλογές για την αποκατάσταση του αποθεματικού του συστήματος και ότι, στο εξής, δεν θα παρατηρούνται τα υψηλά ποσοστά άρνησης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών (κράτους και εργοδοτών που εκτός των εργοδοτικών παρακρατούν και τις εργατικές εισφορές).

Με βάση τα πιο πάνω και με δεδομένη τη σημερινή συγκυρία της ύφεσης και κρίσης, επισημαίνονται ότι οι προτεινόμενες νέες πηγές άντλησης (νέων) πόρων για την αποκατάσταση του ελλείποντος αποθεματικού δεν είναι μόνιμες αλλά έκτακτες και πρόσκαιρες πηγές που θα ισχύσουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα (5 – 10 χρόνια αναλόγως των προβλεπόμενων αποδόσεων).

2.1. Στρατηγικές κατευθύνσεις και προτάσεις ασφαλιστικής πολιτικής στην Ελλάδα

Οι επιλογές δημοσιονομικής πειθαρχίας των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επεκτείνονται εκ νέου και στις συνταξιοδοτικές τους πολιτικές, με τις παραμετρικές αλλαγές (αύξηση ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των συντάξεων, διάρκεια εργάσιμου βίου, κλπ), προκειμένου να περιοριστούν οι δαπάνες συντάξεων και να εξοικονομηθούν πόροι για την κάλυψη των μακροχρόνιων ελλειμμάτων της κοινωνικής ασφάλισης. Έτσι, εκτός από την Ελλάδα σε ορισμένες άλλες χώρες της ευρωζώνης που διέρχονται σε μικρό (Γαλλία, Βέλγιο, Αγγλία, Γερμανία) ή μεγάλο βαθμό (Ιρλανδία, Ισπανία, Πορτογαλία) περίοδο κρίσης δημοσίων ελλειμμάτων και δανεισμού, επαναλαμβάνονται αντίστοιχες πολιτικές παραμετρικού χαρακτήρα, που έλαβαν κατά την διάρκεια της περιόδου 1990-2008 και οδήγησαν στην μείωση των συντάξεων μέχρι και 20%, χωρίς παράλληλα, όπως προκύπτει εκ του αποτελέσματος, να αντιμετωπίσουν τα χρηματοδοτικά προβλήματα των συνταξιοδοτικών συστημάτων.

Με άλλα λόγια η δημοσιονομική πολιτική που ασκήθηκε, στα κράτη – μέλη, της Ευρωπαϊκής Ένωσης ιδιαίτερα κατά τα τελευταία είκοσι χρόνια, προσέφερε απαλλαγές στα υψηλά εισοδήματα και εξ' αυτού του γεγονότος κατέφευγε σε δανεισμό, χρεώνοντας έτσι τις μελλοντικές γενεές εργαζομένων για την αποπληρωμή του αυξημένου δημόσιου χρέους. Παράλληλα περιορίζοντας τις δημόσιες και κοινωνικές δαπάνες καταφεύγουν την ίδια περίοδο σε πολιτικές παραμετρικού χαρακτήρα που μειώνουν το επίπεδο των συντάξεων και επιδεινώνουν τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης τους.

Έτσι, οι εφαρμοζόμενες πολιτικές αποστέρησαν τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης από νέους πόρους παρά την συρρίκνωση των κοινωνικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων. Παράλληλα η οικονομική κατάσταση των διανεμητικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης (Γαλλία, Βέλγιο, Γερμανία) έχει επηρεασθεί αρνητικά, εκτός των άλλων, και από την σημαντική αύξηση της ανεργίας, ενώ αυτή των κεφαλαιοποιητικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης (Ισπανία, Σλοβακία, Αγγλία, Ιρλανδία) έχει επηρεασθεί αρνητικά από την σημαντική μείωση των τιμών των χρηματιστηριακών τίτλων στους οποίους είχαν επενδύσει κατά κύριο λόγο τις κινητές αξίες των περιουσιακών τους στοιχείων.

Το αποτέλεσμα αυτών των δυσμενών εξελίξεων είναι η αύξηση των εισφορών (Ισπανία), η αλλαγή του κεφαλαιοποιητικού σε διανεμητικό

σύστημα (Σλοβακία) και το πάγωμα της εθνικής σύνταξης (638 ευρώ το μήνα - Αγγλία) σε συνδυασμό με μείωση του κεφαλαιοποιητικού τμήματος της σύνταξης.

Στην Ελλάδα η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει αρνητικά, εκτός των προαναφερθέντων αιτιών, την οικονομική κατάσταση της κοινωνικής ασφάλισης λόγω της αύξησης της ανεργίας (απώλεια ετήσιων εσόδων 3 δισ. ευρώ).

Με βάση αυτά τα δεδομένα, οι κοινωνικο - ασφαλιστικές επιλογές στην Ελλάδα και σε άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προσανατολίζονται κυρίως: στην αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των συντάξεων, στην αύξηση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, στην αύξηση του χρόνου παραμονής στην εργασία και στην προώθηση της εισαγωγής κεφαλαιοποιητικών στοιχείων στην κοινωνική ασφάλιση με την συρρίκνωση του διανεμητικού τμήματος των συντάξεων και την διεύρυνση (περιορισμός της τριμερούς χρηματοδότησης) του κεφαλαιοποιητικού τμήματος.

Όμως, η δομική αυτή αντίφαση των στόχων και του περιεχομένου των περιοριστικών αυτών μέτρων, σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες των ασφαλισμένων - συνταξιούχων αλλά και των χρηματοδοτικών αναγκών του κοινωνικο - ασφαλιστικού συστήματος, εμπεριέχει, εκτός των άλλων, και μακρο - κοινωνικό - οικονομικές διαστάσεις, αφού τόσο ο υπολογισμός των συντάξεων με βάση ολόκληρο τον εργάσιμο βίο, όσο και η αύξηση του χρόνου παραμονής στην εργασία, προϋποθέτουν από την πλευρά της οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής συνεχή και σταθερή απασχόληση αλλά και δυναμική δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Το ίδιο, η διεύρυνση των κεφαλαιοποιητικών στοιχείων στο συνταξιοδοτικό σύστημα προϋποθέτει ασφαλή και υψηλή απόδοση από τις επιλογές αξιοποίησης των αποθεματικών των ασφαλιστικών ταμείων. Παράλληλα, η συνεχής αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης δημιουργεί συνθήκες διεύρυνσης της ανεργίας και επιδείνωσης του επιπέδου παραγωγικότητας των επιχειρήσεων και των οικονομικών από την συμμετοχή στην παραγωγική διαδικασία ολοένα και μεγαλύτερου αριθμού ηλικιωμένων εργαζομένων.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ...

Γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους και με δεδομένη την αρνητική εμπειρία από την εφαρμογή αντίστοιχων μέτρων στην Ευρωπαϊκή Ένωση τις προηγούμενες δεκαετίες, σε ορισμένα κράτη - μέλη, όπως και στην Ελλάδα, προτείνουμε:

1. Οι παρεμβάσεις στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης απαιτείται να συνδέεται με τον σχεδιασμό της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας προκειμένου να χρηματοδοτείται από το παραγόμενο προϊόν. Η χρηματοδότηση αυτή βρίσκεται εκτός του εμπορευματοκυκλώματος και διασφαλίζεται στο μεγαλύτερο μέρος από την δευτερογενή διανομή του κοινωνικού προϊόντος με κοινωνικά και πολιτικά κριτήρια.
2. Οι στόχοι της κοινωνικής αλληλεγγύης στην λειτουργία της οικονομίας εξασφαλίζονται διαμέσου της σύζευξης κοινωνικής προστασίας και οικονομικού σχηματισμού. Η εμπορευματοποίηση της κοινωνικής ασφάλισης ή η μετατροπή της σε πεδίο κερδοφόρων δραστηριοτήτων (κεφαλαιοποιητικά συνταξιοδοτικά συστήματα) απειλεί ευθέως τους σκοπούς τους οποίους καλείται να ανταποκριθεί, δηλ. την κοινωνική συνοχή και την δικαιότερη αναδιανομή του εισοδήματος, ιδιαίτερα κατά την σημερινή περίοδο της οικονομικής κρίσης και ύφεσης κατά την οποία τα κεφαλαιοποιητικά συνταξιοδοτικά συστήματα έχουν υποστεί αποδόμηση των κεφαλαιοποιητικών τους στοιχείων από την σημαντική μείωση των τιμών των χρηματιστηριακών και άλλων τίτλων στους οποίους είχαν επενδύσει κατά κύριο λόγο τις κινητές αξίες των

περιουσιακών τους στοιχείων.

3. Η δημογραφία και η γήρανση του πληθυσμού δεν προβάλλεται ως αποκλειστική αιτία της κρίσης της κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα. Η διαπίστωση αυτή έχει μεγάλη σημασία για την αναζήτηση βιώσιμων οικονομικά και αποτελεσματικών κοινωνικά λύσεων, δεδομένου ότι οι συντελούμενες παρεμβάσεις στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα κατά την περίοδο 1990-2008 (μείωση συντάξεων, αύξηση ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των συντάξεων, κλπ.) δεν συνέβαλαν στην απαιτούμενη μακροχρόνια αποκατάσταση της χρηματο-οικονομικής ισορροπίας του κοινωνικο-ασφαλιστικού συστήματος.
4. Οι αναλογιστικές προσεγγίσεις αναδεικνύουν ως σοβαρή και σημαντική αιτία της μακροχρόνιας χρηματο-οικονομικής ανισορροπίας του κοινωνικο-ασφαλιστικού συστήματος την συρρίκνωση του αποθεματικού της κοινωνικής ασφάλισης. Επομένως, απαιτείται κατά προτεραιότητα η ανεύρεση νέων πόρων για την σταδιακή αποκατάσταση του εξανεμισθέντος αποθεματικού του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Βέβαια, οι σημερινές συνθήκες της ύφεσης και της δημοσιονομικής κρίσης στην Ελλάδα δεν αποτελούν το καταλληλότερο περιβάλλον άντλησης νέων πόρων για την κάλυψη του εξανεμισθέντος ασφαλιστικού αποθεματικού. Γι' αυτούς τους λόγους οι νέοι πόροι μπορεί να αντληθούν εκτάκτως (5-10 χρόνια ανάλογα των αποδόσεων) από πηγές εκτός του κρατικού προϋπολογισμού όπως: από την αύξηση των αντικειμενικών αξιών της δημόσιας περιουσίας, τυχερά παιχνίδια, κερδοφορία τραπεζών και δημόσιων επιχειρήσεων, καζίνο, ... κλπ. για την ενίσχυση της χρηματοδότησης και τη δημιουργία κεφαλαιακού αποθέματος του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.
5. Η εμπειρία των προηγούμενων νομοθετικών παρεμβάσεων απέδειξε ότι ένα τμήμα της μη επιτυχούς προσδοκίας τους οφείλεται στην έλλειψη πολιτικής και κοινωνικής συνεννόησης. Πράγματι, οι επιπτώσεις των κοινωνικο-ασφαλιστικών πολιτικών αφορούν εκατομμύρια πολίτες (ασφαλισμένους, συνταξιούχους, νέες γενιές) και ως εκ τούτου απαιτείται οι κάθε φορά προτεινόμενες παρεμβάσεις να συζητούνται ευρύτατα με την συμμετοχή εκπροσώπων των πολιτικών, κοινωνικών και επιστημονικών δυνάμεων της χώρας και να συνοδεύονται από κοινωνικο-ασφαλιστική και αναλογιστική τεκμηρίωση. Η έναρξη αυτής της διαδικασίας θα συμπίπτει με την τεκμηριωμένη αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προγενέστερων νομοθετικών παρεμβάσεων στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τον προσδιορισμό του πεδίου των ζητημάτων που καλείται να επιλύσει με μακροχρόνια προοπτική η νέα κάθε φορά σχεδιαζόμενη παρέμβαση. Εκ του αποτελέσματος και της σχετικής εμπειρίας στην χώρα μας, προκύπτει ότι η στρατηγική του κατακερματισμού των κοινωνικο-ασφαλιστικών παρεμβάσεων αποδείχθηκε ως ο αντίπαλος της μακροχρόνιας βιωσιμότητας και κοινωνικής αποτελεσματικότητας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.
6. Οι επικαλούμενες κάθε φορά επείγουσες συνθήκες στην χώρα μας εξαιτίας δήθεν της κρισιμότητας των δημογραφικών, των κοινωνικο-οικονομικών και των δημοσιονομικών δεδομένων αποτελεί εξαίρεση στο ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον. Η πορεία των κοινωνικο-ασφαλιστικών πολιτικών στην Ευρώπη, αποδεικνύει την προσήλωσή τους στην τεκμηρίωση και στην ευρύτατη πολιτική και κοινωνική συνεννόηση καθώς και στην μη ανατροπή του οικονομικού και κοινωνικού χαρακτήρα του κοινωνικο-ασφαλιστικού συστήματος τύπου Μπίσμαρκ. Από την

άποψη αυτή η παρούσα οικονομική ύφεση και δημοσιονομική κρίση δεν θα πρέπει να οδηγεί την κοινωνικο-ασφαλιστική πολιτική στην «δεολογικοποίηση» του προβλήματος με την έννοια της απομάκρυνσης των δημόσιων και κοινωνικών πολιτικών από την εγγύηση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών και την ανάληψη αυτής της εγγύησης από την ατομική ευθύνη στην χορήγηση των συντάξεων και των άλλων παροχών της κοινωνικής πολιτικής. Η ανεύρεση νέων πόρων καθώς και η φορολογική πολιτική ενίσχυσης της αναδιανομής του εισοδήματος είναι οι πλέον ενδεδειγμένες μέθοδοι για την δυναμική αποκατάσταση της ευθύνης του κράτους και των δημόσιων πολιτικών στην στήριξη της κοινωνικής ασφάλισης και γενικότερα του συστήματος κοινωνικής προστασίας.

7. Ο δημόσιος και κοινωνικός χαρακτήρας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα, το εύρος των παροχών του, η οργάνωσή του (κύρια ασφάλιση υποχρεωτική και δημόσια με τριμερή χρηματοδότηση, την υποχρεωτική επικουρική με διμερή χρηματοδότηση (εργοδότες, εργαζόμενοι), η αναδιανεμικότητα της λειτουργίας του, σε συνδυασμό με την μη αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, ιδιαίτερα μετά τα 65 έτη, η θεμελίωση πλήρους σύνταξης με τη συμπλήρωση 35ου ασφαλιστή, η μείωση του επιπέδου των συντάξεων και η αύξηση των εισφορών, αποτελούν ζητήματα που τίθενται εκτός του πεδίου συζήτησης των επερχόμενων κοινωνικο-ασφαλιστικών πολιτικών. Αντίθετα, η αναγκαιότητα υποστήριξης (οργανωτική, λειτουργική, ασφαλιστική, χρηματο-οικονομική) του αναρθολογικού τρόπου των ενοποιήσεων των ασφαλιστικών ταμείων και η εξασφάλιση νέων πόρων για την αποκατάσταση του ασφαλιστικού αποθεματικού αποτελούν τα κεντρικά ζητήματα συζήτησης, την σημερινή περίοδο, της κοινωνικο-ασφαλιστικής πολιτικής.
8. Επομένως, οι παρεμβάσεις στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα επιβάλλεται να στοχεύει στη μακροχρόνια αποκατάσταση της οικονομικής και κοινωνικής ισορροπίας του συστήματος. Παράλληλα, απαιτείται να σεβαστούν τους προσωπικούς σχεδιασμούς των πολιτών και να έχουν συμφωνήσει εκ των προτέρων κυβέρνηση-κόμματα και κοινωνικοί φορείς. Σε αυτά τα πλαίσια θα προστατευθούν τα ώριμα ασφαλιστικά δικαιώματα των πολιτών, οι νέες γενιές αλληλά και ο κρατικός προϋπολογισμός από ένα ξαφνικό δημοσιονομικό αιφνιδιασμό.
9. Η επίτευξη συνεννόησης μεταξύ κοινωνικών φορέων και κυβέρνησης είναι όρος «εκ των ων ουκ άνευ». Επίσης απαιτείται να βελτιωθεί η ενημέρωση των πολιτών με τον πιο σαφή και διαφανή τρόπο για τα προσδοκώμενα αποτελέσματα σε βάθος χρόνου.
10. Η προοπτική της κοινωνικής ασφάλισης συνδέεται με την αύξηση της απασχόλησης και τη μείωση της ανεργίας όπως αποδεικνύουν οι αναλογιστικές μελέτες. Κατά συνέπεια, οι πολιτικές απασχόλησης απαιτείται να είναι αποτελεσματικές και οι νέες θέσεις εργασίας να εντάσσονται στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, προκειμένου να αντιμετωπιστεί εκτός των άλλων και το πρόβλημα της εισφοροδιαφυγής. Η μείωση των συντάξεων και η αύξηση των εισφορών δεν είναι κοινωνικά αποδεκτές και οικονομικά σκόπιμες λύσεις.
11. Το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης λειτουργεί ως μηχανισμός συλλογής και διανομής πόρων και ως εκ τούτου θα πρέπει να εξασφαλίζει τους συνταξιούχους και τις μελλοντικές γενιές με την καταβολή των συντάξεών τους. Προς την κατεύθυνση αυτή το σχήμα της τριμερούς χρηματοδότησης αποτελεί τη βάση του συστήματος. Ο προσδιορισμός των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης θα πρέπει εκτός των άλλων να αναπτύσσει το αίσθημα ασφαλείας στους ασφαλισμένους και όχι το αίσθημα ανασφάλειας και του αιφνιδιασμού προς την κατεύθυνση αυτή ένα σύστημα εθελουσίας παραμονής στην εργασία και στην ασφάλιση πέρα από τις προϋποθέσεις θεμελίωσης του δικαιώματος με αντίστοιχη αύξηση της σύνταξης θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο της συζήτησης της κυβέρνησης και των κοινωνικών

φορέων.

12. Οι παραπάνω επιλογές παραπέμπουν σε αύξηση των κρατικών πόρων. Οι μορφές που θα πάρουν είναι θέμα συμφωνίας. Η πρόταση για την ανεύρεση νέων πόρων εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού για την αποκατάσταση του εξανεμισθέντος ασφαλιστικού αποθεματικού αποτελεί σήμερα το κεντρικό θέμα της συζήτησης για την κοινωνική ασφάλιση.
13. Επιβάλλεται η υποστήριξη της οργανωτικής ανασυγκρότησης του συστήματος με την ενιαιοποίηση των ασφαλιστικών ταμείων. Η σύμπτυξη των ασφαλιστικών ταμείων κύριας ασφάλισης σε τρία (μισθωτών, ελεύθερων επαγγελματιών, αγροτών) απαιτείται να αναδειχθεί σε βασική και στρατηγική επιλογή για το μέλλον, μετά από σχεδιασμό και αναλογιστική τεκμηρίωση.

14. Παράλληλα, η εξυγίανση και ο εξορθολογισμός του υπάρχοντος συστήματος συνεπάγεται μια σειρά συνοδευτικά μέτρα όπως, καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής, ένταξη ανασφαλιστων εργαζομένων, διαχειριστική-μηχανογραφική λειτουργία των ταμείων, αποκατάσταση των αδικιών από την εφαρμογή της διαδοχικής ασφάλισης, διάρθρωση των διοικητικών συμβούλων, κωδικοποίηση της ασφαλιστικής νομοθεσίας, βελτίωση του επιπέδου των χαμηλών συντάξεων και του επιπέδου εξυπηρέτησης των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων, περιοδική εκπόνηση αναλογιστικών μελετών, διαχωρισμός Κρατικού και Κοινωνικού Προϋπολογισμού με την κατάργηση του κρατικού ευαγγελισμού των οικονομικών της κοινωνικής ασφάλισης.
15. Για τους ελεύθερους επαγγελματίες θα πρέπει να εξετασθεί η θέσπιση της επικουρικής ή επαγγελματικής ασφάλισης.

Συμπεριφορά των Φορολογουμένων

Προφίλ της Φοροδιαφυγής

Εκείνο που έχει μεγαλύτερη σημασία, στη χώρα μας, ιδιαίτερα αυτή τη χρονική στιγμή είναι η προσπάθεια εξειδίκευσης εκείνων των παραγόντων που δημιουργούν το πρόβλημα της φοροδιαφυγής και στη συνέχεια το ενισχύουν.

Η έρευνα που παρουσιάζεται από τις στήλες των Οικονομικών Χρονικών, και που πραγματοποιήθηκε από το Οικονομικό Επιμελητήριο και το Τμήμα Στατιστικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, μελετά τη συμπεριφορά των φορολογουμένων, και μέσω αυτής της συμπεριφοράς προσεγγίζονται οι προσδιοριστικοί παράγοντες που κάνουν αισθητή την ανάγκη αλλαγής συμπεριφοράς και παράλληλα θέτουν τις βάσεις δημιουργίας μιας φορολογικής «ηθικής».

Η προσέγγιση αυτή είναι ουσιαστική και είναι αναγκαία για την περαιτέρω χάραξη σωστής φορολογικής πολιτικής της χώρας.

Το πιο κατάλληλο εργαλείο επίλυσης του προβλήματος της φοροδιαφυγής είναι η δειγματοληπτική έρευνα.

Η δειγματοληπτική έρευνα ως άριστη πηγή πληροφόρησης, περιλαμβάνοντας κοινωνικοοικονομικές και δημογραφικές παραμέτρους, συμβάλλει ενεργά στην αντιμετώπιση του προβλήματος με εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών.

Η συγκεκριμένη μελέτη, που παρουσιάστηκε στα μέσα ενημέρωσης, παρουσία του Γ.Γ. Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων Υπουργείου Οικονομίας κ. Γ. Καπελήρη, του Προέδρου της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής κ. Χρ. Παλυζωγόπουλου και μελών του Ο.Ε.Ε., από τον Πρόεδρο του Οικονομικού Επιμελητηρίου κ. Πελοπίδα Καθίληρη, και τον καθηγητή του τμήματος Στατιστικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Επαμεινώνδα Πανά, δίνει συμπεράσματα, η ανάλυση των οποίων θα βοηθήσει στη δημιουργία πιο αποτελεσματικού φορολογικού συστήματος, θέτοντας ταυτόχρονα τις βάσεις για πιο ειλικρινείς φορολογούμενους. Το πρώτο μέρος αναφέρεται στα δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος και ακολούθως οι ερωτηθέντες καλούνται να απαντήσουν: στη πρόθεση φοροδιαφυγής, ποια είναι η στάση τους απέναντι στη φοροδιαφυγή, πόσο είναι ενημερωμένοι για τις συνέπειες της φοροδιαφυγής, τι άποψη έχει το περιβάλλον τους για τη φοροδιαφυγή, ποια είναι η ηθική στάση τους απέναντι στη φοροδιαφυγή, οι κίνδυνοι και τα ρίσκα σε σχέση με τη φοροδιαφυγή, ποιες πιθανότητες εντοπισμού φοροδιαφυγής, και τέλος ποια η άποψή τους για τη φοροδιαφυγή.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ: "ΑΝ ΜΟΥ ΔΙΝΟΤΑΝ Η ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΝΑ ΑΠΟΚΡΥΨΩ ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΜΟΥ, ΘΑ ΤΟ ΕΚΑΝΑ;"

	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΣΥΝΟΛΟ	18,9	18,2	27,3	24,2	8,7	2,7
ΦΥΛΟ						
ΑΝΔΡΕΣ	22,2	17,0	23,2	23,4	10,5	3,7
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	15,0	19,7	32,1	25,1	6,6	1,5
ΗΛΙΚΙΑ						
<29	16,2	22,1	27,9	22,8	10,3	0,7
30 - 44	16,5	21,5	29,0	20,5	10,0	2,5
45 - 59	23,7	11,8	28,6	27,3	6,9	1,7
60+	16,9	20,5	22,9	25,3	8,4	6,0
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ						
ΑΝΩΤΑΤΗ	17,4	18,4	26,5	25,0	10,9	1,8
ΑΝΩΤΕΡΗ	20,9	17,8	28,6	22,2	6,5	4,0
ΜΕΣΗ	16,0	20,0	20,0	40,0	4,0	
ΤΙΠΟΤΑ			100,0			
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ						
ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΗ	26,4	13,8	35,1	13,2	8,0	3,5
ΔΥΣΚΟΛΗ	17,7	16,5	24,8	29,5	8,0	3,5
ΑΝΕΚΤΗ	14,0	24,4	26,8	22,6	11,0	1,2
ΑΝΕΤΗ	20,0	21,7	21,7	30,0	6,7	
ΠΟΛΥ ΑΝΕΤΗ		42,9	14,3	28,6	14,3	
ΠΕΡΙΟΧΗ						
ΑΘΗΝΑ	19,7	17,2	28,7	23,5	7,7	3,2
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	17,7	19,7	25,2	25,2	10,2	2,0

Γενικά Συμπεράσματα

- Οι ερωτηθέντες είναι μοιρασμένοι ως προς το κατά πόσον θα απέκρυπταν μέρος των εισοδημάτων τους εάν τους δινόταν αυτή η ευκαιρία.
- Σε μεγαλύτερο βαθμό διαφωνούν οι ερωτηθέντες με ανώτατη εκπαίδευση.

- Σε όσο χειρότερη οικονομική κατάσταση δήλωσαν ότι βρίσκονται οι ερωτηθέντες, τόσο πιθανότερο είναι να απέκρυπταν μέρος των εισοδημάτων τους εάν τους δινόταν η ευκαιρία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΠΟΣΟ ΠΟΛΥ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΣΤΑ ΠΙΟ ΚΑΤΩ: "ΑΜΑ ΘΕΛΩ ΝΑ ΑΠΟΚΡΥΨΩ ΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΟΡΙΑ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΩ"

	ΔΕΝ ΤΟ ΠΙΣΤΕΥΩ ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΤΟ ΠΙΣΤΕΥΩ	ΟΥΤΕ ΤΟ ΠΙΣΤΕΥΩ ΟΥΤΕ ΟΧΙ	ΤΟ ΠΙΣΤΕΥΩ	ΤΟ ΠΙΣΤΕΥΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΣΥΝΟΛΟ	28,4	17,0	21,8	20,6	7,2	5,0
ΦΥΛΟ						
ΑΝΔΡΕΣ	25,2	18,0	21,7	23,2	8,5	3,4
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	32,1	15,9	22,0	17,6	5,8	6,6
ΗΛΙΚΙΑ						
<29	19,9	16,9	30,1	24,3	6,6	2,2
30 - 44	28,5	20,0	21,0	22,0	5,5	3,0
45 - 59	30,2	13,1	23,7	19,2	7,8	6,0
60+	32,5	19,3	13,3	18,1	9,0	7,8
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ						
ΑΝΩΤΑΤΗ	26,5	17,2	21,7	22,2	8,6	3,8
ΑΝΩΤΕΡΗ	30,8	17,2	20,9	19,1	5,8	6,2
ΜΕΣΗ	28,0	12,0	32,0	16,0	4,0	8,0
ΤΙΠΟΤΑ			100,0			
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ						
ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΗ	32,8	13,2	24,1	16,1	7,5	6,3
ΔΥΣΚΟΛΗ	27,7	20,6	20,1	18,6	8,3	4,7
ΑΝΕΚΤΗ	23,8	15,2	23,8	28,0	4,9	4,3
ΑΝΕΤΗ	31,7	15,0	18,3	25,0	6,7	3,3
ΠΟΛΥ ΑΝΕΤΗ	14,3		28,6	28,6	14,3	14,2
ΠΕΡΙΟΧΗ						
ΑΘΗΝΑ	30,8	16,1	21,5	19,9	6,1	5,6
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	24,9	18,4	22,3	21,6	8,9	3,9

Γενικά Συμπεράσματα

- Το 45% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι εάν θελήσει να αποκρύψει τα εισοδήματά του από την Εφορία, μπορεί να το πραγματοποιήσει.
- Οι άνδρες πιστεύουν ότι μπορούν να φοροδιαφύγουν εάν το επιθυμήσουν, σε κάπως μεγαλύτερο ποσοστό από ότι το πιστεύουν οι γυναίκες.
- Οι ερωτηθέντες ηλικίας 18 – 29 ετών πιστεύουν σε μεγαλύτερο ποσοστό ότι μπορούν να αποκρύψουν τα εισοδήματά τους εάν τ'ο θελήσουν.

- Όσο χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης έχουν οι ερωτηθέντες, τόσο πιθανότερο είναι να δηλώσουν ότι δε θα μπορούσαν να αποκρύψουν τα εισοδήματά τους από την Εφορία.

Σε όσο χειρότερη οικονομική κατάσταση δήλωσαν ότι βρίσκονται οι ερωτηθέντες, τόσο πιθανότερο είναι να δηλώσουν ότι δε μπορούν να αποκρύψουν εισοδήματα από την Εφορία

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ: "Η ΑΠΟΚΡΥΨΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΟΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟΣΟ ΣΟΒΑΡΗ ΠΡΑΞΗ ΟΣΟ Η ΚΛΟΠΗ"

	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΣΥΝΟΛΟ	59,4	17,3	11,8	6,8	4,0	0,7
ΦΥΛΟ						
ΑΝΔΡΕΣ	59,9	14,7	11,7	7,0	6,2	0,5
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	59,0	20,2	11,8	6,6	1,4	1,0
ΗΛΙΚΙΑ						
<29	47,8	20,6	13,2	9,6	8,8	
30 - 44	45,5	20,0	17,0	13,5	3,0	1,0
45 - 59	67,3	16,7	9,8	2,4	3,3	0,5
60+	74,1	12,0	7,2	3,0	2,4	1,3
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ						
ΑΝΩΤΑΤΗ	55,6	20,2	10,4	8,1	5,1	0,6
ΑΝΩΤΕΡΗ	62,8	15,1	13,5	5,2	3,1	0,3
ΜΕΣΗ	76,0		12,0	8,0		4,0
ΤΙΠΟΤΑ	100,0					
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ						
ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΗ	57,5	14,4	14,9	4,6	7,5	1,1
ΔΥΣΚΟΛΗ	64,3	14,7	10,6	7,1	2,9	0,4
ΑΝΕΚΤΗ	54,3	23,8	11,0	7,3	2,4	1,2
ΑΝΕΤΗ	50,0	21,7	13,3	10,0	5,0	
ΠΟΛΥ ΑΝΕΤΗ	57,1	28,6		14,3		
ΠΕΡΙΟΧΗ						
ΑΘΗΝΑ	61,1	16,5	11,5	6,1	4,1	0,7
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	57,0	18,4	12,1	7,9	3,9	0,7

Γενικά Συμπεράσματα

- Το 77% των ερωτηθέντων συμφωνεί ότι η απόκρυψη εισοδημάτων από την Εφορία είναι πράξη τόσο σοβαρή, όσο και η κλοπή.
- Οι γυναίκες συμφωνούν με αυτή τη δήλωση κάπως περισσότερο από ότι οι άνδρες.

- Όσο μεγαλύτερης ηλικίας είναι οι ερωτηθέντες, τόσο πιθανότερο είναι να συμφωνούν ότι η φοροδιαφυγή είναι πράξη τόσο σοβαρή όσο η κλοπή.
- Σε όσο καλύτερη οικονομική κατάσταση δήλωσαν ότι βρίσκονται οι ερωτηθέντες, τόσο πιθανότερο είναι συμφωνούν με τη δήλωση αυτή.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ

Από αριστερά ο Πρ. του Ο.Ε.Ε. Πετ. Καλλήρης, ο Πρ. της Ο.Κ.Ε. Χρ. Πολυζωγόπουλος, ο Γ.Γ. της ΥΠΕΕ του Υπ. Οικονομικών Γιάννης Καπελήρης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ: "ΘΕΩΡΩ ΟΤΙ ΕΙΜΑΙ ΗΘΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟΣ ΝΑ ΔΗΛΩΝΩ ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΜΟΥ ΚΑΙ ΝΑ ΠΛΗΡΩΝΩ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ ΜΟΥ"

	ΣΥΜΦΩΝΟ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΟ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΟ	ΔΙΑΦΩΝΟ	ΔΙΑΦΩΝΟ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΣΥΝΟΛΟ	60,8	22,6	10,7	3,9	1,5	0,5
ΦΥΛΟ						
ΑΝΔΡΕΣ	60,3	22,7	11,0	3,5	1,7	0,8
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	61,3	22,5	10,4	4,3	1,2	0,3
ΗΛΙΚΙΑ						
<29	45,6	25,7	18,4	8,1	2,2	
30 - 44	49,0	27,0	17,0	3,5	3,0	0,5
45 - 59	68,2	22,4	6,1	2,0	0,8	0,5
60+	76,5	15,1	3,6	3,6		1,2
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ						
ΑΝΩΤΑΤΗ	60,1	25,5	9,6	2,5	2,3	
ΑΝΩΤΕΡΗ	60,6	20,0	12,3	5,2	0,6	1,3
ΜΕΣΗ	72,0	12,0	8,0	8,0		
ΤΙΠΟΤΑ	100,0					
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ						
ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΗ	64,4	16,1	12,6	3,4	3,4	
ΔΥΣΚΟΛΗ	61,9	21,2	10,6	4,4	0,6	1,3
ΑΝΕΚΤΗ	60,4	26,2	9,8	2,4	1,2	
ΑΝΕΤΗ	46,7	36,7	10,0	5,0	1,7	
ΠΟΛΥ ΑΝΕΤΗ	42,9	42,9		14,3		
ΠΕΡΙΟΧΗ						
ΑΘΗΝΑ	64,0	21,9	9,5	3,2	1,1	0,3
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	56,1	23,6	12,5	4,9	2,0	0,9

Γενικά Συμπεράσματα

- Περισσότεροι από τους 8 στους 10 ερωτηθέντες απάντησαν πως θεωρούν ότι έχουν ηθική υποχρέωση να δηλώνουν όλα τους τα εισοδήματα και να πληρώνουν όλους τους φόρους τους.
- Όσο μεγαλύτερη είναι η ηλικία των ερωτηθέντων, τόσο πιο πιθανό είναι να πιστεύουν ότι είναι ηθικά υποχρεωμένοι να είναι ειλικρινείς απέναντι στην Εφορία.

- Σε όσο καλύτερη οικονομική κατάσταση βρίσκονται οι ερωτηθέντες, τόσο πιθανότερο είναι να απάντησαν ότι είναι ηθικά υποχρεωμένοι να είναι συνεπείς απέναντι στην Εφορία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ: "ΣΕ ΕΝΑ ΚΡΑΤΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΜΕΓΑΛΟ ΒΑΘΜΟ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ, ΙΣΩΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΝΑ ΦΟΡΟΔΙΑΦΕΥΓΕΙ ΚΑΠΟΙΟΣ"

	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ
ΣΥΝΟΛΟ	16,9	14,5	19,7	30,9	17,0	1,0
ΦΥΛΟ						
ΑΝΔΡΕΣ	20,2	15,2	17,5	30,2	16,0	0,9
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	13,0	13,6	22,3	31,8	18,2	1,1
ΗΛΙΚΙΑ						
<29	18,4	14,7	24,3	16,2	25,0	1,4
30 - 44	21,0	15,5	23,5	26,5	13,0	0,5
45 - 59	15,1	15,1	15,5	40,0	13,5	0,8
60+	13,3	12,0	17,5	34,9	20,5	1,8
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ						
ΑΝΩΤΑΤΗ	17,2	13,4	18,9	29,5	20,2	0,8
ΑΝΩΤΕΡΗ	16,9	16,3	20,3	31,7	13,2	1,6
ΜΕΣΗ	12,0	4,0	24,0	44,0	16,0	
ΤΙΠΟΤΑ		100,0				
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ						
ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΗ	25,9	17,8	21,3	20,7	12,1	2,2
ΔΥΣΚΟΛΗ	12,4	15,3	18,3	34,8	18,3	0,9
ΑΝΕΚΤΗ	14,0	10,4	22,6	33,5	18,9	0,6
ΑΝΕΤΗ	23,3	11,7	16,7	36,7	11,7	
ΠΟΛΥ ΑΝΕΤΗ	28,6	14,3	14,3		42,9	
ΠΕΡΙΟΧΗ						
ΑΘΗΝΑ	17,2	13,8	20,8	29,9	17,6	0,7
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	16,4	15,4	18,0	32,5	16,1	1,6

- Σχεδόν οι μισοί ερωτηθέντες διαφωνούν ότι η διαφθορά του κράτους δικαιολογεί την φοροδιαφυγή.
- Όσο μεγαλύτερη είναι η ηλικία των ερωτηθέντων, τόσο πιο πιθανό είναι να διαφωνούν με αυτή την στάση.
- 6 στους 10 ερωτηθέντες μέσης εκπαίδευσης δε συμφωνούν ότι σε ένα κράτος με έντονη διαφθορά είναι καλύτερα να φοροδιαφεύγει κάποιος.
- Οι ερωτηθέντες σε πολύ άνετη και πολύ δύσκολη οικονομική κατάσταση συμφωνούν περισσότερο από τους υπόλοιπους ότι η κρατική διαφθορά μπορεί να δικαιολογήσει τη φοροδιαφυγή.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Κρατικός Προϋπολογισμός 2010

Βασικές Θέσεις

του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας

Σε ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα το Οικονομικό επιμελητήριο, παρουσία του Υπουργού Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου και εκπροσώπων Κομμάτων παρουσίασε τις θέσεις του για τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2010.

Το Οικονομικό Επιμελητήριο, ως επίσημος σύμβουλος της πολιτείας, που ουδέποτε προσκλήθηκε για να εκφράσει άποψη ή γνώμη στην άσκηση διαμόρφωσης της δημοσιονομικής πολιτικής:

* Θα μπορούσε να συμμετέχει με εκπροσώπους του στην γνωστή «Επιτροπή Εμπειρογνομώνων» του Υπουργείου Οικονομικών ή να γνωμοδοτεί στο πλαίσιο μιας θεσμοθετημένης συνεργασίας με το Υπουργείο Οικονομικών ή να παρακολουθεί την υλοποίηση του προϋπολογισμού με τη βοήθεια περιοδικών εκθέσεων και δεικτών που να μετρούν την απόδοση των δαπανών και να αξιολογούν την χρηματοδότησή τους από τα κονδύλια των εσόδων.

* Το ζήτημα της αξιοπιστίας των δεδομένων, θέτουν εύλογα τη θέση για θεώρηση όχι μόνο της Στατιστικής Υπηρεσίας ως μιας 'ανεξάρτητης' αρχής, αλλά και ενδεχομένως της ανεξαρτητοποίησης των σχετικών υπηρεσιών με τη σύνταξη και παρακολούθηση του προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του κράτους.

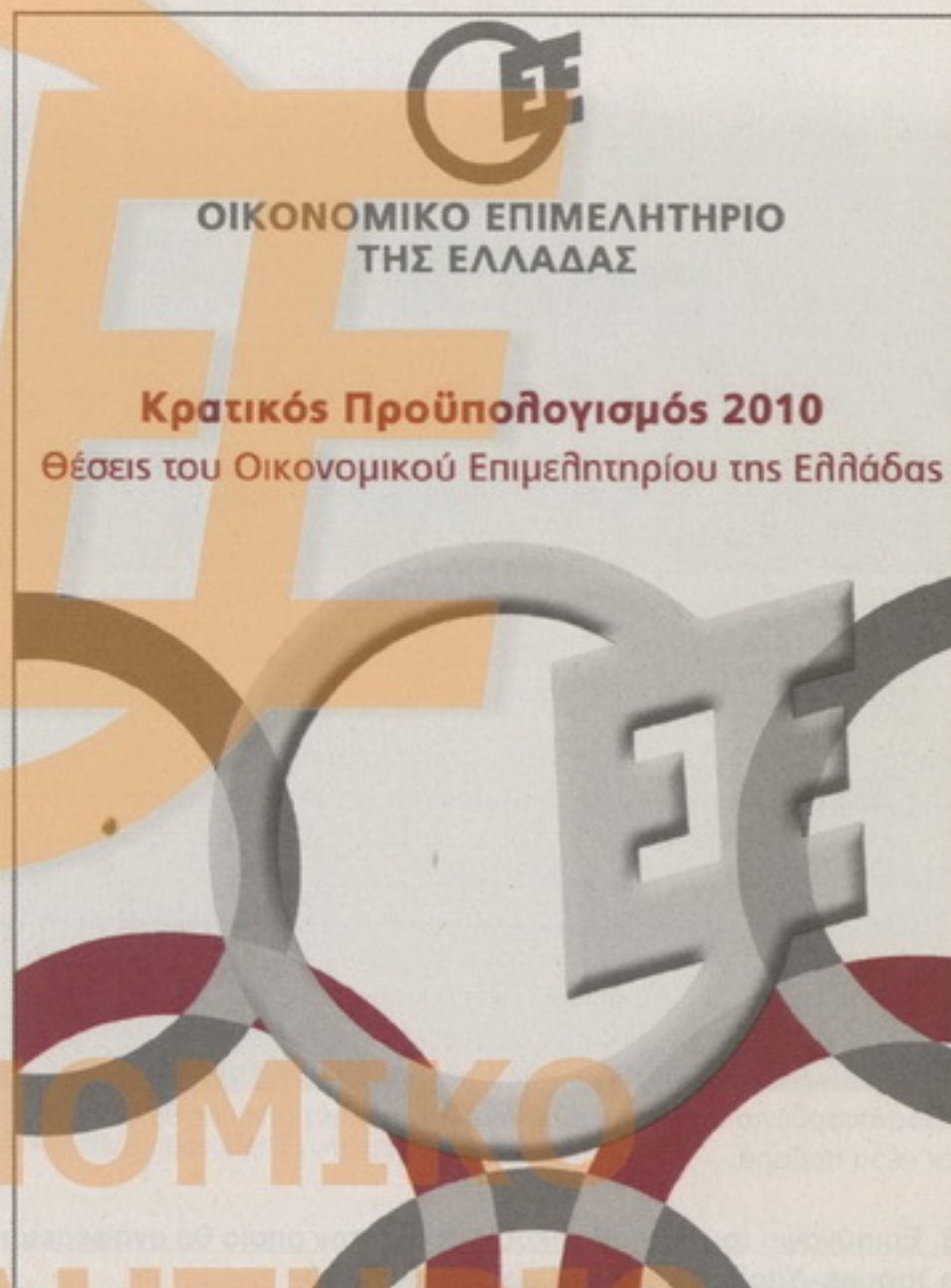
1. Μείωση Καταναλωτικών Δημοσίων Δαπανών

Οι προτάσεις, για i) αναδιανομή του εισοδήματος υπέρ των ασθενέστερων τάξεων - προς αποφυγή κοινωνικών εκρήξεων - ii) υπέρ της υποβαθμισμένης δημόσιας υγείας και της παιδείας αποτελούν μια αναγκαιότητα.

Για την εκπλήρωση των ανωτέρω, και όχι μόνο, επιβάλλεται μια πολιτική εξοικονόμησης πόρων, μέσα από τον έλεγχο σειρά-σειρά των εγγραφών των δημοσίων δαπανών του προϋπολογισμού. Τα υπέρογκα ποσά που δίνονταν σε αμοιβές για στελέχη των υπηρεσιών του Δημοσίου και του ευρύτερου Δημόσιου τομέα της οικονομίας, οι ανούσιες και υψηλά αμειβόμενες επιτροπές, οι εγγραφές δαπανών με ασαφείς τίτλους ή θολό περιεχόμενο, το ξεκαθάρισμα και γενικά η δραστική μείωση των «ηλεκτρονικών και άλλων δαπανών», αποτελούν πηγή για εξοικονόμηση πόρων.

Η διόγκωση αυτή του Δημοσίου συνοδεύθηκε με μια σε εντυπωσιακή έκταση αύξηση των πρωτογενών δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού από 36.025 εκατομμύρια ευρώ το 2004 σε 58.398 εκατ. Ευρώ το 2009, καταγράφοντας άνοδο κατά 62%. Η όλη βέβαια εξέλιξη σε θέματα καταναλωτικών δαπανών και απασχολούμενων στο Δημόσιο τομέα δείχνει και μια ιδιότυπη αντίληψη της έννοιας του 'λιγότερου κράτους' κεντρικού πολιτικού συνθήματος της κυβέρνησης της περιόδου 2004-2009.

Η συνεχόμενη διόγκωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του χρέους σε συνδυασμό με τη στασιμότητα της παραγωγής και την αποβιομηχάνιση της χώρας δεν δίνουν πολλαπλά περιθώρια για περαιτέρω διόγκωση του Δημοσίου τομέα. Η αποβιομηχάνιση επηρεάζοντας τη διόγκωση του ελλείμματος των τρεχουσών συναλλαγών που με τη σειρά του αντανάκλα την κατάρρευση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας (η οποία κατέχει το 2009 την 71η θέση από την 67η το προηγούμενο έτος και από την 37 θέση που κατείχε το 2004, σε σύνολο 133 χωρών, σύμφωνα με τα στοιχεία του World Economic Forum) επιβάλλουν μια

διαφορετική κουλτούρα ως προς την εκπόνηση των προϋπολογισμών της επόμενης περιόδου.

2. Πιστή Εφαρμογή του Προϋπολογισμού

Είναι βασική η διαπίστωση ότι η τρέχουσα συγκυρία καθιστά αναγκαία την πιστή εφαρμογή του προϋπολογισμού για λόγους που έχουν να κάνουν με την δημοσιονομική εξυγίανση αλλά και την αξιοπιστία της χώρας στις διεθνείς κεφαλαιαγορές.

Δεδομένης της οικονομικής ύφεσης που πλήττει την ελληνική οικονομία αλλά και τις προβλέψεις των διεθνών οργανισμών για παράταση των αρνητικών επιδόσεων της, η δημοσιονομική περιστολή πρέπει να κυριαρχείται από μια αναλογία όπου θα κυριαρχούν οι μειώσεις των δημοσιονομικών δαπανών. Η περαιτέρω φορολογική επιβάρυνση με την αύξηση των άμεσων ή έμμεσων φόρων αυτών που ήδη πληρώνουν θα πλήξει την οικονομική δραστηριότητα προκαλώντας έναν φαύλο κύκλο ύφεσης. Η θέση αυτή για το περιορισμό των δαπανών δεν αναφέρεται στις δαπάνες που αφορούν τις επενδύσεις για τον σχηματισμό παγίου

ή ανθρώπινου κεφαλαίου.

Για τον περιορισμό των δαπανών και την αποτελεσματική τους χρήση απαιτείται η άμεση εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων προμηθειών του Δημοσίου που θα οδηγήσουν στη βραχυχρόνια περίοδο στην εξοικονόμηση πόρων και κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις, μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της εγχώριας παραγωγής. Γενικά, η νέα οικονομική πολιτική, μπορεί ν' αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της εποχής με δυο σειρές μέτρων. Η πρώτη, αφορά στη στρατηγική μεγέθυνσης της Ελληνικής οικονομίας και η δεύτερη στη ορθολογική διαχείριση των περιορισμένων εσόδων του προϋπολογισμού. Αν εκλείψει μια σειρά μέτρων από τα δυο προαναφερθέντα, τότε η επιτυχία της οικονομικής πολιτικής θα δοκιμαστεί εκ νέου σοβαρά.

3. Επισύναψη του Φορολογικού Νόμου στον οποίο θα αναφέρεται ο Τρόπος Υλοποίησης του Προϋπολογισμού

Εγγενής αδυναμία των προϋπολογισμών των τελευταίων ετών είναι η έλλειψη τεκμηρίωσης των εσόδων. Για τον λόγο αυτό θα έπρεπε ταυτόχρονα με την ψήφιση του προϋπολογισμού να ψηφίζεται και το φορολογικό νομοσχέδιο. Με αυτό τον τρόπο διευκολύνεται η εκτέλεση του προϋπολογισμού αληθιά και εξασφαλίζεται η αύξηση των εσόδων.

4. Δημοσιονομικός Πολλαπλασιαστής

Προτείνεται επίσης η αναγκαιότητα οικονομικής παρέμβασης και στήριξης της οικονομίας. Δεδομένης της ανεπάρκειας πόρων για πολλαπλές παρεμβάσεις απαιτείται η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας αυτών των παρεμβάσεων. Η έννοια του δημοσιονομικού πολλαπλασιαστή δίνει μια εικόνα των πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων της κάθε δημοσιονομικής παρέμβασης. Για τον λόγο αυτό το σύνολο των ενεργειών που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό και αφορούν την στήριξη της οικονομίας πρέπει να συνοδεύεται από τον υπολογισμό των αποτελεσμάτων σε όρους απασχόλησης αληθιά και συμβολής στο ΑΕΠ. Με αυτό τον τρόπο επιλέγονται οι παρεμβάσεις εκείνες με τα μεγαλύτερα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα αληθιά δικαιολογούνται και οι προτεραιότητες και οι στόχοι της κυβερνητικής πολιτικής.

5. Διεύρυνση της Φορολογικής Ύλης – Περιορισμός της Φοροδιαφυγής

Στο σκέλος της αύξησης των εσόδων εκτός από την εντατικοποίηση των πολιτικών που έχουν να κάνουν με φοροδιαφυγή και την φοροαποφυγή πρέπει να εξεταστεί και η διεύρυνση της φορολογικής ύλης.

Επιλεκτικού χαρακτήρα επιβολής φόρων, σημαίνει ότι φορείς και δραστηριότητες που στηρίζουν την απασχόληση και την εγχώρια παραγωγή δεν πρέπει να έχουν την ίδια μεταχείριση με εκείνους που έχουν συνήθως να φοροδιαφεύγουν ή να φοροαποφεύγουν ή ακόμη να παρανομούν έχοντας μια χαμηλότερη συμβολή στο θέμα της στήριξης της απασχόλησης. Τα γνωστά ελεύθερα επαγγέλματα (Δικηγόροι, γιατροί), οι δραστηριότητες με επίκεντρο τη διασκέδαση που έχουν συνήθως να φοροδιαφεύγουν όπως και οι offshore εταιρίες με επίκεντρο ενδιαφέροντος την εκμετάλλευση της γης και μόνο θεωρείται σκόπιμο να συνεισφέρουν στον εθνικό προϋπολογισμό αυτά που τους αναλογούν.

Παρανομούν είτε στο πλαίσιο άσκησης μιας δραστηριότητας, είτε στο πλαίσιο άλλων πράξεων που προκαλούν όμως ζημία στο κοινωνικό σύνολο. Εκεί να προβλεφθεί μια άλλη μεταχείριση, μέσω φορολογικών ρυθμίσεων, που εκτός των άλλων, ικανοποιούν το κοινό περί δικαίου αίσθημα.

Έχοντας υπόψη την τάση άρνησης μια μεγάλης μερίδας πολιτών μ' αντικείμενο την καταβολή των φόρων που τους αναλογούν, θεωρείται σκόπιμο να προσδιοριστεί εκ των προτέρων το ακόλουθο: Τι δαπάνη θα καλύψει κάθε πρόσθετος φόρος. Τέτοιας μορφής πρακτικές μπορούν να αναστρέψουν το κλίμα άρνησης καταβολής φόρων.

Ένα σύνολο μέτρων στο πλαίσιο του νέου φορολογικού νομοσχεδίου μ' αντικείμενο τον προσδιορισμό του πραγματικού εισοδήματος των πολιτών (το γενικευμένο πόθεν έσους), αν και εξυπηρετεί βασικές αρχές της φορολογικής δικαιοσύνης, μπορεί να οδηγήσει σε αντίθετα αποτελέσματα γιγαντώνοντας τη φοροδιαφυγή. Οπότε μέτρα που οδηγούν σε μιγαφειοκρατικοποίηση του όλου συστήματος πρέπει να εκλείψουν.

6. Δημιουργία Ελεγκτικού Μηχανισμού και Ειδικής Επιτροπής για τον Έλεγχο της Πορείας του Προϋπολογισμού μέσω του Λογιστηρίου του Κράτους στην οποία θα συμμετέχει το ΟΕΕ

Τον τελευταίο καιρό παρατηρείται μια αυξημένη δυσπιστία στα μακροοικονομικά

Πετ. Κατήλης Πρόεδρος του Ο.Ε.Ε.

στοιχεία ιδιαίτερα αυτά που εκφράζουν το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος. Η δυσπιστία αυτή τροφοδοτεί τον προβληματισμό για την ικανότητα της Ελληνικής Πολιτείας να ελέγξει και να διαχειριστεί το χρέος της. Δεδομένης της αρνητικής συγκυρίας για την αξιολόγηση των ελληνικών ομολόγων αλλιά και δεδομένης της εξαιρετικά ανταγωνιστικής περιόδου πρέπει να εξασφαλισθούν οι προϋποθέσεις αξιόπιστων στοιχείων. Εάν η ανεξαρτητοποίηση του ΓΛΚ δεν είναι εφικτή τότε θα μπορούσε παράλληλα μια εποπτική αρχή να ελέγχει την αξιοπιστία των στοιχείων και αυτή να ενημερώνει τις διεθνείς χρηματαγορές και κεφαλαιαγορές. Παράλληλα θα μπορούσε να ελέγχει την σταδιακή υλοποίηση του προϋπολογισμού. Το ΟΕΕ δύναται να συμμετέχει σ' αυτή την προσπάθεια.

7. Διακοπή Μεταφοράς Κονδυλίων από τον ένα Λογαριασμό στον Άλλο

Πάγια τακτική στην εφαρμογή των προϋπολογισμών των τελευταίων ετών ιδιαίτερα στην διάρκεια του τελευταίου τριμήνου είναι η μεταφορά υπολοίπων. Η διαδικασία αυτή καταστρατηγεί το πνεύμα του ψηφισθέντος νόμου και ως εκ τούτου πρέπει να διακοπεί στον προϋπολογισμό του 2010.

8. Αναπροσαρμογή του ΕΣΠΑ και διοχέτευση του σε νευραλγικούς και πιο αποδοτικούς τομείς

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στην αναπτυξιακή διάσταση του προϋπολογισμού αλλιά και της γενικότερης οικονομικής πολιτικής. Οι πόροι από το ΕΣΠΑ μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ένα πρόγραμμα παρέμβασης και στήριξης της οικονομίας και ενίσχυσης της παραγωγικής βάσης. Για τον λόγο αυτό προτείνεται ο επανασχεδιασμός του ΕΣΠΑ με την ανακατανομή κονδυλίων από τους κωδικούς των έργων προς την ενίσχυση του ανθρώπινου και του παραγωγικού κεφαλαίου.

Πηγή ευκαιριών με σκοπό τη βιομηχανική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης ατόμων με υψηλές δεξιότητες, είναι το ΕΣΠΑ. Αντί λοιπόν να εξακολουθεί να κατευθύνει η κάθε κυβέρνηση τους Κοινοτικούς πόρους στους γνωστούς παραδοσιακούς τομείς της παραγωγής δημοσίων έργων, αυτοκινητοδρόμων, σιδηροδρομικών δικτύων με αμφισβητούμενες θετικές επιπτώσεις στην οικονομία, θεωρείται σκόπιμο να αλλιάξει προσανατολισμό και να στραφεί σε χώρους παραγωγής γνώσης, δηλαδή να στραφεί πιο συγκεκριμένα σε επενδύσεις υπέρ της εκπαίδευσης και σε δράσεις που συνδέονται με τη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης της χώρας μέσω των δαπανών για τεχνολογική έρευνα κ.ά.. Αυτές με τη σειρά τους μπορούν να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις εκείνες υπέρ μιας άλλης μορφής από τη δεδομένη, παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών.

Τέλος, το ΕΣΠΑ, ενόψει της αποβιομηχάνισης της χώρας, ως παίξει έναν ρόλο επιβιομηχανικό της εγχώριας παραγωγής. Αναλυτικότερα, προτείνονται κατά καιρούς διάφορα προγράμματα με αντικείμενο την προστασία του περιβάλλοντος κ.ά. Κάποια από αυτά μπορούν να λειτουργήσουν θετικά υπέρ της εγχώριας παραγωγής (όπως το πρόγραμμα για τα φωτοβολταϊκά ή την αλληαγή των κουφωμάτων) οπότε θεωρείται σκόπιμο να ενισχυθούν. Αντίθετα, άλλα, (όπως η απόσυρση των οχημάτων παλαιάς τεχνολογίας) δεν έχουν την παραμικρή επίπτωση στην εγχώρια παραγωγή, επιβαρύνοντας επιπλέον το εμπορικό ισοζύγιο της χώρας. Τέτοια προγράμματα, στη συγκεκριμένη περίοδο, έχουν βραχυχρόνια δυσμενέστερες επιπτώσεις στην οικονομία, οπότε ορθώς δεν υλοποιούνται ή αναστέλλονται.

9. Προσέκλιση Ξένων Επενδύσεων - Ανάπτυξη Εξαγωγικής Πολιτικής

Κύριες συνιστώσες μιας στρατηγικής μεγέθυνσης της οικονομίας είναι: η προσέκλιση ξένων επενδύσεων με την ανάπτυξη ταυτόχρονα μιας εξαγωγικής πολιτικής, ενταγμένη στο πλαίσιο μιας πολιτικής υπέρ των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που θα δώσει διέξοδο στην εγχώρια παραγωγή. Για το σκοπό αυτό απαιτείται ο προσανατολισμός του

N. Καραθανασάπουλος Βουλευτής του Κ.Κ.Ε

Γιώργος Παπακωνσταντίνου Υπ. Οικονομικών

Κ. Χατζηδάκης
Βουλευτής Νέας
Δημοκρατίας

προϋπολογισμού σε τέτοιες κατευθύνσεις ικανές να εξυπηρετήσουν ταυτόχρονα όλους αυτούς τους στόχους.

10. Προϋπολογισμός Προγραμμάτων

Ο προϋπολογισμός προγραμμάτων, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο σχέδιο του προϋπολογισμού του 2010, συστηματοποιείται ακόμη περισσότερο παρέχοντας ένα πιο ολοκληρωμένο σχεδιασμό των δαπανών στο ορίζοντα της επόμενης τριετίας. Ο στρατηγικός σχεδιασμός που εισάγεται με τη βοήθεια αυτής της μεθόδου εξυπηρετεί τις συγκεκριμένες επιχειρησιακές ανάγκες που προτείνει, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας διαφάνειας που οφείλει να διακρίνει κάθε προϋπολογισμό. Με τον τρόπο που πρόκειται να λειτουργήσει στην ουσία εισάγει το συστηματικό έλεγχο της σκοπιμότητας κάθε δαπάνης, παρέχοντας μια ολοκληρωμένη απεικόνιση των κρατικών χρηματοδοτήσεων. Με τη συγκεκριμένη προσέγγιση ενισχύεται η διαφάνεια και επιπλέον καταγράφεται με ιδιαίτερα εμφανή τρόπο η αποτελεσματικότητα κάθε φορέα ως προς τη χρήση των πόρων που αναλαμβάνει να διαχειριστεί.

11. Ειδικοί λογαριασμοί εκτός προϋπολογισμού

Με το Ν.3697/2008 οι ειδικοί λογαριασμοί που λειτουργούσαν με ίδιες διαχειρίσεις σε υπουργεία και ΝΠΔΔ καταργήθηκαν. Με το άρθρο 3 του ανωτέρω νόμου διατηρήθηκαν εκτός προϋπολογισμού ορισμένοι ειδικοί λογαριασμοί. Η διατήρησή τους είναι αναγκαία για την εξυπηρέτηση του ευαίσθητου τομέα της έρευνας ή επιβάλλεται από διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας μας, νομικές ή συμβατικές, με δυνατότητα όμως ουσιαστικής παρέμβασης από πλευράς του αρμόδιου υπουργού Οικονομικών προς την κατεύθυνση βελτίωσης του οργανωτικού πλαισίου τους. Προβλέπεται να εισπραχθούν ποσά γύρω στα 2,5 δις ευρώ και να δαπανηθούν ποσά γύρω στα 1,8 δις ευρώ, μέσω της κατηγορίας αυτής των ειδικών λογαριασμών.

Το ΟΕΕ θεωρεί ότι πρέπει να γίνει το ακόλουθο: Δεδομένου ότι ο έλεγχος των δαπανών αυτών είναι εκτός των διαδικασιών που προβλέπονται για τις δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού και του προγράμματος των δημοσίων επενδύσεων, όλες οι δαπάνες, ανά έργο, όλων των φορέων που εντάσσονται στους ειδικούς αυτούς λογαριασμούς (εκτός προϋπολογισμού) να ανακοινώνονται στο διαδίκτυο. Επιπλέον ένας έλεγχος σκοπιμότητας των δαπανών αυτών θα εξυπηρετούσε τις ανάγκες διαφάνειας και εξοικονόμησης των πόρων που σήμερα είναι επιβεβλημένη περισσότερο από κάθε φορά.

12. Άξονες για την Κατάρτιση του Προϋπολογισμού

- Το ΟΕΕ ενδιαφέρεται να συμμετάσχει έγκαιρα και αξιόπιστα στην διαβούλευση για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, εκφράζοντας γνώμη επί του προσχεδίου και όχι την εκπόνηση εργασίας μετά την ψήφιση του προϋπολογισμού.
- Στόχος πρέπει να είναι η έκφραση γνώμης για διαρθρωτικές αλλαγές τόσο στην κατάρτιση όσο και στην υλοποίηση και τον έλεγχο αξιολόγησης του Προϋπολογισμού.
- Για αξιόπιστη έκφραση γνώμης θα πρέπει να καταρτίσουμε δείκτες

οδηγούς που θα μας οδηγούν σε ασφαλέστερα συμπεράσματα αλλη και θα μας παρέχει τη δυνατότητα παρακολούθησης υλοποίησης του προϋπολογισμού στο πλαίσιο περιοδικών εκθέσεων. Δείκτες αποτελεσματικής εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

- Μέχρι σήμερα η σύνταξη του προϋπολογισμού ακολούθησε την προσθετική μέθοδο δηλαδή κάθε υπουργείο υποβάλλει το δικό του προϋπολογισμό με βάση τον προηγούμενο χρόνο πλέον της αύξησης των δαπανών και του πληθωρισμού χωρίς να συνοδεύονται από αξιολόγηση δαπανών ως προς την αποτελεσματικότητά τους.
 - Απαιτείται σύνταξη προϋπολογισμού σε ορίζοντα τριετίας και όχι σε βραχυπρόθεσμη βάση διότι στερεί τη δυνατότητα σοβαρής αξιολόγησης της δημοσιονομικής πολιτικής με βάση τους μεσοπρόθεσμους στόχους και τις προβλέψεις για τα μακροοικονομικά μεγέθη των επόμενων χρόνων.
 - Σύνδεση με την αναπτυξιακή διαδικασία και τη βιώσιμη ανάπτυξη (αναπτυξιακούς στόχους)
 - Χαρακτηριστικό των προϋπολογισμών ήταν η αναζήτηση πρόσθετων πόρων και όχι η ανακατανομή πόρων.
 - Στους τελευταίους μήνες της διαχειριστικής περιόδου παρατηρείται διόγκωση των δαπανών η οποία γίνεται με μεταφορά κονδυλίων από λογαριασμό σε λογαριασμό και συνήθως από επενδυτικές σε καταναλωτικές δαπάνες χωρίς αξιολόγηση κόστους ωφέλειας δαπανών.
 - Διάκριση τρεχουσών και επενδυτικών δαπανών και ο δείκτης αναλογισμός μεταξύ τους.
 - Αξιολόγηση απόδοσης δαπανών και η σύνδεση τους με μετρήσιμους στόχους πχ απασχόληση κλπ. Οι δαπάνες από μόνες τους δεν μας διαφωτίζουν πολύ. Η θέσπιση στόχων και η χρηματοδότηση των αντίστοιχων δαπανών και από ποιες πηγές εσόδων μας δίνουν τη δυνατότητα να παρακολουθούμε την υλοποίηση και την αξιολόγηση των δαπανών (δείκτες αποτελεσματικότητας διοίκησης στόχων και δαπανών) αποτελεσματικότητα Αυτό ο σχεδιασμός οδηγεί σε αναβάθμιση του δημόσιου τομέα, και της διαφάνειας. Οδηγεί επίσης στον έλεγχο και τη λογοδοσία των δημοσίων φορέων
 - Θέσπιση μετρήσιμων στόχων, ελεγκτικών διαδικασιών εσωτερικών ελέγχων, αξιολόγησης δαπανών, δεικτών διάρθρωσης και αποδοτικότητας δεικτών εσόδων / δαπανών
 - Οι δαπάνες, ανά έργο, που εντάσσονται στους ειδικούς λογαριασμούς (εκτός προϋπολογισμού) να ανακοινώνονται στο διαδίκτυο. Έλεγχος σκοπιμότητας των δαπανών αυτών θα εξοικονομήσει πόρους που σήμερα είναι αναγκαίο περισσότερο από κάθε φορά.
- Ειδικότερα για το σκέλος των εσόδων
- Δείκτες φορολογίας συγκριτικά με ΕΕ
 - Δείκτες διάρθρωσης φορολογικών εσόδων και εξέλιξη τους
 - Διεύρυνση της φορολογικής βάσης, στόχοι, τομείς δραστηριότητας εισπρακτικοί μηχανισμοί, τάση μετάβασης από φορολογικές απαλλαγές σε φορολογικές εκπτώσεις
 - Φορολογία και ανταγωνιστικότητα οικονομίας (φορολογικός ανταγωνισμός και μέσος φορολογικός συντελεστής στη χώρα μας και σε ΕΕ.
 - Σύνθεση φορολογικών εσόδων Τακτικού Προϋπολογισμού
 - Ένταση φορολογικών εσόδων (ρυθμός αύξησης φόρων και από ποιες κατηγορίες και σε σχέση με την αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ, δηλαδή που πέφτει το φορολογικό βάρος.
 - Υπέρταση φορολογικών εσόδων και αίτια αποκλίσεων (ύφεση, φοροδιαφυγή) πολιτικός κύκλος, φορολογικές απαλλαγές, επαναλαμβανόμενες ρυθμίσεις με άμεσα εισπρακτικά μέτρα.
 - Ο στόχος είναι ένα φορολογικό νομοσχέδιο που να συνοδεύει την ψήφιση του Προϋπολογισμού.

Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή

Αρχές Απριλίου δόθηκαν στη δημοσιότητα τα συμπεράσματα του Α΄ τριμήνου του 2010 της έρευνας του Δείκτη Εμπιστοσύνης Καταναλωτή. Σύμφωνα με την έρευνα που δημοσιεύεται από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας και το Οικονομικό Πανεπιστήμιο της Αθήνας, η εμπιστοσύνη του καταναλωτή αντικατοπτρίζει τις ειδικές απόψεις των πολιτών που σχετίζονται με αβέβαια γεγονότα όσον αφορά στην μελλοντική οικονομική κατάσταση. Η εμπιστοσύνη του καταναλωτή δείχνει τη δυναμική επίπτωση της συμπεριφοράς του καταναλωτή σε όρους ψυχολογίας ως προς την δαπάνη.

Με την κατασκευή του Δείκτη Εμπιστοσύνης Καταναλωτή λαμβάνουμε πληροφορίες σχετικά με την κατανάλωση, και την οικονομική δραστηριότητα γενικότερα, που χρονικά προηγούνται της περιόδου που διανύουμε.

Σε μια περίοδο έντονης οικονομικής ανασφάλειας, η κατανόηση των απόψεων των πολιτών, έχουμε δει ότι αποτελεί σημαντική γνώση για την μελλοντική καταναλωτική συμπεριφορά.

Είναι προφανές, ότι οι δείκτες εκτίμησης των μελλοντικών οικονομικών εξελίξεων δείχνουν την τάση της οικονομίας και προβλέπουν την εξέλιξή της. Ένας τέτοιος δείκτης, είναι ο δείκτης εμπιστοσύνης του καταναλωτή, ο οποίος αποτυπώνει τις αντιλήψεις των πολιτών και των προσδοκιών τους για το μέλλον.

Υπάρχουσα Κατάσταση

Η εικόνα της ελληνικής οικονομίας παρουσιάζει τους τελευταίους μήνες χαρακτηριστικά οικονομίας υπό κατάρρευση.

Οι ακάλυπτες επιταγές που έχουν σφραγισθεί στις Τράπεζες στους δύο πρώτους μήνες του 2010 έφθασαν τα 215 εκατομμύρια ευρώ. Σε μία περίοδο που οι τράπεζες έχουν κλείσει τις στρόφιγγες κάθε μορφής χρηματοδότησης προς τις επιχειρήσεις, υγιείς και μη, σε μία περίοδο που οι εμπορικές συναλλαγές βρίσκονται στο ναδίρ των τελευταίων ετών, σε μία περίοδο που οι ακάλυπτες επιταγές αντικαθίστανται με καινούριες, έχουμε το πληντερό ποσό των 215 εκατομμυρίων ευρώ σε ακάλυπτες επιταγές. Το μέγεθος αυτό, 35% υψηλότερο από το αντίστοιχο του 2008, δείχνει την έλλειψη ρευστότητας που αντιμετωπίζει η αγορά ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης.

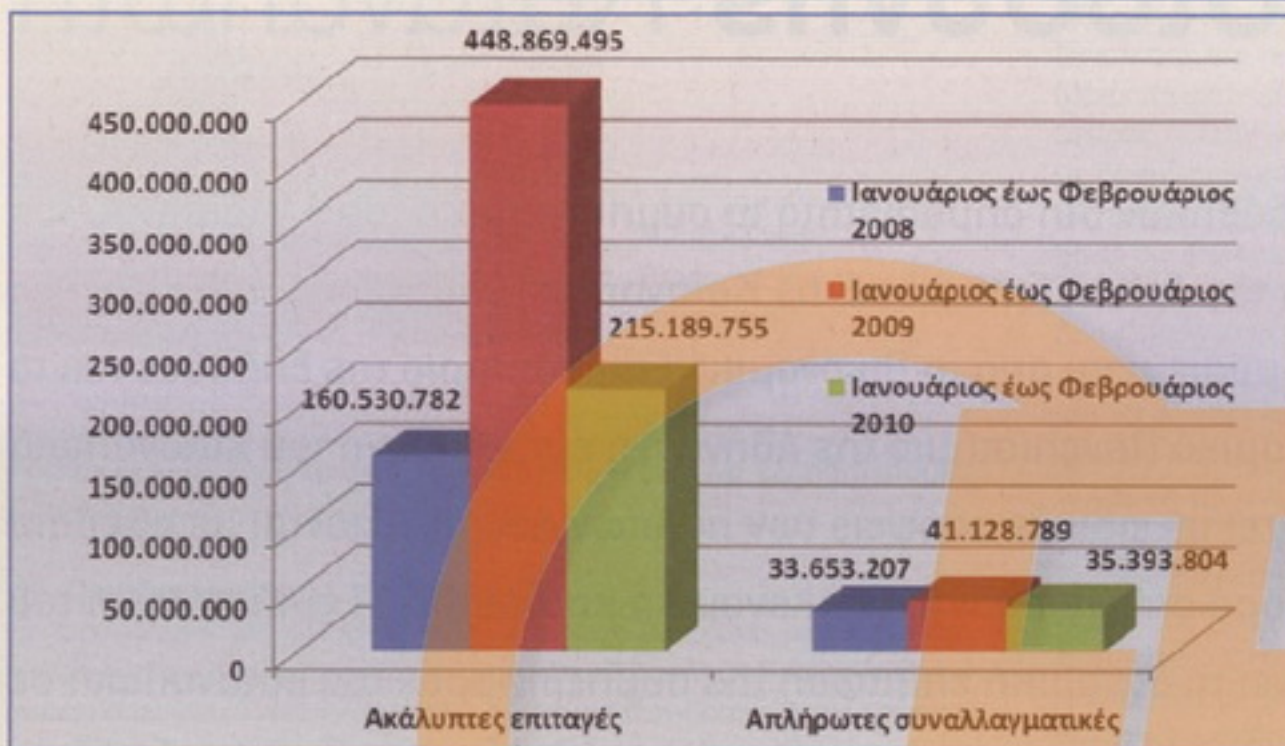
Η ραγδαία επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών των Ελληνικών νοικοκυριών φαίνεται και από την αδυναμία τους να αντιμετωπίσουν τις

υποχρεώσεις τους όχι μόνο πια στα καταναλωτικά δάνεια αλλά και στα στεγαστικά δάνεια. Στο τέλος του 2009 τα προβληματικά δάνεια ανήλθαν σε 20 δις ευρώ ενώ για το 2010 εκτιμάται ότι το ύψος των προβληματικών δανείων θα ξεπεράσει τα 25 δις ευρώ λόγω των επιπτώσεων των πρόσφατων οικονομικών μέτρων που θα φανούν τον επόμενο Μάιο.

Η ανεργία, το τέταρτο τρίμηνο του 2009, σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος, διαμορφώθηκε στο 10,3%, έναντι 7,9% του αντίστοιχου τριμήνου του 2008. Οι άνεργοι, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΑΕΔ, έφθασαν στη χώρα μας στις 620 χιλιάδες άτομα. Ανησυχητικό είναι το ποσοστό της ανεργίας που καταγράφεται στους νέους ηλικίας από 15 έως 29 ετών το οποίο είναι 20,4%. Το ποσοστό ανεργίας των μακροχρόνιων ανέργων διαμορφώνεται στο 28,1% του συνόλου των ανέργων. Η εκτίμηση του ΟΟΣΑ για την ανεργία στους νέους στο τέλος του 2010 είναι 28%. Η εκτίμηση της Deutsche Bank για την ανεργία στο τέλος του 2010 είναι 15% και για το 2012 είναι 20%. Η εφαρμογή του Καλλικράτη είναι μία επιπλέον πηγή αύξησης της ανεργίας αφού δεκάδες χιλιάδες συμβασιούχοι στην τοπική αυτοδιοίκηση θα απολυθούν. Η πραγματική ανεργία εκτιμούμε ότι θα αυξηθεί περαιτέρω και μάλιστα Ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή (ΔΕΚ) δημοσιεύεται από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας και το Οικονομικό Πανεπιστήμιο της Αθήνας. Δύο από τους πιο έγκυρους φορείς του οικονομικού γίγνεσθαι στη χώρα μας. Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας, ο επιστημονικός σύμβουλος της πολιτείας, έχει τα τελευταία δύο χρόνια σημαντική συμβολή στην οικονομική ζωή της Ελλάδας, με τις έρευνες και τις μελέτες του. Μάλιστα, δεν περιορίζεται στην ενημέρωση των 90.042 οικονομολόγων της χώρας μας, που είναι μέλη του, αλλά στην ενημέρωση όλων των Ελλήνων πολιτών.

ΕΠΙΤΑΓΕΣ (ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ)	ΠΟΣΑ (σε ΕΥΡΩ)	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΗΝΑ 2010/2009
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	176.025.574	-22,30%
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	39.164.181	-82,38%
Σύνολο	215.189.755	-52,06%

Ακάλυπτες επιταγές και απλήρωτες συναλλαγματικές

Μείωση των ακάλυπτων επιταγών για τους δύο πρώτους μήνες του 2010 σε σύγκριση με το 2009: 52%

Ο Δείκτης Εμπιστοσύνης του Καταναλωτή

Η εμπιστοσύνη του καταναλωτή αντικατοπτρίζει τις ειδικές απόψεις των πολιτών που σχετίζονται με αβέβαια γεγονότα όσον αφορά στην μελλοντική οικονομική κατάσταση. Η εμπιστοσύνη του καταναλωτή δείχνει τη δυναμική επίπτωση της συμπεριφοράς του καταναλωτή σε όρους ψυχολογίας ως προς την δαπάνη. Με την κατασκευή του Δείκτη Εμπιστοσύνης Καταναλωτή λαμβάνουμε πληροφορίες σχετικά με την κατανάλωση, και την οικονομική δραστηριότητα γενικότερα, που χρονικά προηγούνται της περιόδου που διανύουμε.

Σε μια περίοδο έντονης οικονομικής ανασφάλειας, η κατανόηση των απόψεων των πολιτών έχουμε δει ότι αποτελεί σημαντική γνώση για την μελλοντική καταναλωτική συμπεριφορά.

Είναι προφανές, ότι οι δείκτες εκτίμησης των μελλοντικών οικονομικών εξελίξεων δείχνουν την τάση της οικονομίας και προβλέπουν την εξέλιξή της. Ένας τέτοιος δείκτης, είναι ο δείκτης εμπιστοσύνης του καταναλωτή, ο οποίος αποτυπώνει τις αντιλήψεις των πολιτών και των προσδοκιών τους για το μέλλον.

Υπάρχουσα Κατάσταση

Η εικόνα της ελληνικής οικονομίας παρουσιάζει τους τελευταίους μήνες χαρακτηριστικά οικονομίας υπό κατάρρευση.

Οι ακάλυπτες επιταγές που έχουν σφραγισθεί στις Τράπεζες στους δύο πρώτους μήνες του 2010 έφθασαν τα 215 εκατομμύρια ευρώ. Σε μία περίοδο που οι τράπεζες έχουν κλείσει τις στρόφιγγες κάθε μορφής χρηματοδότησης προς τις επιχειρήσεις, υγιείς και μη, σε μία περίοδο που οι εμπορικές συναλλαγές βρίσκονται στο ναδίρ των τελευταίων ετών, σε μία περίοδο που οι ακάλυπτες επιταγές αντικαθίστανται με καινούριες, έχουμε το ηυπητερό ποσό των 215 εκατομμυρίων ευρώ σε ακάλυπτες επιταγές. Το μέγεθος αυτό, 35% υψηλότερο από το αντίστοιχο του 2008, δείχνει την έλλειψη ρευστότητας που αντιμετωπίζει η αγορά ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης.

Η ραγδαία επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών των Ελληνικών νοικοκυριών φαίνεται και από την αδυναμία τους να αντιμετωπίσουν τις υποχρεώσεις τους όχι μόνο πια στα καταναλωτικά δάνεια αλλά και στα στεγαστικά δάνεια. Στο τέλος του 2009 τα προβληματικά δάνεια ανήλθαν

σε 20 δις ευρώ ενώ για το 2010 εκτιμάται ότι το ύψος των προβληματικών δανείων θα ξεπεράσει τα 25 δις ευρώ λόγω των επιπτώσεων των πρόσφατων οικονομικών μέτρων που θα φανούν τον επόμενο Μάιο.

Η ανεργία, το τέταρτο τρίμηνο του 2009, σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος, διαμορφώθηκε στο 10,3%.

Ανεργία (%), κατά Περιφέρεια: Δ' τρίμηνο 2008 και 2009

Περιφέρειες	Δ' τρίμηνο		
	2008	2009	
Σύνολο Χώρας	7,9	10,3	↑
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	8,8	12,2	↑
Κεντρική Μακεδονία	8,1	10,5	↑
Δυτική Μακεδονία	12,6	12	↓
Ήπειρος	10,5	11,8	↑
Θεσσαλία	9,3	10	↑
Ιόνιοι Νήσοι	9,3	11,4	↑
Δυτική Ελλάδα	9,8	8,7	↓
Στερεά Ελλάδα	8,7	10,7	↑
Αττική	6,8	10,2	↑
Πελοπόννησος	7	8,7	↑
Βόρειο Αιγαίο	4,6	5,3	↑
Νότιο Αιγαίο	7,2	13,2	↑
Κρήτη	8,2	10,1	↑

Πηγή: ΕΣΥΕ

έναντι 7,9% του αντίστοιχου τριμήνου του 2008. Οι άνεργοι, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΑΕΔ, έφθασαν στη χώρα μας στις 620 χιλιάδες άτομα. Ανησυχπτικό είναι το ποσοστό της ανεργίας που καταγράφεται στους νέους ηλικίας από 15 έως 29 ετών το οποίο είναι 20,4%. Το ποσοστό ανεργίας των μακροχρόνιων ανέργων διαμορφώνεται στο 28,1% του συνόλου των ανέργων. Η εκτίμηση του ΟΟΣΑ για την ανεργία στους νέους στο τέλος του 2010 είναι 28%. Η εκτίμηση της Deutsche Bank για την ανεργία στο τέλος του 2010 είναι 15% και για το 2012 είναι 20%. Η εφαρμογή του Καλλικράτη είναι μία επιπλέον πηγή αύξησης της ανεργίας αφού δεκάδες χιλιάδες συμβασιούχοι στην τοπική αυτοδιοίκηση θα απολυθούν. Η πραγματική ανεργία εκτιμούμε ότι θα αυξηθεί περαιτέρω και μάλιστα με πιο γοργούς ρυθμούς, με δεδομένη τη κρίση στους κλάδους της οικοδομής, της βιομηχανίας, του λιανεμπορίου και των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος, ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή παρουσίασε αύξηση της τάξης του 3,9% το Μάρτιο του 2010 σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Μαρτίου του 2009. Η πραγματική αγοραστική δύναμη των καταναλωτών μειώνεται με πολύ μεγαλύτερο ρυθμό από το ρυθμό που αυξάνεται ο τιμάρημος. Ο λόγος είναι ότι εξακολουθούν να σημειώνονται σημαντικές αυξήσεις σε βασικά είδη και υπηρεσίες ευρείας κατανάλωσης. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της ΕΣΥΕ, τον Μάρτιο του 2010 σε σχέση με τον Μάρτιο του 2009 είχαμε αύξηση 51% στην τιμή της βενζίνης, 28,4% στα τέλη κυκλοφορίας και στα διόδια, 39,2% στο πετρέλαιο θέρμανσης. Αυξήσεις που με τη σειρά τους θα επιφέρουν επιπλέον αυξήσεις στις τιμές των βασικών αγαθών στους αμέσως επόμενους μήνες. Ακόμη και η νοσοκομειακή περιθαλψη αυξήθηκε κατά 4,4%, πολύ περισσότερο από τον πληθωρισμό. Είναι άξιο επισήμανσης ότι το 20% των πολιτών (έναντι πέντε) ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας. Επίσης οι ανισότητες στα εισοδήματα είναι μεγάλες. Το μερίδιο του εισοδήματος του πλουσιότερου 20% του πληθυσμού είναι πέντε φορές υψηλότερο από το εισόδημα του φτωχότερου 20%.

Αναμφισβήτητα, το 2009 μας κληροδότησε μία βαθειά χρηματοοικονομική κρίση. Το 2010 ήλθε, λόγω των δυσμενών εκθέσεων για την ελληνική οικονομία, με χειρότερους οκνούς. Η κρίση με την αυγή του 2010 άρχισε να δείχνει τις επιπτώσεις στην πραγματική παραγωγική οικονομία, εκεί όπου παρατηρούνται φαινόμενα, όπως είναι η αύξηση της ανεργίας, το κλείσιμο επιχειρήσεων και η μείωση του ρυθμού της κατανάλωσης. Οι Έλληνες καταναλωτές ψωνίζουν λιγότερο, αποταμιεύουν λιγότερο και συγχρόνως εξακολουθούν να είναι και υπερχρεωμένοι. Όλα τα παραπάνω είναι ξεκάθαροι οκνοί ότι η Ελληνική Οικονομία περνάει σε οικονομική φάση Στασιμότητας (Στασιμότητα έχουμε όταν παρατηρείται αύξηση των ποσοστών ανεργίας και του πληθωρισμού παράλληλα με μηδενικούς ή και αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης).

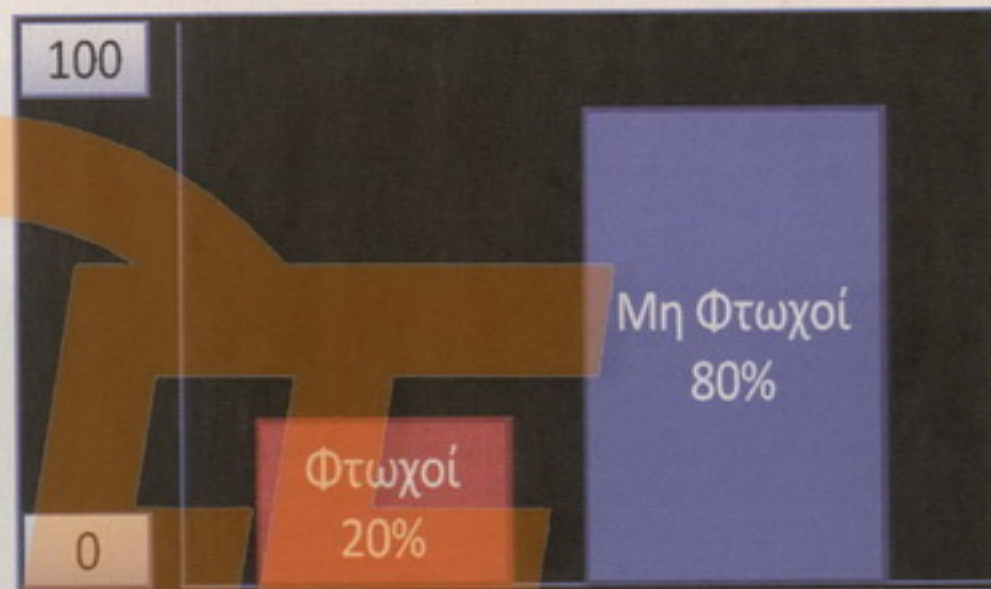
Συμπεράσματα της Έρευνας Συνοπτικά

Στόχος της παρούσας δημοσκοπικής έρευνας είναι η όσο το δυνατόν καλύτερη κατανόηση των απόψεων των πολιτών ως εργαλείου κατανόησης της οικονομικής τάσης. Από τα συμπεράσματα της έρευνας αναφέρω επιγραμματικά τα πιο σημαντικά.

Οι Έλληνες καταναλωτές αρχίζουν να αντιλαμβάνονται την οικονομική κρίση και παράλληλα φαίνεται να εξασθενεί η Καταναλωτική Εμπιστοσύνη, όπως γίνεται αντιληπτό από τα στοιχεία της παρούσας μέτρησης του Δείκτη Εμπιστοσύνης Καταναλωτή ο οποίος το πρώτο τρίμηνο του 2010 παρουσίασε μείωση κατά 13,3% σε σύγκριση με το Δ' τρίμηνο του 2009. Η γνώμη των καταναλωτών για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση εξακολουθεί να είναι απαισιόδοξη. Όπως δείχνει ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή, η εμπιστοσύνη μειώθηκε και η απαισιοδοξία παραμένει. Καταγράφονται απαισιόδοξες προθέσεις των καταναλωτών για καταναλωτικές δαπάνες, τους επόμενους 12 μήνες. Ο Δείκτης Αντίληψης του Κόστους Ζωής δείχνει ότι ο καταναλωτής έχει την αίσθηση πως έχει αυξηθεί το κόστος ζωής σήμερα σε σύγκριση με αυτό που ήταν τον προηγούμενο χρόνο.

Η απαισιοδοξία, και παράλληλα η μείωση της πραγματικής αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών, φαίνεται να οδηγούν τους καταναλωτές στην

πρόβλεψη της αύξησης του κόστους ζωής. Η πτώση κατά 28,1% του Δείκτη Κόστους Ζωής το Α' τρίμηνο του 2010 σε σύγκριση με το τέταρτο τρίμηνο του 2009, δείχνει ότι οι Έλληνες καταναλωτές θεωρούν ότι η χώρα περνάει περίοδο σοβαρής οικονομικής κρίσης χωρίς ελπίδες

ανάκαμψης στο άμεσο μέλλον.

Το επίπεδο απαισιοδοξίας είναι ιδιαίτερα υψηλό όσον αφορά στις προσδοκώμενες αλλαγές της προσωπικής τους οικονομικής κατάστασης. Παρατηρείται, χαρακτηριστικά, πτώση κατά 26,7% του Δείκτη Προσδοκώμενων Αλλαγών της Προσωπικής Οικονομικής Κατάστασης το Α' τρίμηνο του 2010 σε σύγκριση με το Δ' τρίμηνο του 2009.

Αρνητικές είναι οι προβλέψεις των καταναλωτών για την πορεία της Ελληνικής Οικονομίας τους προσεχείς 12 μήνες. Ο Δείκτης Προσδοκώμενης Οικονομικής Κατάστασης της Χώρας του Προσεχείς 12 μήνες μειώθηκε κατά 21,8% το Α' τρίμηνο του 2010 σε σύγκριση με το Δ' τρίμηνο του 2009.

Σε ότι αφορά την πρόβλεψη των καταναλωτών για την πορεία της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες, επιδεινώνεται έντονα και η τιμή του Δείκτη Προσδοκώμενης Μεταβολής της Ανεργίας υποχωρεί κατά 42% το Α' τρίμηνο του 2010 σε σχέση με το Δ' τρίμηνο του 2009.

Η εμπιστοσύνη των καταναλωτών και η ψυχολογία τους στην οικονομία έχει σημαντική επίπτωση, αφού καθορίζει την πορεία των δαπανών στην πραγματική οικονομία. Γίνεται αντιληπτό από την συνολική εξέταση των δεικτών ότι οι καταναλωτές θα περιορίσουν σημαντικά τις δαπάνες τους και ως εκ τούτου δεν προσδοκούμε ανάκαμψη για την κατανάλωση και επομένως για την οικονομία στους επόμενους μήνες.

Οι κανόνες τεκμηρίωσης τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών και η μεθοδολογία σύνταξης φακέλου τεκμηρίωσης τιμών

του Θεμιστοκλή Κοσσίδα

Μέλος της ΣτΑ, ελεγκτής στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Οι αυξανόμενες δημοσιονομικές απαιτήσεις και οι ανάγκες αύξησης της φορολογικής βάσης καθώς και η εφαρμογή των κανονισμών των τιμών μεταβίβασης ή Transfer Pricing (TP) σε πλέον των 50 χωρών παγκοσμίως και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης σε 16 κράτη, έκανε την αρμόδια κυβερνητική επιτροπή (με το συντονισμό και την εποπτεία του υπουργείου Ανάπτυξης) να προβεί σε νέο νομοθετικό πλαίσιο τεκμηρίωσης τιμών στην Ελλάδα, με το Ν. 3728/2008 και την Υπουργική Απόφαση Α2-8092/31.12.2008.

Τι είναι όμως το TP; Είναι οι τιμές που χρεώνονται στις ενδοομιλικές συναλλαγές για οποιαδήποτε εμπορική πράξη όπως πώληση αγαθών, παροχή υπηρεσιών, χορήγηση πιστώσεων κλπ. Οι συναλλαγές αυτές θα πρέπει να διέπονται από την αρχή των ίσων αποστάσεων (Arm's Length Principle), αρχή η οποία ορίζει στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις να συναλλάσσονται μεταξύ τους ως ανεξάρτητες εταιρίες, σε συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού. Οι εταιρίες που λειτουργούν στην Ελλάδα υποχρεούνται να τεκμηριώνουν τις τιμές τους για όλες τις συναλλαγές τους με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις (συνδεδεμένες επιχειρήσεις είναι αυτές που προσδιορίζονται από το άρθρο 42ε του Ν. 2190/20), με την κατάρτιση πλήρους και τυποποιημένης μελέτης τεκμηρίωσης τιμών.

Απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις: α) οι εταιρίες που έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών μέχρι του ποσού του ? 1.000.000, β) οι συμβάσεις μεταξύ συνδεδεμένων εταιριών με αξία χαμηλότερη των ? 200.000 ετησίως, γ) οι συναλλαγές επί μετοχών και εταιρικών μεριδίων, δ) οι μεταβιβάσεις κυριότητας και λοιπών εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων και ε) οι εταιρίες του Α.Ν. 89/1967.

Στο νέο νομοθετικό πλαίσιο, η τεκμηρίωση των τιμών στις ενδοομιλικές συναλλαγές βαραίνει την επιχείρηση, η οποία πρέπει να ακολουθήσει τους κανόνες της τεκμηρίωσης τιμών.

Όπου η μητρική εταιρία είναι Ελληνική, συντάσσεται «Βασικός Φάκελος Τεκμηρίωσης» ενώ οι ημεδαπές εταιρίες, που είναι θυγατρικές αλλοδαπών ομίλων συντάσσουν «Ελληνικό Φάκελο Τεκμηρίωσης» το περιεχόμενο των οποίων περιέχει:

α) Ανάλυση της Αγοράς, η οποία εντοπίζει τους εξωτερικούς παράγοντες που επηρεάζουν τον καθορισμό των τιμών στην αγορά, όπως:

- παράγοντες που καθορίζουν τον ανταγωνισμό
- παράγοντες κινδύνου
- νομοθετικά και κανονιστικά πλαίσια
- συγκρίσιμες εταιρίες
- χαρακτηριστικά στοιχεία της αγοράς
- περιγραφή ενδεχόμενων συγκριτικών πλεονεκτημάτων
- συνολική κατάσταση της αγοράς/ οικονομίας,

β) Πληροφορίες Σχετικά με την Εταιρία, οι οποίες εντοπίζουν τους εσωτερικούς παράγοντες που επηρεάζουν τον καθορισμό των τιμών στην αγορά, όπως:

- σκοπός και όραμα της εταιρίας
- στρατηγική της εταιρίας
- παράγοντες κινδύνου
- περιγραφή της οργανωτικής δομής της εταιρίας
- προσφερόμενα προϊόντα/ υπηρεσίες
- σημαντικά περιουσιακά στοιχεία
- οικονομικά αποτελέσματα
- τρόπος δημιουργίας προστιθέμενης αξίας
- πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της εταιρίας σε σχέση με τον ανταγωνισμό,

γ) Λειτουργική Ανάλυση, η οποία εντοπίζει και αναλύει τις δραστηριότητες που επιτελούνται στην εταιρία, ώστε να διαπιστωθεί με ποιο τρόπο, οι

λειτουργίες που επιτελούνται, οι κίνδυνοι που αναλαμβάνονται και τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται, κατανέμονται μεταξύ των ελεγχόμενων συναλλαγών.

Με τη λειτουργική ανάλυση γίνεται κατανοητή η επίδραση των δραστηριοτήτων των συνδεδεμένων μερών στην αλυσίδα της εταιρίας και προσδιορίζονται οι πραγματικοί κίνδυνοι που αναλαμβάνει η εταιρία έτσι ώστε να επιλεγεί η κατάλληλη μέθοδος TP σε κάθε εμπορική πράξη,

δ) Οικονομική Ανάλυση, η οποία αφορά τη συλλογή, επεξεργασία και αξιολόγηση των δεδομένων στις συγκρίσιμες συναλλαγές ώστε να επιλεγεί η κατάλληλη μέθοδος τεκμηρίωσης των ενδοομιλικών τιμών.

Οι μέθοδοι υπολογισμού των τιμών των ενδοομιλικών συναλλαγών, σύμφωνα με τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ είναι οι ακόλουθες τρεις παραδοσιακές μέθοδοι:

- i) μέθοδος της «συγκρίσιμης μη ελεγχόμενης τιμής» (CUP), συγκρίνονται οι τιμές των συναλλαγών με συνδεδεμένες εταιρίες, με τις τιμές που εφαρμόζονται σε συγκρίσιμες συναλλαγές μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων,
- ii) μέθοδος της «τιμής μεταπώλησης μείον» (RPM), μειώνει την τιμή μεταπώλησης προς τρίτους, αγαθού ή υπηρεσίας που αποκτήθηκε προγενέστερα από συνδεδεμένη εταιρία κατά το περιθώριο κέρδους μεταπώλησης,
- iii) μέθοδος του «κόστους συν κέρδους» (Cost plus), προσδιορίζεται η τιμή πώλησης προς συνδεδεμένη εταιρία ως το άθροισμα του κόστους απόκτησης ή παραγωγής του αγαθού ή της υπηρεσίας πλέον του περιθωρίου κέρδους, όπως θα ίσχυε σε συνθήκες αγοράς.

Όπου η χρήση των ανωτέρω παραδοσιακών μεθόδων κρίνεται ατελέσφορη με ειδική τεκμηρίωση που περιλαμβάνεται στον φάκελο, επιτρέπεται η χρήση των μη παραδοσιακών μεθόδων:

- i) μέθοδος του «καθαρού κέρδους συναλλαγής» (Transactional net margin method),
- ii) μέθοδος του «επιμερισμού κέρδους» (Profit split method).

Κάθε μέθοδος, με εξαίρεση την CUP χρησιμοποιεί ένα δείκτη, με βάση το οποίο μετράται το επίπεδο κερδοφορίας. Έτσι έχουμε δείκτες όπως, μεικτό περιθώριο κέρδους, καθαρό κέρδος, περιθώριο κέρδους επί κόστους. Με αυτό τον τρόπο καθορίζεται ένα εύρος κερδοφορίας το οποίο, για να είναι συμβατό με την αρχή των ίσων αποστάσεων, απορρίπτεται το χαμηλότερο και το υψηλότερο τεταρτημόριο, και δέχεται την τιμή της διαμέσου, δηλαδή τις τιμές μεταξύ του δευτέρου και τρίτου τεταρτημορίου.

Η συσχέτιση του περιεχομένου του «Φακέλου Τεκμηρίωσης», δηλαδή η συσχέτιση της ανάλυσης της αγοράς, των πληροφοριών σχετικά με την εταιρία, της λειτουργικής και της οικονομικής ανάλυσης, μας βοηθάει στην να επιλέξουμε την πιο ορθή μέθοδο TP που οδηγεί και στην ορθή τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων.

Επίσης, περιεχόμενο του «Φακέλου Τεκμηρίωσης» είναι και η:

ε) Ανάλυση Ελεγχόμενων Συναλλαγών, η οποία εντοπίζει τις συναλλαγές που εμπίπτουν στους κανόνες τεκμηρίωσης τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών για να διαπιστωθεί η συμβατότητα τους με την αρχή των ίσων αποστάσεων. Ο φάκελος τεκμηρίωσης ενημερώνεται υποχρεωτικά, όταν μεταβληθούν τα διαθέσιμα συγκριτικά στοιχεία της αγοράς ή τα στοιχεία των συναλλαγών τα οποία επηρεάζουν την αξιολόγηση της ακολουθούμενης ενδοομιλικής τιμολογιακής πολιτικής.

Οι υπόχρεες εταιρίες υποβάλλουν ετησίως στο Υπουργείο Ανάπτυξης, εντός 4,5 μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής τους περιόδου, κατάσταση στην οποία εμφανίζονται τα στοιχεία των ενδοομιλικών συναλλαγών τους.

Από τα ανωτέρω γίνεται κατανοητό ότι ο «Φάκελος Τεκμηρίωσης» είναι μια ενδελεχής ανάλυση της εταιρίας έτσι ώστε να προσδιοριστεί η τιμή ή το εύρος αποδεκτών τιμών για την τεκμηρίωση των τιμών στις ενδοομιλικές συναλλαγές.

ΠΗΓΕΣ:

- Ν. 3728/2008, «Υπηρεσία εποπτείας αγοράς, διόρθωση εγγραφής κτηματολογίου κλπ διατάξεις». - ΥΑ Α-2//2008 [ΥΑ Α2-8092 ΦΕΚ Β 2709 2008]: «Κανόνες Τεκμηρίωσης Τιμών Ενδοομιλικών Συναλλαγών σύμφωνα με άρ.26, παρ.10, Ν.3728/08». - "Challenging your business frontiers", Ernst & Young, 2009. - "The emerging perfect storm of transfer pricing audits and disputes", PricewaterhouseCoopers, 2008.

Αντιασφαλιστική θύελλα

Ο πόλεμος που έχει κηρύξει στο λαό η κυβέρνηση σε συνεργασία με τα άλλα κόμματα του ευρωμονόδρομου και την ΕΕ πρέπει να πάρει την ανάλογη απάντηση από τους εργαζόμενους. Το σχέδιο για το βομβαρδισμό των εργατικών λαϊκών δικαιωμάτων, που έχει στο επίκεντρό του το ολικληρωτικό γκρέμισμα της κοινωνικής ασφάλισης και των συντάξεων, το είχαν έτοιμο από καιρό.

Επιδίωξη του κεφαλαίου και της ΕΕ δεν είναι απλά να πληρώσει ο λαός την κρίση για την οποία δεν ευθύνεται, αλλά να υποστεί στρατηγική ήττα, να εξαναγκαστεί σε ατέλειωτες θυσίες, μόνιμες και όχι προσωρινές, με την αφαίρεση όσων κατακτήσεων απέμειναν, προκειμένου να προστατευθούν τα κέρδη της άρχουσας τάξης και να διασφαλιστούν τα μακροπρόθεσμα συμφέροντά της.

Γι' αυτή την κερδοφορία επιβάλλουν στα λαϊκά στρώματα να πληρώσουν τα χρέη και τα ελλείμματα που δημιούργησε αυτή η πολιτική όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Η κοινωνική ασφάλιση ήταν στο στόχαστρο του κεφαλαίου και των κομμάτων του. Ιδιαίτερα σε περιόδους οικονομικής κρίσης επιτίθενται με μεγαλύτερη σφοδρότητα στη λογική της λεγόμενης μείωσης του κόστους εργασίας, γιατί θεωρούν ότι θα γίνουν πιο εύκολα αποδεκτά τα αντεργατικά και αντιασφαλιστικά μέτρα από τους εργαζόμενους, λόγω της ανεργίας και της αβεβαιότητας για το αύριο.

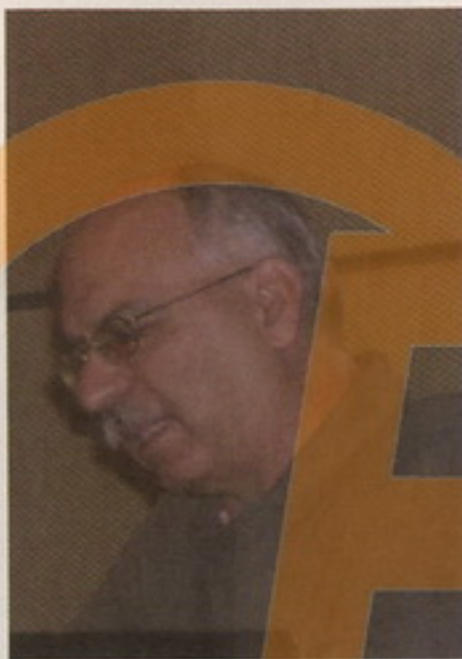
Τα κύματα των αντεργατικών μέτρων δεν θα σταματήσουν αν δε σηκωθεί ένα λαϊκό τείχος αντιμονοπωλιακής συμμαχίας και αντεπίθεσης.

Οι αξιώσεις του κεφαλαίου δεν αποτελούν εθνικό στόχο αλλά έκφραση του ταξικού συμφέροντος. Στην ταξική κοινωνία τα πραγματικά εθνικά συμφέροντα ταυτίζονται με το συμφέρον της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων που δημιουργούν τον πλούτο και όχι με αυτό των εκμεταλλευτών τους.

Τα μέτρα που ανακοινώθηκαν για την Κοινωνική Ασφάλιση αν και προετοιμάστηκαν από τους αντιασφαλιστικούς νόμους Σιούφα - Ρέπα - Πετραλιά, συνιστούν επί βάθρων σαρωτικές αλλαγές σε ό,τι έχει απομείνει από τον κοινωνικό χαρακτήρα της ασφάλισης.

Είναι μέτρα που ισοπεδώνουν όλες τις κατακτήσεις προηγούμενων δεκαετιών και απαλλοτριώνουν την καπιταλιστική εργοδοσία και το κράτος της από την όποια συμμετοχή στην κοινωνική ασφάλιση, που κι αυτή βέβαια αποτελεί μέρος της υπεραξίας που αποσπών από του εργαζόμενους.

- Καταργείται η κατώτατη σύνταξη και στη θέση της μπαίνει η βασική σύνταξη για όλους, που συνιστά προνοιακό βοήθημα το οποίο κι αυτό μπορεί να μειωθεί. Η σύνταξη σε όσους συμπληρώνουν

του Σταμάτη Βάσσου
Μέλος της Κεντρικής Διοίκησης του
Οικονομικού Επιμελητηρίου

από 4.500 ένσημα και πάνω θα είναι «ανταποδοτική». Αυτό σημαίνει ότι το ύψος της θα υπολογίζεται με βάση τις εισφορές όφου του εργάσιμου βίου και όχι της καλύτερης πενταετίας της τελευταίας δεκαετίας. Θα υπάρξει γενικευμένη μείωση συντάξεων 35% - 40%. Αυτό δείχνει η πείρα διεθνώς, π.χ. Σουηδία. Για να ένα υποφερτό επίπεδο σύνταξης θα απαιτούνται υπέρογκες εισφορές. Αυτό συνδέεται με τη de facto κατάργηση της 35ετίας και 37ετίας.

Αυτοί οι στόχοι κρύβονται πίσω από τις παραπλανητικές φράσεις περί αδικιών ανάμεσα στους ασφαλισμένους.

- Διακηρυγμένος στόχος της κυβέρνησης είναι η αύξηση της μέσης ηλικίας συνταξοδότησης κατά δύο έτη μέχρι το 2015.

Η χαμηλή σύνταξη θα υποχρεώνει σε δουλειά μέχρι τα βαθιά γεράματα.

Η αύξηση των ορίων ηλικίας θα επιτευχθεί επίσης με τη γενίκευση της «ποινής» που μειώνει ετήσια κατά 6% τη σύνταξη εκείνων που θα συνταξιοδοτηθούν πριν τη συμπλήρωση του γενικού ορίου.

Με τις προωθούμενες αλλαγές επιδιώκεται η σταδιακή απαλλοτρίωση κράτους - εργοδοσίας από σύνταξη - περιθαλψή. Προωθείται δηλαδή η πολιτική της ανταποδοτικότητας που μετατρέπει

σε εμπόρευμα και την κάνει ατομική υπόθεση του κάθε εργαζόμενου.

Η εμπορευματοποίηση των πάντων μαζί και της ασφάλισης και περιθαλψής είναι νόμος του καπιταλιστικού συστήματος. Μια τέτοια εξέλιξη προσφέρει διεξόδους τοποθέτησης και μέγιστης κερδοφορίας σε υπερσυσσωρευμένα κεφάλαια, αποτελεί παράγοντα που αντιδρά στην τάση μείωσης του μέσου ποσοστού κέρδους. Ταυτόχρονα επιβαρύνει τη θέση των εργαζομένων, ιδιαίτερα των χαμηλόμισθων και των ανέργων που θα μετατραπούν στην ουσία σε ανασφαλιστους.

Παραπέρα προωθείται:

Η αύξηση ορίων ηλικίας συνταξοδότησης από 5 έως 7 χρόνια για δεκάδες επαγγέλματα με την κατατόμηση των βαρέων και ανθυγιεινών.

Η κατατόμηση των αναπηρικών συντάξεων, αυστηροποίηση των κανόνων απονομής των αναπηρικών συντάξεων, πετσόκομμα και αυτού του επιδόματος πτωχοκομείου της αναπηρικής σύνταξης.

Η εφαρμογή της απόφασης του ευρωπαϊκού δικαστηρίου για εξίσωση του ορίου ηλικίας συνταξοδότησης ανδρών - γυναικών, που σημαίνει αύξηση του ορίου ηλικίας συνταξοδότησης από 5-17 έτη για πάνω από 140 χιλιάδες γυναίκες.

Οι ρυθμίσεις για τη διαδοχική ασφάλιση, οι οποίες χωρίς να λύνουν το πρόβλημα, διευκολύνουν την «κινητικότητα της εργασίας»

και την εργασιακή περιπλήνση με βάση τα συμφέροντα του κεφαλαίου, τις ιδιωτικοποιήσεις και τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις.

Οι ενοποιήσεις ταμείων με συμψηφισμό ελλειμμάτων και συρρίκνωση δικαιωμάτων προς τα κάτω.

Η ρευστότητα των αποθεματικών με άρση και αυτών των περιορισμών που υπάρχουν. Μόνο το τελευταίο τετράμηνο, το ΙΚΑ έχασε περίπου 450 εκ. ευρώ από το τζογάρισμα των αποθεματικών στο χρηματιστήριο.

Τα αποθεματικά των ταμείων, τα οποία έχουν καταληστευθεί από το μεγάλο κεφάλαιο με τις πολιτικές των αστικών κυβερνήσεων υπολογίζεται ότι ανέρχονται από το 1950 πάνω από 50 δισ. ευρώ.

Μόνο από το άθλιτο καθεστώς των stage έχουν χαθεί πάνω από 1,1 δισ., ενώ οι άμεσες οφειλές του κράτους και των εργοδοτών ανέρχονται σε τουλάχιστον 14 δισ. ευρώ. Η ετήσια εισφοροδιαφυγή ανέρχεται σε περίπου 9 δισ. ευρώ. Είναι άπειρα τα παραδείγματα που φανερώνουν τον υπεύθυνο για τα ελλείμματα των ασφαλιστικών ταμείων που είναι το κεφάλαιο και οι κυβερνήσεις που το υπηρετούν.

Τέλος, οι νομοθετικές ρυθμίσεις «για την πάγια ρύθμιση χρεών» καθιερώνουν και νομιμοποιούν το χάρισμα δισ. ευρώ σε επιχειρηματίες που εισφοροδιαφεύγουν. Το δε ενιαίο πολυδιαφημισμένο καθολικό σύστημα Υγείας που προπαγανδίζει η κυβέρνηση, δεν είναι τίποτα άλλο από περιορισμό της κρατικής συμμετοχής στις δαπάνες Υγείας και οδηγεί σε ένα ελάχιστο, υποβαθμισμένο για όλους τους εργαζόμενους σύστημα Υγείας. Αυτό υπηρετεί ο διαχωρισμός του κλάδου υγείας από το συνταξιοδοτικό σύστημα.

Πρόκειται για παραπέρα εμπορευματοποίηση της Υγείας με τη λειτουργία των Δημόσιων Μονάδων Υγείας ως επιχειρήσεων και τη γιγάντωση των ιδιωτικών μονάδων με χρήματα των Ταμείων ή με «ζεστό» χρήμα των εργαζομένων.

Στην παραπάνω κατεύθυνση εντάσσονται και υπηρετούν την ίδια πολιτική οι πρόσφατες «προτάσεις του ΟΕΕ για το ασφαλιστικό», που διαμορφώθηκαν και προωθήθηκαν στην «Κοινωνική Διαβούλευση» με τη σύμφωνη γνώμη των παρατάξεων ΔΗΚΙΟ-ΠΑΣΚΟ- ΑΚΙΟΕ και ΣΕΠΟ.

Απαιτείται να γίνει καθολικό αίτημα η απόσυρση άμεσα των σχεδίων της κυβέρνησης και να δυναμώσει η πάλη για ένα κοινωνικό ασφαλιστικό σύστημα που να καλύπτει τις λαϊκές ανάγκες.

Να απαιτήσουμε:

Δημόσιο υποχρεωτικό σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης για

όλους.

Κατώτερη Σύνταξη 1.120 ευρώ.

Γενικά όρια συνταξιοδότησης τα 60 για τους άνδρες και τα 55 για τις γυναίκες. Μειωμένα κατά 5 έτη αντίστοιχα τα όρια για τους εργαζόμενους στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα.

Δημόσιο, δωρεάν, αποκλειστικά χρηματοδοτούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό σύστημα Υγείας. Κατάργηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Υγεία και Πρόνοια. Κατάργηση των προϋποθέσεων για την ανανέωση των βιβλιαρίων ασθενείας.

Πέρα από τις ευθύνες του ΠΑΣΟΚ, της ΝΔ και του ΛΑΟΣ, ευθύνη έχουν και οι δυνάμεις του ΣΥΝ/ΣΥΡΙΖΑ, αφού στηρίζουν το ευρωενωσιακό οικοδόμημα, που προώθησε όλα αυτά τα χρόνια πολιτικές που έπληξαν τα θεμέλια του κοινωνικού χαρακτήρα της Ασφάλισης.

Οι εργαζόμενοι πρέπει να καταδικάσουν τις συνδικαλιστικές ηλαιοψηφίες της ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ που στήριξαν όλους τους αντισυνδικαλιστικούς νόμους και διατάξεις που ψηφίστηκαν και εφαρμόστηκαν μέχρι σήμερα,

με αιχμή το νόμο Ρέπα, ενώ μπροστά στην συθέμελη κατεδάφιση της Κοινωνικής Ασφάλισης, χαρακτήρισαν τα νέα μέτρα της κυβέρνησης ασφαλή

Είναι επιτακτική ανάγκη να ανατραπεί τώρα υπέρ του ταξικού εργατικού – λαϊκού κινήματος ο συσχετισμός δυνάμεων στο συνδικαλιστικό κίνημα.

Χρειάζεται μέτωπο διεκδίκησης και αντιπλοκής. Να πληρώσει τώρα το κεφάλαιο και το κράτος. Υπάρχουν όλες οι υλικές προϋποθέσεις για την ικανοποίηση των σύγχρονων αναγκών της λαϊκής οικογένειας. Πρέπει τώρα να δημιουργηθεί ένα ισχυρό μαζικό κίνημα που θα το επιβάλλει, στην κατεύθυνση της ανατροπής της αντιλαϊκής πολιτικής και των οικονομικών της στηριγμάτων. Αγώνας που πρέπει να συνδεθεί με το ώριμο και επιτακτικό αίτημα για ανάπτυξη προς όφελος του λαού και όχι των μονοπωλίων, για λαϊκή εξουσία και οικονομία. Επιβεβαιώθηκε ότι είναι δύο οι δρόμοι ανάπτυξης της ελληνικής κοινωνίας: Ή με τα μονοπώλια ή με το λαό.

Η εργατική τάξη σε συμμαχία με τους αυτοαπασχολούμενους, τη φτωχή αγροτιά και τη νεολαία πρέπει να χτίσουν το μέτωπο για ανασύνταξη του εργατικού λαϊκού κινήματος που θα αποκρούσει και θα ανατρέψει αυτή την πολιτική που θα επιβάλλει τον άλλο δρόμο ανάπτυξης της λαϊκής οικονομίας και εξουσίας.

Οι κυβερνητικές θέσεις για το ασφαλιστικό και οι δικές μας απόψεις

Το 1992 ο πρώτος νόμος που «έλυσε» το ασφαλιστικό ήταν ο νόμος Σιούφα, το 2002 μας το «έλυσε» ο νόμος Ρέπα και το 2008 το «έλυσε» για τρίτη φορά ο νόμος Πετραλιά. Τώρα θα το «έλυσε» και ο νόμος Λοβέρδου.

Το σύστημα των τριών πυλώνων, δηλαδή ένα σύστημα στο οποίο ο πρώτος πυλώνας θα παρέχει μια μικρή εθνική σύνταξη για όλους, ο δεύτερος στον οποίο θα συνεισφέρουν εργαζόμενοι και εργοδότες και θα έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα και ο τρίτος πυλώνας της ιδιωτικής ασφάλισης, προτάθηκε για πρώτη φορά στη χώρα μας από την επιτροπή Σπράου, που σύστησε το ΠΑΣΟΚ, γύρω στα τέλη της δεκαετίας του '90. Οι κοινωνικές συνθήκες που επικρατούσαν τη συγκεκριμένη περίοδο δεν επέτρεψαν τέτοιου είδους μεταρρυθμίσεις.

του **Γιάννη Δούκα**
μέλους της Ε.Ε. της ΟΜΕ-ΟΤΕ
και της γραμματείας της Αυτόνομης
Παρέμβασης

Από τότε όμως και μέχρι σήμερα όλες οι κυβερνήσεις κινήθηκαν στη λογική του να διαχειριστούν το ασφαλιστικό με τέτοιο τρόπο ώστε να μεγαλώσουν τα προβλήματά του και κάποια στιγμή να έρθει σαν ώριμο φρούτο η «λύση» της κατεδάφισης του δημόσιου ασφαλιστικού συστήματος και το πέρασμα στο σύστημα των τριών πυλώνων. Έτσι την προηγούμενη δεκαετία είχαμε πολιτικές για μικρότερες εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές μεγάλης μερίδας εργοδοτών, είχαμε την παντελή έλλειψη μέτρων για την αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής, είχαμε την ελλιπή χρηματοδότηση του ασφαλιστικού και είχαμε και το φόρτωμα των ταμείων με οικονομικά κόστη που δεν τους ανήκουν. Σήμερα 8 χρόνια μετά την εφαρμογή του νόμου Ρέπα, που όπως μας διαβεβαίωναν το 2002 θα έλυσε το πρόβλημα της χρηματοδότησης για 30 χρόνια, διαπιστώνεται ότι τα προβλήματα του κλάδου κύριας σύνταξης που σχετίζονται με το χαμηλό ύψος των συντάξεων και ιδιαίτερα των κατώτερων, τα προβλήματα της εισφοροδιαφυγής και εισφοροκλιτικής καθώς και το κεντρικό ζήτημα της χρηματοδότησης όχι μόνο υφίστανται αλλά διογκώθηκαν. Έτσι η σημερινή κυβέρνηση, αντιμετωπίζοντας το ασφαλιστικό ως οικονομικό πρόβλημα και όχι ως κοινωνικό ζήτημα και ταυτόχρονα έχοντας θέσει τη χώρα κάτω από την οικονομική ομηρία των Βρυξελλών χρησιμοποιεί ως επιχείρημα τα προβλήματα που δημιουργήσε τόσο η δική της πολιτική όσο και η αντίστοιχη της Ν.Δ. και βάζει στο τραπέζι την πρόταση των τριών πυλώνων.

Σε περίπτωση υλοποίησης των κυβερνητικών θέσεων θα έχουμε:

1. Τη μετάλλαξη της κοινωνικής ασφάλισης σε ατομική - ιδιωτική.

Με το προτεινόμενο σύστημα μεταλλάσσεται το δημόσιο, καθολικό, αναδιανεμητικό ασφαλιστικό σύστημα σε κεφαλαιοποιητικό, που λειτουργεί με αρχές ιδιωτικής ασφάλισης.

2. Τη δραστηκή μείωση των συντάξεων.

Η θεσμοθέτηση μιας μικρής εθνικής σύνταξης στα επίπεδα των προνοιακών συντάξεων του ΟΓΑ για όσους έχουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και για όλους τους άλλους με εισοδηματικά κριτήρια σε συνδυασμό με το δεύτερο κομμάτι που αφορά την ανταποδοτική (που ακόμα κι' αυτό το ανταποδοτικό μένει να δούμε το τι εννοούν και πως θα το μετρήσουν) σηματοδοτεί τη δραστηκή μείωση των κατώτατων ορίων συνταξιοδότησης καθώς και τη μείωση όλων των κύριων και επικουρικών συντάξεων.

Η κρατική συμμετοχή στην κοινωνική ασφάλιση θα περιοριστεί στο κομμάτι που αφορά την εθνική σύνταξη. Όλο το δεύτερο σκέλος που έχει να κάνει με τη ηλεγόμενη ανταποδοτική σύνταξη θα χρηματοδοτηθεί από το σημερινό υπάρχον σύστημα κύριων και επικουρικών συντάξεων που θα αποτελέσουν ένα ενιαίο σύνολο και βεβαίως οι συντάξεις και τα ποσοστά αναπηρώσεων που θα θεσμοθετηθούν δεν θα έχουν καμία σχέση με τα σημερινά ισχύοντα. Το σκέλος αυτό θα «ενισχυθεί» και με τα όποια επαγγελματικά ταμεία έχουν συσταθεί ή θα συσταθούν στο μέλλον. Με τον τρόπο αυτό η κυβέρνηση θα επιχειρήσει να μειώσει την κρατική συμμετοχή στην κοινωνική ασφάλιση και βέβαια να διαγράψει για άλλη μια φορά τις ευθύνες του κράτους που κατασπατάλησε τους πόρους του ασφαλιστικού συστήματος από τη δεκαετία του '50 μέχρι σήμερα.

3. Την αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης.

Η εισαγωγή της ευελιξίας στα όρια ηλικίας και στα απαιτούμενα έτη ασφάλισης για συνταξιοδότηση και μάλιστα με τις συντάξεις να μειώνονται κρύβει μέσα της την αύξηση ακόμη και των γενικών ορίων συνταξιοδότησης και οι κραυγές για απαγόρευση

της κάθε εθελούσιας δεν μπορεί να κρύψει την πραγματικότητα. Το μέτρο αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα οι μισθωτοί (αυτοί που θα έχουν τη δυνατότητα) να εργάζονται μέχρι τα βαθιά τους γεράματα προκειμένου να αποπληρώσουν (από πότε και για πόσα χρόνια;) μια αξιορηπή σύνταξη. Το μέτρο εκτός από ανασφαλιστικό θα έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις και στην αύξηση της ανεργίας λόγω της μη εξόδου από την παραγωγική διαδικασία δεκάδων χιλιάδων που θα προτιμήσουν την παραμονή στην εργασία από μια σύνταξη που δεν θα τους εξασφαλίζει τα απαραίτητα.

4. Την εισαγωγή της ιδιωτικής ασφάλισης στο ασφαλιστικό σύστημα. Με δεδομένη την αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης και τη μείωση των συντάξεων είναι απόλυτα βέβαιο ότι δεν θα είναι λίγοι αυτοί οι οποίοι κόβοντας ακόμη και από το υστέρημά τους θα προστρέξουν στις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες και θα γίνουν βορά στις ορέξεις τους με την προσδοκία της σύνταξης που τους μειώνει σήμερα το Δημόσιο.

Σε ότι αφορά τη δική μας πρόταση θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης απαιτείται η δημιουργία μιας ασπίδας κοινωνικής προστασίας και για την έξοδο απ' αυτή χρειάζονται πολιτικές που θα έχουν ως κριτήρια και στόχους την αντιμετώπιση της ανεργίας, την ενίσχυση των εισοδημάτων και την ενίσχυση του κοινωνικού κράτους. Αυτό σημαίνει ότι η προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί στο παραγωγικό, αναπτυξιακό και κοινωνικό έλλειμμα της χώρας και όχι στο δημοσιονομικό. Έτσι θεωρούμε ότι η μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος σε προοδευτική κατεύθυνση είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ανάπτυξη, την πλήρη απασχόληση και την προοδευτική μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος. Αυτή η «τριπλή μεταρρύθμιση» πρέπει να προχωρήσει παράλληλα. Διαφορετικά η κοινωνική προστασία μπαίνει στην προκρούστεια κλίση του σημερινού άδικου, αναχρονιστικού και εξαντλημένου δημοσιονομικού συστήματος.

Εμείς μιλάμε για ένα ασφαλιστικό σύστημα με βασικές συντεταγμένες την καθολικότητα και το δημόσιο χαρακτήρα των υπηρεσιών του, τον αναδιανεμητικό ρόλο των παροχών του, την αποκέντρωση των λειτουργιών του, την ενεργό κρατική συμμετοχή στην χρηματοδότησή του. Στη βάση λοιπόν αυτή και κωδικοποιημένα οι βασικές προτεραιότητες είναι:

Η θεσμοθέτηση της τριμερούς χρηματοδότησης για την κύρια ασφάλιση (εργαζόμενοι 2/9, κράτος 3/9, εργοδότες 4/9) και διμερής από εργοδότες και εργαζόμενους για την επικουρική και την εφ' άπαξ ασφάλιση.

Η αξιοποίηση των διαθεσίμων και της ακίνητης περιουσίας των ασφαλιστικών οργανισμών με την καθιέρωση ειδικών ομολόγων, των οποίων τα επιτόκια θα εναρμονίζονται με αυτά των νέων εκδόσεων εφ' όσον είναι μεγαλύτερα.

Η είσπραξη πόρων που διαφεύγουν ή υποκλέπτονται.

Η επαναφορά της 35ετίας ασχέτως ορίου ηλικίας για όλους για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος και η κάθετη απόκρουση της περαιτέρω αύξησης των γενικών ορίων ηλικίας.

Η ασφάλιση όλων των ανέργων για όλο το διάστημα που διαρκεί η ανεργία τους.

Η άρση των ανισοτήτων που προκάλεσαν οι διατάξεις των νόμων της δεκαετίας του '90 σε βάρος των νέων εργαζομένων και ασφαλισμένων.

Καμιά σύνταξη να μην υπολείπεται από τα εκάστοτε κατώτατα όρια των μισθών όπως αυτά διαμορφώνονται από τις Εθνικές Γενικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας.

Η κύρια σύνταξη να είναι ίση με το 80% των συντάξεων αποδοχών.

Η επικουρική σύνταξη να είναι ίση με το 20% των συντάξεων αποδοχών.

Η αναπροσαρμογή των συντάξεων με βάση τις αυξήσεις των εν ενεργεία εργαζομένων.

Η υλοποίηση των κυβερνητικών θέσεων θα σημάει την αρχή του τέλους του δημόσιου ασφαλιστικού συστήματος, θα έχει σαν αποτέλεσμα τη δραστηκή μείωση των συντάξεων, την αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης και την εισαγωγή της ιδιωτικής ασφάλισης στο ασφαλιστικό σύστημα. Σήμερα περισσότερο από ποτέ επιβάλλεται οι δυνάμεις της πολιτικής και κοινωνικής Αριστεράς να δώσουν ενωμένα τη μάχη ενάντια σ' αυτές τις επιλογές οι οποίες αν περάσουν θα είναι χωρίς επιστροφή.

Ο θεσμός της Επαγγελματικής Ασφάλισης

Επαγγελματικό Ταμείο Ασφάλισης Οικονομολόγων (Ε.Τ.Α.Ο.)*

Δεν είναι ακόμα αρκετά γνωστός ο θεσμός της Επαγγελματικής Ασφάλισης στη χώρα μας. Στο εξωτερικό, γνωστός ως ο θεσμός του Β' πυλώνα ασφάλισης, παρουσιάζει ιδιαίτερη ανάπτυξη και έχει μεγάλη συμμετοχή στα ασφαλιστικά συστήματα διαφόρων χωρών, με διαφορετικές ίσως μορφές σε κάθε χώρα. Βασικό γνώρισμά του, πάντως, ο κεφαλαιοποιητικός και ανταποδοτικός χαρακτήρας του.

Στη χώρα μας θεσμοθετήθηκε, με αρκετή καθυστέρηση το 2002, μετά μάλιστα από παρότρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία συνιστά στα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη του θεσμού με την παροχή φορολογικών και άλλων κινήτρων, στους ασφαλισμένους. Τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης, ιδρύονται από εκατό, τουλάχιστον, εργαζόμενους στον ιδιωτικό ή δημόσιο τομέα, αγρότες, αυτοτελώς απασχολούμενους, κ.λ.π.

Είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και αυτοδιοικούμενα. Εποπτεύονται από το Υπουργείο Εργασίας και ελέγχονται από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή και από ορκωτούς ελεγκτές. Έχουν ως σκοπό την παροχή στους ασφαλισμένους, επαγγελματικής

ασφαλιστικής προστασίας, πέραν της παρεχόμενης από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, για τους ασφαλιστικούς κινδύνους γήρατος, θανάτου, αναπηρίας, επαγγελματικού ατυχήματος, ασθένειας κ.λ.π.

Το Ε.Τ.Α.Ο. που ιδρύθηκε με πρωτοβουλία στις Στ.Α. του Ο.Ε.Ε. το 2004, ξεκίνησε τις εγγραφές το 2006 και έχει ήδη ικανοποιητικά αναπτυχθεί, καθώς επίσης έχει διαμορφώσει κανόνες και συνθήκες άρτιας οργάνωσης και λειτουργίας με διαρκή ενημέρωση των μελών και διαφάνεια απέναντι στις Εποπτεύουσες Αρχές και στα μέλη του. Αποτελεί καινοτομία για τη χώρα μας, ο ασφαλισμένος να βλέπει στο site του Ε.Τ.Α.Ο., τις εισφορές του και την εξέλιξή τους με καθημερινή αποτίμηση.

Στο πλαίσιο των διαρθρωτικών αλλαγών που σχεδιάζονται για το κοινωνικό ασφαλιστικό σύστημα, παρακολουθούμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τις απόψεις της «Επιτροπής Σοφών» αλλά και τις προθέσεις του αρμόδιου υπουργείου, που εκδηλώνονται μέρα με τη μέρα.

Έχει έτσι καταστεί σαφές ότι, στο πλαίσιο των διαρθρωτικών αλλαγών που σχεδιάζονται, διαμορφώνεται νέο συνταξιοδοτικό καθεστώς. Η πρόβλεψη για τους δύο τύπους συντάξεων, τη βασική εγγυημένη, 360 ευρώ περίπου και την αναλογιστική-ανταποδοτική, που θα «χτίζεται» από τις δια βίου ασφαλιστικές εισφορές, διαμορφώνει καινούργια φιλοσοφία, έναντι του σημερινού, αναδιανεμητικού χαρακτήρα του συστήματος.

Στο πλαίσιο της συζήτησης αυτής, η έννοια της Επαγγελματικής Ασφάλισης γίνεται ιδιαίτερα επίκαιρη.

Ο ανταποδοτικός χαρακτήρας των εισφορών των ασφαλισμένων στα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης, προσφέρει την ευκαιρία στους

* Κώστας Τζινιέρης
Πρόεδρος Ε.Τ.Α.Ο.

ασφαλισμένους, να αξιοποιήσουν τα προσφερόμενα κίνητρα ώστε να ενισχύσουν και συμπληρώσουν την ασφαλιστική τους κατάσταση, στη διάρκεια του εργασιακού βίου τους και στη φάση της συνταξιοδότησής τους, στηρίζοντας και βελτιώνοντας την ποιότητα της ζωής τους, τότε που θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμη. Η πολιτεία που μέχρι σήμερα επέδειξε παντελή αδιαφορία για την ανάπτυξη του τόσο ενδιαφέροντος θεσμού για τους εργαζόμενους έχει κάθε λόγο τώρα, να αναδείξει το ρόλο και τη χρησιμότητα του θεσμού της επαγγελματικής ασφάλισης. Θα πρέπει η κυβέρνηση, να προβεί στην αναζήτηση νέων κινήτρων και στην άρση αντικινήτρων με στόχο τη βελτίωση και ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου, το οποίο έχει ακόμα την αρχική μορφή του 2002.

Ταυτόχρονα πρέπει να φροντίσει για την ενημέρωση των εργαζόμενων και επαγγελματιών για το θεσμό και τα πλεονεκτήματά του. Ενημέρωση και πληροφόρηση που δεν έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης, ελλείψει οικονομικών πόρων, αφού ιδρύονται χωρίς

καν ιδρυτικό κεφάλαιο.

Στο ενδεχόμενο ερώτημα, γιατί σε συμφέρει η ασφάλισή σου στο Ε.Τ.Α.Ο.; Σταχυολογήσαμε απαντήσεις;

1) ΤΟ Ε.Τ.Α.Ο.:

- Δεν ανταγωνίζεται, αλλά συμπληρώνει προς όφελός σου το Κοινωνικό ασφαλιστικό σύστημα.
- Λειτουργεί με απόλυτη διαφάνεια.
- Διοικείται από συναδέλφους σου, τους οποίους εσύ εκλέγεις.
- Είναι φορέας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
- Έχει ελάχιστο λειτουργικό κόστος (κρατεί μόνον 2,5% της εισφοράς σου)
- Προσφέρει εφάπαξ σε 1-20 χρόνια.
- Προσφέρει αλληλοβοήθεια μέχρι 20.000 ευρώ.

2) Οι εισφορές σου

- Εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημά σου (επιστροφή φόρου μέχρι 40%)
- Ορίζονται από σένα και μπορούν να μεταβάλλονται κάθε χρόνο.
- Επενδύονται με επαγγελματική διαχείριση στο Α/Κ Ε.Τ.Α.Ο.
- Έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα (επιστρέφουν σε σένα)

Δημοσιονομική προσαρμογή και πολιτικές ανάπτυξης σε περίοδο ύφεσης

Τα σκληρά οικονομικά μέτρα που ανακοίνωσε η Κυβέρνηση είναι σε μεγάλο βαθμό αποτέλεσμα της καθυστέρησης και της αναποφασιστικότητας που επέδειξε η ίδια όλο το προηγούμενο διάστημα των πέντε μηνών.

Το Υπουργείο Οικονομικών μας ενημέρωσε τον περασμένο Οκτώβριο, ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα του 2009 θα ανέλθει τελικά σε 12,7% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος. Η ανακοίνωση αυτή όμως δεν συνοδεύτηκε και από μια δέσμη μέτρων για να αντιμετωπιστεί αυτή η τόσο δύσκολη κατάσταση που διαμορφώθηκε για την ελληνική οικονομία.

Η Κυβέρνηση ολιγώρησε, καθυστέρησε απειληστικά να αποφασίσει ποια μέτρα πρέπει να πάρει για να αντιμετωπίσει την οξεία δημοσιονομική κρίση και αυτή η ολιγωρία προσέληκσε την προσοχή των αγορών, γεγονός το οποίο έχουμε πληρώσει ήδη ακριβά. Υπολογίζεται ότι περίπου 500 εκατ. μας στοιχίσε αυτή η καθυστέρηση, λόγω της εκτίναξης των spreads το προηγούμενο διάστημα.

Η αλήθεια είναι ότι αν κινούμασταν με γρηγορότερους ρυθμούς από τον περασμένο Οκτώβριο, θα είχαμε τη δυνατότητα να επιλέξουμε ηπιότερα μέτρα και να αποφύγουμε αυτή τη βίαιη επιδρομή στα εισοδήματα των εργαζομένων, εξαιτίας της ασφυκτικής πλέον πίεσης των αγορών. Ακόμα και αν αποτελεί ελαφρυντικό για την Κυβέρνηση το γεγονός ότι τον Οκτώβριο μόλις είχε εκλεγεί, δεν δικαιολογείται για κανένα λόγο η καθυστέρηση που σημειώθηκε εκ νέου στην λήψη των κατάλληλων μέτρων, με την κατάθεση του προϋπολογισμού το Δεκέμβριο. Δυστυχώς, τα νέα μέτρα δείχνουν ξεκάθαρα ότι το βάρος θα κληθούν να σηκώσουν, για άλλη μια φορά, οι μισθωτοί, οι συνταξιούχοι και τα χαμηλά και μεσαία στρώματα της ελληνικής κοινωνίας. Η κυβέρνηση σφίγγει και πάλι τη μέγκενη γύρω από τους μικρομεσαίους. Σημειώνεται ότι η περικοπή των δώρων και των επιδομάτων ουσιαστικά αντιστοιχεί με την περικοπή ενάμιση μισθού και συνδυαζόμενη με τα φορολογικά μέτρα μειώνει κατά 25-30% την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών. Αυτή όμως η μείωση της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών θα οδηγήσει σε μείωση της κατανάλωσης, που με τη σειρά της θα προκαλέσει κλείσιμο επιχειρήσεων και κατά συνέπεια αύξηση της ανεργίας. Το αποτέλεσμα θα είναι η αρνητική επίδραση στα δημόσια έσοδα και τελικά η περαιτέρω διεύρυνση του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Τα νέα οικονομικά μέτρα από μόνα τους δεν μας βγάζουν από την κρίση. Εισερχόμαστε σε μια περίοδο μακράς και παρατεταμένης ύφεσης, ενώ το πλήγμα και στην ψυχολογία της αγοράς θα είναι τεράστιο. Συνεπώς είναι επιτακτική ανάγκη να επικεντρωθούμε άμεσα στα μέτρα εκείνα που θα δίνουν έμφαση στην αναπτυξιακή διάσταση της οικονομικής πολιτικής (εκτός από την εισπρακτική). Μπορεί να λύσαμε το πρόβλημα δανεισμού για φέτος, αλλά πρέπει να προχωρήσουμε γρήγορα και σε διαρθρωτικές αλλαγές. Πρέπει να ακοιουθήσει άμεσα, χωρίς καμία χρονοτριβή, πακέτο μέτρων αναπτυξιακού χαρακτήρα. Μέτρα προς την κατεύθυνση της προσέλκυσης νέων επενδύσεων, της απελευθέρωσης των κλειστών επαγγελματιών, της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας,

Του Κωνσταντίνου Β. Κόλλιας*

της ενίσχυσης της εξωστρέφειας και της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Μέτρα που θα τονώσουν την αγορά και τις επιχειρήσεις, οι οποίες βιώνουν οδυρόνα και περισσότερο την πιστωτική ασφυξία. Μέτρα που θα τονώσουν τον τουρισμό και τη ναυτιλία, τον κλάδο των κατασκευών και της ενέργειας.

Πρέπει να προχωρήσουμε σε περαιτέρω περιστολή της κρατικής σπατάλης, σε καταργήσεις και συγχωνεύσεις δημοσίων οργανισμών, σε αξιοποίηση της περιουσίας του δημοσίου, σε μείωση του χρόνου για την έναρξη νέων επιχειρήσεων, σε είσπραξη –επιτέλους– των ανείσπραχτων φόρων, σε άμεση ενεργοποίηση του εθνικού στρατηγικού πλαισίου αναφοράς (Δ' ΚΠΣ), σε άμεση κατάθεση του φορολογικού νομοσχεδίου (το οποίο επίσης έχει καθυστερήσει), σε κίνητρα για επαναπατρισμό κεφαλαίων, σε αύξηση –και όχι φυσικά μείωση όπως λανθασμένα αποφασίστηκε– του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων. Αν και πάλι δεν τα καταφέρουμε τότε η προσφυγή στο ΔΝΤ θα μοιάζει σε λίγο καιρό μονόδρομος...

*Ο κ. Κ. Β. Κόλλιας είναι μέλος της Κ.Δ. του Δ.Ε.Ε. και πρώην Ειδικός Γραμματέας Αποκρατικοποιήσεων

Διπλά Ελλείμματα και Ανάπτυξη

Στέλιος Μαστρογιαννάκης
Μέλος της Κεντρικής Διοίκησης του ΔΕΕ

I. Εισαγωγή

Καθημερινά, όλο και περισσότερο, γίνεται λόγος για το Έλλειμμα και το Χρέος του Δημοσίου και την αναγκαιότητα περιορισμού τους. Όλοι μιλούν για την αντιμετώπιση της κρίσης με πολιτικές αναθέρμανσης και επανόδου της οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Οι συζητήσεις αυτές δεν συνδέονται επαρκώς με το πρότυπο ανάπτυξης και τον τρόπο ενσωμάτωσης της Ελληνικής οικονομίας στη διαδικασία ολοκλήρωσης της ΕΕ..

Στο πλαίσιο του άρθρου αυτού γίνεται προσπάθεια να φωτιστούν, με αιτιολογική και όχι συμπτωματολογική προσέγγιση, τα διαρθρωτικά προβλήματα που παράγονται από αυτή τη διαδικασία, που σε συνδυασμό με τις ανεπάρκειες της δημόσιας διοίκησης και τις πολιτικές που εφαρμόστηκαν στο πρόσφατο παρελθόν σε συνθήκες διεθνούς οικονομικής κρίσης, έγιναν οξύτερα.

Διαχρονικά, από τη δεκαετία του 1980 μέχρι και σήμερα η ελληνική οικονομία αντιμετώπιζε και αντιμετωπίζει οικονομικές ανισορροπίες και έντονα αποσταθεροποιητικά φαινόμενα.

Ειδικότερα, εμφανίζεται διεύρυνση των κρατικών ελλειμμάτων και συνεχής εξασθένηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας όπως αυτή αποτυπώνεται στο Έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών.

Η ύπαρξη και διεύρυνση των ελλειμμάτων φαίνεται να συνδέεται με τη συνεχή ενσωμάτωση της ελληνικής οικονομίας στις παγκόσμιες αγορές και τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ιδιαίτερα μετά την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ και την υιοθέτηση του Ευρώ ως ενιαίου νομίσματος. Έτσι τα διαρθρωτικά προβλήματα και οι οικονομικές ανισορροπίες εντάθηκαν στη διάρκεια των τελευταίων χρόνων στη κατεύθυνση μιας πολιτικής αυτορυθμιζόμενων αγορών σε συνδυασμό με την αποδιάρθρωση της δημόσιας διοίκησης. Καθ' όλη την περίοδο ένταξης στην ΟΝΕ διατηρήθηκε θετική διαφορά πληθωρισμού με τις άλλες χώρες της Ευρωζώνης, με αποτέλεσμα την περαιτέρω υπονόμηση της ανταγωνιστικής θέσης της οικονομίας και τη συνεχή διεύρυνση των ελλειμμάτων.

Η συνεχής διεύρυνση των Διπλών Ελλειμμάτων προκαλείται από συνδυασμό δομικών προσδιοριστικών παραγόντων και ανισορροπιών. Έχουν προηγηθεί της παγκόσμιας κρίσης αλλά εκτροχιάστηκαν από την προηγούμενη πολιτική διαχείρισης. Σήμερα μπορούν να γίνουν οξύτερα κάτω από συνθήκες ενός συνεχώς διευρυνόμενου διεθνούς περιβάλλοντος παγκοσμιοποιημένων αγορών.

Η ταυτόχρονη εμφάνιση ελλειμμάτων Δημοσιονομικού Ελλείματος και Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών, γνωστά και ως φαινόμενο Διπλών Ελλειμμάτων, επιφέρουν περαιτέρω συσσώρευση του εξωτερικού χρέους και τελικά περιορίζουν τους ρυθμούς ανάπτυξης της οικονομίας.

Υπάρχει δηλαδή απώδης σχέση μεταξύ δημοσιονομικού ελλείματος και ΙΤΣ. Το ένα έλλειμμα πρέπει να ιδωθεί σε συνάρτηση με το άλλο.

Τα υψηλότερα ελλείμματα στον Κρατικό Προϋπολογισμό, οδηγούν σε υψηλότερα ελλείμματα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

και αντίστροφα. Για το λόγο αυτό η διερεύνηση της σχέσης αυτής έχει σημασία για την άσκηση δημοσιονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής και για τη διαπραγματευτική θέση της χώρας

Η δυνατότητα άσκησης αυτόνομης νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής, δηλαδή έκδοση και η αγορά κρατικών ομολόγων από την Κεντρική Τράπεζα και η διατήρησή χαμηλών επιτοκίων, ή υποτίμηση του εθνικού νομίσματος για την βραχυπρόθεσμη ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, έχει παρέλθει προ πολλού με την εκχώρηση της στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Σήμερα το προεξοφλητικό επιτόκιο το οποίο καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έπαψε να είναι μία ενδογενής μεταβλητή του συστήματος, το οποίο καθορίζει περισσότερο την αποταμίευση – κατανάλωση και τις ροές κεφαλαίων.

Ακόμη όμως και σε αυτή την περίπτωση η ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας θα ήταν προσωρινή διότι τα μέτρα αυτά δεν αντιμετωπίζουν ριζοσπαστικά το διαρθρωτικό πρόβλημα, τα χαμηλά επιτόκια δεν αντικατροπίζουν την πραγματική οικονομική κατάσταση και οι αγορές, πιέζοντας συνεχώς, θα επέβαλλαν κερδοσκοπώντας τις αποδόσεις που απαιτούν,

II. Διεθνής εμπειρία

Το φαινόμενο των διπλών ελλειμμάτων δεν παρατηρείται μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως του Ευρωπαϊκού Νότου, (Ισπανία, Πορτογαλία, Ισπανία Ιταλία) και ο κατάλογος συνεχώς διευρύνεται. Δηλαδή παρατηρείται κυρίως σε ανοικτές μικρές οικονομίες, με κοινά οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά.

Ακόμη και σε χώρες με αυτόνομη νομισματική πολιτική όπως οι ΗΠΑ την περίοδο 1987 – 1991, παρατηρήθηκε το φαινόμενο των διπλών ελλειμμάτων.

Αν και η θεωρία και τα εμπειρικά ευρήματα βεβαιώνουν τη θετική απώδη σχέση μεταξύ των δύο ελλειμμάτων, υπάρχουν ευρήματα που δείχνουν ότι τα δύο ελλείμματα μπορούν να ακολουθούν διαφορετικές κατευθύνσεις. Μία πιθανή ερμηνεία είναι ότι αυτή η διαφορετική κατεύθυνση των ελλειμμάτων μπορεί να οφείλεται στην επίδραση των διακυμάνσεων του ΑΕΠ.

Στην περίπτωση δηλαδή που η οικονομία γνωρίζει μία μεγαλύτερη

αύξηση της παραγωγικότητας, αυτή ωθείται στην ενίσχυση της παραγωγικής δραστηριότητας και οι παραγωγικές επενδύσεις αυξάνονται. Καθώς οι επενδυτικές δαπάνες αυξάνονται περισσότερο από τις ιδιωτικές αποταμιεύσεις, $I_p > S_p$, το έλλειμμα του ΙΤΣ αυξάνει. Την ίδια στιγμή η αύξηση του ΑΕΠ αυξάνει αμφότερα τα έσοδα από φόρους και μειώνονται οι επενδυτικές δαπάνες του κράτους και τελικά το έλλειμμα του Δημοσίου.

Συγκριτικός Πίνακας μακροοικονομικών δεικτών

	Ελλάδα	Πορτογαλία	Ισπανία	Ιταλία
Δημ. χρέος	106,78%	81,2%	56,2%	115,9%
Συνολικό χρέος	175%	233%	157%	125%
Ρυθμός Αναπτ ΑΕΠ	-0,1,2%	-3%	-3,77%	-5,15%
Έλλειμμα Δημοσίου	-12,7%	-8,1%	-11,8%	-5%
Έλλειμμα ΙΤΣ	-8,8%	-9,9%	-6,0%	-2,5%

Πηγή: Για την Ελλάδα τα στοιχεία προέρχονται από το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης 2009-2013, ΕΣΥΕ, EUROSTAT. Για τις λοιπές χώρες από το IMF

Αντίθετα, παρατηρείται σε χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης με ισχυρές οικονομίες όπως της Γερμανίας και της Ολλανδίας να διευρύνουν συνεχώς το πλεόνασμα τους.

Την ίδια στιγμή που στη χώρα μας το ΙΤΣ εκτοξεύεται στο - 8,8% του ΑΕΠ 2009, η Γερμανία αποκτούσε σημαντικό πλεόνασμα του ΙΤΣ από 144 δις το 2003 σε 184,2 δις το 2008 από το οποίο 63,4% προερχόταν από καθαρές εξαγωγές σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες ενώ οι εξαγωγές των χωρών του Νότου ήταν μόλις το 17% του πλεονάσματος της Γερμανίας. Η ζήτηση και η κατανάλωση των χωρών του Νότου συντηρούν τα πλεονάσματα της Γερμανίας.

Η διαφορά αυτή, οφείλεται και στον παράγοντα συμπίεσης των μισθών που ακολούθησε η Γερμανία στο πλαίσιο της Ευρωζώνης (ντάμπινγκ), παραβιάζοντας τον κανόνα της Συνθήκης του Μάαστριχ για τη διαμόρφωση των μισθών (2% πληθωρισμός συν το εθνικό ποσοστό αύξησης της παραγωγικότητας) (ΝΕΑ 17 Ιανουαρίου 2010, Χαϊνερ Φλάσμπεκ Γερμανό οικονομολόγο του ΟΗΕ) Με τον τρόπο αυτό η Γερμανία μείωσε το βιοτικό επίπεδο των Γερμανών πολιτών. Οι μισθοί στα μισά από τα 100 πιο συνήθη επαγγέλματα στη Γερμανία είναι, σύμφωνα με το Γερμανικό περιοδικό "Stem", χαμηλότεροι από ό,τι το 1990. Έτσι η Γερμανία σε συνδυασμό με τη διαφορά πληθωρισμού, απέσπασε τεράστια "πλεονεκτήματα" μέσα στην ευρωζώνη έναντι κυρίως των χωρών του Νότου και ιδιαίτερα έναντι της Ελλάδας. Το γεγονός προειδεάζει για περαιτέρω περικοπές εισοδημάτων σε επίπεδο ευρωζώνης στη λογική των ελλειμμάτων και της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας. Τα πλεονάσματα μιας χώρας γίνονται ελλείμματα μιας άλλης, δημιουργώντας έντονες ανισορροπίες εντός της ευρωζώνης έτσι ώστε να μπορούν να χαρακτηριστούν μέρος του δημοσιονομικού προβλήματος της άλλης χώρας. Αυτή όμως η κατάσταση δεν είναι βιώσιμη για την ευρωζώνη και για αυτό δεν μπορεί να αδιαφορεί κανείς. Ολοκλήρωση της ευρωζώνης με ισόρροπη ανάπτυξη δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς αλληλεγγύη και ανακατανομή πόρων προς το Νότο.

Οι συνθήκες αυτές αποσταθεροποιούν οικονομικά και κοινωνικά όχι μόνο την ευρωζώνη αλλά και ολόκληρη την ΕΕ, εξασθενούν το ευρώ και τα άλλα εθνικά νομίσματα, ανεβάζοντας το κόστος εξυπηρέτησης του Δημοσίου Χρέους και των Ελλειμμάτων, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για βάθεμα της κρίσης και μεγαλύτερο διπλό πάτο ελλειμμάτων και ύφεσης.

III. Μακροοικονομική Θεώρηση των Διπλών Ελλειμμάτων

Από Μακροοικονομικής σκοπιάς, στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών απεικονίζεται το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και η δανειακή θέση της χώρας στην παγκόσμια οικονομία, όπως αυτή καθορίζεται από τις εμπορικές σχέσεις, από τις καθαρές απαιτήσεις έναντι άλλων χωρών και τις μεταβιβάσεις.

Η Θεώρηση αυτή οφείλεται στο ότι το ΙΤΣ ορίζεται από τη διαφορά αποταμιεύσεων - επενδύσεων.

Η επιδείνωση του ΙΤΣ ισοδυναμεί με αποσούρευση Εθνικής Αποταμίευσης και Επένδυσης. Όταν η Εθνική Αποταμίευση είναι μεγαλύτερη από την Επένδυση, η χώρα δανείζει το ποσό της διαφοράς στο εξωτερικό αγοράζοντας ομόλογα ή πραγματοποιώντας άμεσες επενδύσεις στις εξωτερικές αγορές. Αντίστροφα, όταν η Εθνική Αποταμίευση είναι μικρότερη από την Επένδυση, ο σχηματισμός κεφαλαίου χρηματοδοτείται με δανεισμό από το εξωτερικό.

Η σημασία της εθνικής αποταμίευσης αναδεικνύεται καθοριστικός.

Με βάση την εθνικολογιστική ταυτότητα :

$$Y = C + I + G + X - M \quad (1)$$

Όπου Y το εθνικό εισόδημα, C η συνολική κατανάλωση, I η συνολική επένδυση, G οι Δημοσιονομικές Δαπάνες, X οι συνολικές εξαγωγές, M οι εισαγωγές

η σχέση των διπλών ελλειμμάτων μετά από κατάλληλη αναγωγή, διατυπώνεται στη σχέση

$$CA (X - M) = (S - I) - (G - T) \quad (2)$$

ή

$$CA = (S - I) + (T - G)$$

$$ΙΤΣ = (Αποταμίευση - Επένδυση) + (Φόροι - Δημοσίες Δαπάνες)$$

Η σχέση αυτή μεταξύ αποταμίευσης και επένδυσης αποτελεί το θεωρητικό υπόβαθρο της σχέσης μεταξύ Ελλείμματος του Δημοσίου και Ελλείμματος ΙΤΣ.

Το Έλλειμμα του ΙΤΣ είναι η καθαρή εκροή κεφαλαίων και το Δημοσιονομικό έλλειμμα η καθαρή εισροή δανειακών κεφαλαίων.

$$CA = X - M = S - I = \text{Καθαρές Εκροές} = \text{Καθαρή Εισροή Κεφαλαίων}, \quad (3)$$

Όπου $S = Y - C - G$, η Εθνική Αποταμίευση

Στην πραγματικότητα δημιουργούνται απαιτήσεις (υποχρεώσεις μας) των ξένων σε εγχώριες αξίες έναντι αγαθών που προσφέρονται από αυτούς (εισαγωγές μας)

Επομένως, εάν $X - M < 0$ τότε η χώρα είναι ελλειμματική και αν $C < I$ καθαρά δανειοληπτική.

Η συναρτησιακή σχέση μεταξύ Ελλείμματος του Δημοσίου και Ελλείμματος ΙΤΣ είναι θετική, καθώς η αύξηση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων οδηγεί σε αύξηση του ελλείμματος ΙΤΣ και αντίστροφα. Η παρατηρούμενη συνεχής διόγκωση του Δημοσιονομικού Ελλείμματος οδηγεί σε αύξηση των δανειακών αναγκών, για την κάλυψη των οποίων η κυβέρνηση απευθύνεται στις εγχώριες και διεθνείς κεφαλαιαγορές. Οι τόκοι και τα τοκοχρεολύσια, δηλαδή οι δαπάνες εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους βαρύνουν τις δημόσιες δαπάνες, με συνέπεια τη διεύρυνση των κρατικών ελλειμμάτων. Τα ελλείμματα οδηγούν διαχρονικά σε συσσώρευση του χρέους, τα οποία τελικά επηρεάζουν αρνητικά το ρυθμό ανάπτυξης του ΑΕΠ.

Στη χώρα μας μετά το 1994 η Εθνική Αποταμίευση και η Επένδυση

Διηλεκτά Ελλείμματα και Αναπτυξη

κινούνται με αντίθετες κατευθύνσεις. Έτσι, η εθνική αποταμίευση δεν επαρκεί για τη χρηματοδότηση επενδύσεων, με αποτέλεσμα να δανείζεται από το εξωτερικό με περαιτέρω συνέπεια τη συνεχή χειροτέρευση του ΙΤΣ. Η πτώση της Εθνικής Αποταμίευσης αποδίδεται κατά κύριο λόγο στη μείωση της Ιδιωτικής Αποταμίευσης και την αδυναμία του Δημοσίου να αντισταθμίσει τη μείωση της Ιδιωτικής Αποταμίευσης.

Ο λόγος αυτός βαίνει συνεχώς αυξανόμενος.

	2005	2006	2007	2008	2009
	22,6	21,48	21,73	24,5	30,0

Πηγή: EUROSTAT

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Επένδυση	10,2	10,1	11,0	10,8	9,2	8,7	8,7	9,3	10,9
Αποταμίευση	-0,1	0,2	-1,8	-0,2	0,2	-3,0	-3,3	-4,5	-5,1

Πηγή: ΕΣΥΕ

Έτσι, ενώ μειώθηκε η Ιδιωτική Αποταμίευση, το Δημόσιο αύξησε το δανεισμό του συμβάλλοντας περαιτέρω στην αποδυνάμωση της Εθνικής Αποταμίευσης και του ΙΤΣ.

IV. Δημοσιονομικό Έλλειμμα και Δημόσιο Χρέος

Υπάρχουν διάφορες κατηγορίες πραγματικού κρατικού ελλείμματος, οι κυριότερες των οποίων είναι:

- Το **Ακαθάριστο Έλλειμμα Γενικού Προϋπολογισμού του Κράτους**, το οποίο περιλαμβάνει τις δαπάνες των τοκοχρεολυσίων για την εξυπηρέτηση του Δημοσίου Χρέους της Κεντρικής Διοίκησης (Κυβέρνηση, Βουλή, Προεδρεία της Δημοκρατίας).
- Το **Συνοδικό Ακαθάριστο Έλλειμμα του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα** περιλαμβάνει εκτός από το έλλειμμα της Κεντρικής Διοίκησης, και το έλλειμμα των ΔΕΚΟ, ΟΤΑ, Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης.

Το ίδιο και στην περίπτωση του Δημοσίου Χρέους υπάρχουν διάφοροι μέθοδοι υπολογισμού.

Στις χώρες με πολύ υψηλό δημόσιο χρέος, η μορφή του χρέους που επηρεάζει τη δημόσια οικονομική είναι το Συνοδικό Ακαθάριστο Δημόσιο Χρέος

Η αύξηση του Δημοσίου Χρέους της Ελλάδας αποτελεί ένα από τα βασικά και κρίσιμα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας, καθώς οι δαπάνες εξυπηρέτησης προϋποθέτουν συναλλαγματικούς πόρους, τους οποίους η χώρα διαθέτει μόνο όταν ο εξωτερικός εξισορροποητικός δανεισμός είναι θετικός δηλαδή το ποσό το οποίο προκύπτει εάν στο έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών προστεθεί η αυτόνομη εισροή ιδιωτικών κεφαλαίων και αφαιρεθούν οι δαπάνες χρεολυσίων για την εξυπηρέτησή του.

Η επιδείνωση του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών δείχνει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία στην εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους έναντι των πιστωτών της. Η δυσκολία αυτή υπολογίζεται από το λόγο:

$$\frac{\text{Δαπάνες εξυπηρέτησης Συνοδικού Δημοσίου Χρέους (τόκοι + χρεωλύσια)}}{\text{Αξία Εξαγωγών}}$$

Η διεύρυνση των δαπανών εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους αντανakλά τη δυναμική του χρέους καθώς αυξάνει τις δημόσιες δαπάνες και τη διόγκωση των κρατικών ελλειμμάτων, δηλαδή την ανατροφοδότηση του κρατικού ελλείμματος.

Η δαπάνη συναλλαγματικών πόρων για την εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους στερεί πόρους από τις επενδύσεις και ιδιαίτερα των Δημοσίων επενδύσεων, δημιουργώντας προβλήματα στην αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας.

Ο τρόπος χρηματοδότησης του δημοσίου ελλείμματος και οι επιπτώσεις του στο ΑΕΠ και την κατανομή του Εθνικού Εισοδήματος, αποτελεί σημαντικό διαχρονικό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας.

Η διαχρονική υστέρηση των δημοσιονομικών εσόδων ως ποσοστό του ΑΕΠ σε συνδυασμό με το ύψος των δημοσίων δαπανών έχει οδηγήσει στη διόγκωση του Δημοσιονομικού Ελλείμματος από 3,7% το 2000 σε 12,7% το 2009 και του Χρέους από 99,7% το 2008 σε 113,4% το 2009, με αποτέλεσμα να υπερβαίνει τις τιμές αναφοράς του Προγράμματος Σταθερότητας και ανάπτυξης με τις γνωστές συνέπειες ενεργοποίησης της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος και επιτήρησης και υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας.

Το γεγονός αυτό δημιουργεί προβλήματα στην αναζήτηση κεφαλαίων σε περίοδο στενότητας της ρευστότητας με αύξηση του κόστους και των περιθωρίων επιτοκίου μεταξύ ελληνικών και Γερμανικών ομολόγων. Μόνο οι δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης, χωρίς δηλαδή ΟΤΑ Νοσοκομεία κλπ, για τόκους φτάνουν κάθε χρόνο το 5% περίπου του ΑΕΠ, περισσότερες δηλαδή και από τις δαπάνες για την παιδεία.

V. Ελλείμματα του Ισοζυγίου Πληρωμών

Περαιτέρω, με την υιοθέτηση του Συμφώνου Σταθερότητας αντί κοινής Δημοσιονομικής Πολιτικής, οι εθνικές αρχές δεσμεύονται για το ύψος του Δημοσίου Ελλείμματος με δείκτη αναφοράς το 3% του ΑΕΠ και του Εξωτερικού Χρέους μέχρι 60% του ΑΕΠ.

Τα παραπάνω σε συνδυασμό με την πλήρη ενοποίηση των παγκόσμιων αγορών και τις ταχύτατες μεταβαλλόμενες τεχνολογικές εξελίξεις, επέφεραν δραματική αλλαγή των όρων ανταλλαγής και της ροής των κεφαλαίων, κάνοντας οξύτερο το πρόβλημα των ελλειμμάτων και της ανταγωνιστικότητας των ασθενέστερων οικονομιών όπως της Ελλάδας, προκαλώντας περιοριστικές επιδράσεις στη μείωση των ελλειμμάτων και στους ρυθμούς

ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο οι εισαγωγές και οι εξαγωγές ακολουθούν μακροχρόνια πορεία που δεν αποκλίνουν μεταξύ τους. Εάν οι πορείες που ακολουθούν αποκλίνουν σημαντικά, το έλλειμμα του ΙΤΣ δεν είναι στάσιμο (διατηρήσιμο) και το εξωτερικό χρέος αυξάνεται απεριόριστα.

Η εμμονή υψηλών ελλείμμάτων του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών σχετίζεται περισσότερο με τη δομή και τους όρους του εξωτερικού εμπορίου (δηλαδή εισαγωγές – εξαγωγές και τις σχετικές τιμές ή τη πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία σε όρους διεθνούς εμπορίου).

Αυτό σημαίνει ότι εάν μία χώρα επιθυμεί υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης πρέπει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα του ελλείμματος του Ισοζυγίου Πληρωμών. Εάν μία χώρα αυξήσει το ρυθμό ανάπτυξης κάνοντας πιο ανταγωνιστικές τις εξαγωγές της και ταυτόχρονα μειώνοντας την εισοδηματική ελαστικότητα για εισαγωγές, τότε η συνολική ζήτηση μπορεί να αυξηθεί χωρίς δυσκολίες στο ισοζύγιο πληρωμών ενθαρρύνοντας περαιτέρω τις επενδύσεις και την απασχόληση. Έτσι η εξήγηση για τους διαφορετικούς ρυθμούς ανάπτυξης βρίσκεται στο ρυθμό αύξησης της συνολικής ζήτησης για τον οποίο περιοριστικός παράγοντας είναι το Έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών.

VI. Συμπεράσματα και άξονες πολιτικής

Από την παραπάνω ανάλυση προκύπτει ότι τα ελλείμματα είναι δευτερογενή και όχι πρωτογενή αίτια της κρίσης. Είναι η συνέπεια χρόνιων διαρθρωτικών προβλημάτων του προτύπου παραγωγής, διανομής και κατανάλωσης, τα οποία σε συνθήκες διεθνοποιημένων αγορών οξύνονται με την κρίση.

Η κυρίαρχη αντίληψη της ΕΕ είναι η μείωση των ελλείμμάτων υπό καθεστώς μειωμένης παρέμβασης του κράτους. Η κρίση όμως έδειξε το αδιέξοδο των μονοδιάστατων πολιτικών μονεταριστικής κατεύθυνσης για τον έλεγχο του πληθωρισμού και τον προσδιορισμό των επιτοκίων μέσω της ρύθμισης της προσφοράς χρήματος.

Ακριβώς επειδή τα προβλήματα είναι μεγάλα και δύσκολα απαιτείται εξισορρόπηση δημοσιονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής με επιταχυνόμενους ρυθμούς ενεργοποίησης ενός αποτελεσματικού κράτους.

Ο εκτροχιασμός του δημοσιονομικού ελλείμματος και του χρέους επιβάλλουν αφενός τον περιορισμό τους αλλιά και ταυτόχρονα την υιοθέτηση ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού συστήματος δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η αναγκαιότητα αφορά την αποφυγή επιδείνωσης της ύφεσης και της χρεοκοπίας, τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας, για την μείωση των επιτοκίων ενώ ταυτόχρονα θα τεθούν οι βάσεις εισόδου της οικονομίας σε τροχιά ανάπτυξης.

Θα υπάρξουν αναπόφευκτα αρνητικοί ρυθμοί ανάπτυξης σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Οι μακροοικονομικές προοπτικές είναι χαμηλοί έως μηδενικοί ή και αρνητικοί ρυθμοί ανάπτυξης, μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας, σημαντικά δημόσια ελλείμματα, εξωτερικές ανισορροπίες, αυξημένες ανάγκες δαπανών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και του περιβάλλοντος, για ενίσχυση του κοινωνικού κράτους αλληλεγγύης και συνοχής.

Είναι επομένως θετικό ο χαμηλότερος ρυθμός ύφεσης, η σταδιακή αναθέρμανση και σταθεροποίηση της οικονομίας και η σταδιακή είσοδος της σε τροχιά ανάπτυξης. Από αυτά θα κριθεί η αποτελεσματικότητα των μέτρων.

Η δημοσιονομική εξυγίανση είναι η αναγκαία συνθήκη, όχι όμως και ικανή.

Η αιτιώδης σχέση μεταξύ των ελλείμμάτων δείχνει το δρόμο μιας παράλληλης αναπτυξιακής πολιτικής. Διαφορετικά τα δημοσιονομικά μέτρα πολύ σύντομα θα καταστούν αναποτελεσματικά και ανεπαρκή, θα οδηγήσουν σε βαθύτερη κρίση και σε φαύλο κύκλο ανατροφοδότησης και περαιτέρω εκτροχιασμού των ελλείμμάτων. Στη κατεύθυνση αυτή το Σύμφωνο Σταθερότητας, που ήδη έχει ξεπεραστεί από πολλές χώρες, πρέπει να ερμηνευθεί διασταλτικά υπό το βάρος της κρίσης, διότι δεν εξασφαλίζει τους πόρους για να ανακοπεί η ανατροφοδότηση της κρίσης.

Η εξισορροπημένη οικονομική πολιτική δημοσιονομικών και αναπτυξιακών πολιτικών, οδηγεί αναγκαστικά σε ανακατανομή πόρων υπέρ των παραγωγικών επενδύσεων στους τομείς της έρευνας, καινοτομίας και νέων τεχνολογιών.

Οι πολιτικές αυτές οδηγούν σε αναθεώρηση του αναπτυξιακού προτύπου παραγωγής, διανομής και κατανάλωσης του πλούτου. Ενός προτύπου στη βάση μιας άλλης σχέσης κοινωνίας και οικονομίας και όχι μονοσήμαντα αυτής των κερδοσκοπικών αγορών, χωρίς να αγνοείται η λειτουργία τους.

Για μια βιώσιμη ανάπτυξη, για ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας και ενίσχυση της εξωστρέφειας αλλιά και την οικοδόμηση ενός αποτελεσματικού κοινωνικού κράτους.

Η αναθεώρηση του προτύπου οδηγεί αναγκαστικά σε επιλογές ανακατανομής των πόρων μεταξύ κατανάλωσης και επένδυσης, με αναδιανομή του διαθέσιμου εισοδήματος μεταξύ κατανάλωσης και επένδυσης με δικαιότερη φορολογία και αποφασιστική πάταξη της φοροδιαφυγής και στήριξη της απασχόλησης.

Ανακατανομή μεταξύ υλικών και αΐλιων επενδύσεων (πληροφόρηση, εκπαίδευση, έρευνα, τεχνολογία, οργάνωση, επικοινωνία), καθώς υποτιμήσαμε τις αΐλιες επενδύσεις προς όφελος των δαπανηρών υλικών επενδύσεων σε πάγια κεφάλαια.

Επιλογές για εξοικονόμηση πόρων με εξοικονόμηση ενέργειας, ανάπτυξη βιολογικής ενέργειας και πράσινη ανάπτυξη.

Η αύξηση της παραγωγικότητας, λόγω εξελισσόμενων τεχνολογιών, η βελτίωση οργανωτικών και διοικητικών δομών, διαχειριστικών συστημάτων επιχειρήσεων και οργανισμών, ένα αποτελεσματικό πλαίσιο ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και χωροταξικού σχεδιασμού, δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς ανακατανομή των πόρων.

Αναπτυξιακά μέτρα με επιτάχυνση του ΕΣΠΑ, των ΣΔΙΤ, και του ΤΕΜΠΕ, σε ενέργεια και υποδομές, σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Πολιτικές αξιοποίησης συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε τουρισμό γεωργία, ενέργεια, και πολιτισμό.

Ένα πρότυπο που να διασφαλίζει ένα καλύτερο, αποτελεσματικότερο και δικαιότερο οικονομικό και κοινωνικό σύστημα. Που να συνδυάζει αποτελεσματικά το ατομικό και συλλογικό συμφέρον, το κράτος με τον ιδιωτικό τομέα, την αγορά και την κοινωνία.

Ανασχεδιασμό του μοντέλου που να ενισχύει τους δημοκρατικούς θεσμούς και την κοινωνική συνοχή, που λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των ανθρώπων, και όχι μόνο των αγορών, για να αποφύγουμε την παρακμή του περιβάλλοντος, και των κοινωνικών θεσμών που λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των ανθρώπων, με όρους κοινωνίας και όχι μόνον αγορών.

Βιβλιοπαρουσίαση

Μέσα από τις σελίδες των οικονομικών χρονικών, οι αποδέκτες του εντύπου θα έχουν την δυνατότητα να ενημερώνονται για διάφορα οικονομικά συγγράμματα - βιβλία.

Προϋπόθεση παρουσίασης ενός οικονομικού βιβλίου είναι:

- ο συγγραφέας να είναι μέλος του Ο.Ε.Ε. ➤ η αποστολή συνοπτικού σημειώματος με αναφορά στο περιεχόμενο του βιβλίου (μεταξύ άλλων θα πρέπει να αναγράφονται ο εκδοτικός οίκος και η τιμή του βιβλίου) και ➤ η αποστολή ενός αντιτύπου για την βιβλιοθήκη του Ο.Ε.Ε.

Τρόποι επικοινωνίας με το Ο.Ε.Ε.: τηλ. **2105202252** και e-mail: **ekdil_epik@oe-e.gr**

ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ Ελληνοαγγλικό – Αγγλοελληνικό

Συγγραφέας: Γεώργιος Ι. Αγαπητός
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου
Αθηνών και πρώην Υπουργός
Οικονομικών

διαθεσίμων πόρων - εισοδημάτων επιδεινώνεται διαχρονικά, ενώ παράλληλα παρατηρείται αύξηση των προβαλλομένων αναγκών και του πληθυσμού. Επιβάλλεται συνεπώς, ορθολογική χρησιμοποίηση των οικονομικών - φυσικών πόρων, κάτι που μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη σωστή ενημέρωση και τη γνώση των όρων και της λειτουργίας του οικονομικού συστήματος. Το σκοπό αυτό εξυπηρετεί το Λεξικό, το οποίο είναι προϊόν θεωρητικής, ερευνητικής και διδακτικής εργασίας ενός τεχνοκράτη που άσκησε οικονομική πολιτική ως Υπουργός Οικονομικών (1989 - 1990). Γι' αυτό διαφέρει από τα αξιόλογα οικονομικά Λεξικά άλλων συγγραφέων και είναι απλό, κατανοητό, αναλυτικό, σύγχρονο και πολύ χρήσιμο ιδίως για τους νέους, άσχετα κατεύθυνσης σπουδών.

Τέλος, για την έκδοση του Λεξικού, η οποία έχει γίνει από τον ίδιο το συγγραφέα, έχει καταβληθεί η μεγαλύτερη δυνατή φροντίδα ώστε να είναι εύχρηστο και με υψηλό βαθμό διαχρονικής αντοχής ως περιεχόμενο και ως βιβλίο.

Επιβράβευση αυτής της προσπάθειας είναι τα ευνοϊκά σχόλια όλων εκείνων οι οποίοι χρησιμοποιούν το Λεξικό (σπουδαστών, συναδέλφων, στελεχών επιχειρήσεων - τραπεζών και δημοσιογράφων), αλλά κυρίως η προθυμία με την οποία ο ακαδημαϊκός Καθηγητής κ. Κων/νος Δρακάτος δέχθηκε να το προλογίσει και ο Καθηγητής των επιχειρησιακών αγγλικών (business English) του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Φώτιος Καραμπρόγλου να επιμεληθεί τους αγγλικούς όρους της νέας αυτής έκδοσης του Λεξικού.

Το Λεξικό της Νέας Οικονομίας του Καθηγητή κ. Γ. Αγαπητού είναι προϊόν 15ετούς εργασίας και αποτελείται από 570 σελίδες και δυο μέρη: το Ελληνοαγγλικό (αναλυτικό) και το Αγγλοελληνικό (συνοπτικό).

Στόχος αυτού του Λεξικού είναι η αναλυτική παρουσίαση των βασικών Οικονομικών όρων - αλλά όχι μόνον - η έννοια των οποίων είναι απαραίτητη για το μαθητή, το φοιτητή και τον κάθε πολίτη.

Η γνώση της λειτουργίας της οικονομίας δεν είναι πλέον προνόμιο ή ευθύνη μόνον των ειδικών, αλλά του κάθε πολίτη, γιατί η στενότητα των

Χρηματοοικονομική Λογιστική Πληροφόρηση: Βασική θεωρία και χρήση σε εθνικό & ευρωπαϊκό επίπεδο»

Στην αρχή κάθε κεφαλαίου βιβλίου αυτού προσδιορίζεται ο Σκοπός του και τα Προσδοκώμενα αποτελέσματα που αναμένεται ότι θα προκύψουν από τη μελέτη του, αναφέρονται οι Έννοιες-κλειδιά για την κατανόηση της ύλης, ενώ το περιεχόμενο του βιβλίου αναπτύσσεται σε δεκατέσσερα κεφάλαια, που χωρίζονται σε τρία μέρη:

Στο πρώτο μέρος γίνεται η εισαγωγή στη χρηματοοικονομική λογιστική πληροφόρηση, με έξι κεφάλαια. Το πρώτο αναλύει τις εισαγωγικές έννοιες, ενώ το δεύτερο εξηγεί τη λειτουργία των βασικών λογιστικών καταστάσεων και της λογιστικής ισότητας. Από το τρίτο κεφάλαιο αρχίζουν Οι καταχωρήσεις λογιστικών γεγονότων κατά το διηρηματογραφικό σύστημα και συνεχίζουν οι εγγραφές τέλους χρήσεως με το λογιστικό κύκλο κάθε χρήσεως, στο τέταρτο και πέμπτο κεφάλαιο αντίστοιχα.

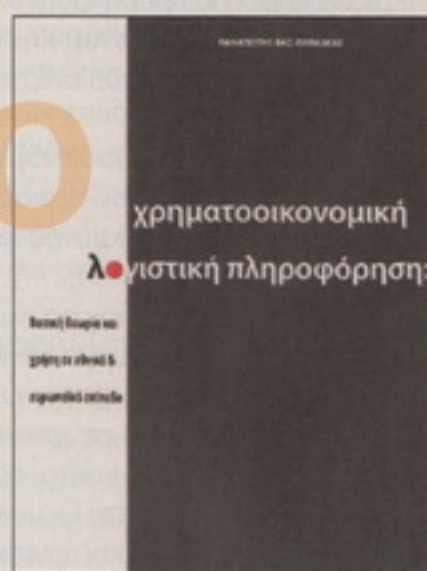
Το βασικό θεωρητικό πλαίσιο της Λογιστικής οι υποθέσεις και οι αποδεκτές αρχές αναπτύσσονται στο έκτο κεφάλαιο. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η χρηματοοικονομική

λογιστική πληροφόρηση σε εθνικό επίπεδο, με πέντε κεφάλαια.

Τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα αναφέρονται στο έβδομο κεφάλαιο, ο χειρισμός των λογαριασμών του ΕΓΛΣ αναπτύσσεται στα κεφάλαια οκτώ (Ενεργητικό) εννέα (Παθητικό) και δέκα (Αποτελέσματα), ενώ ο χειρισμός του ΦΠΑ σε βιβλία τρίτης κατηγορίας εξηγείται στο ενδέκατο κεφάλαιο.

Στο τρίτο μέρος παρουσιάζεται η χρηματοοικονομική λογιστική πληροφόρηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο με τρία κεφάλαια. Η προσπάθεια της λογιστικής εναρμόνισης αναφέρεται στο δωδέκατο κεφάλαιο, το δέκατο τρίτο εξηγεί τη σταδιακή εξάπλωση των λογιστικών προτύπων, ενώ στο δέκατο τέταρτο κεφάλαιο εξετάζονται οι μεταβολές στην καθαρή περιουσία της επιχείρησης και αναπτύσσονται ιδιαίτερα τα θέματα που απασχολούν κατά προτεραιότητα όλους τους διοικούντες, αλλά και τη χρηματιστηριακή αγορά, όπως είναι οι «Ταμειακές Ροές» και οι «Μεταβολές Ιδίων Κεφαλαίων».

Ο επιτυχής συνδυασμός θεμάτων θεωρίας και εφαρμογής διευρύνει τον ορίζοντα της χρηματοοικονομικής λογιστικής πληροφόρησης και επεκτείνεται σε εκείνον της χρηματοοικονομικής νοημοσύνης.

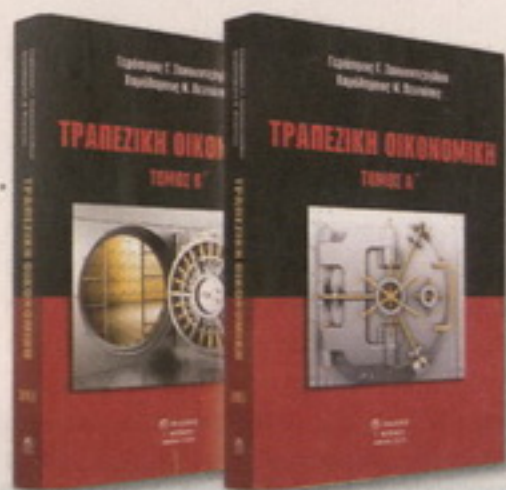
Συγγραφέας: Παναγιώτης Βασ.
Παναδάς
Τιμή: 44 €

Εκδόσεις: Παπασωτηρίου
τηλ.: 210 3323 300

Σχήμα: 21x28

Σελίδες: 464

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Σε μια εποχή, όπου το ζήτημα της σταθερότητας και αποτελεσματικότητας του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος έχει αναχθεί σε μείζον ζήτημα του σύγχρονου οικονομικού προβληματισμού και της πολιτικής διαβούλευσης, η έκδοση ενός βιβλίου «τραπεζικής οικονομικής» φιλοδοξεί αφενός μεν να αποκαλύψει με τη βοήθεια των διαθέσιμων εργαλείων της οικονομικής ανάλυσης το σύνθετο και πολύπλοκο κόσμο των τραπεζών, αφετέρου δε να συμπληρώσει την ελληνική βιβλιογραφία σ' αυτό τον ενδιαφέροντα και κρίσιμο χώρο της οικονομικής δραστηριότητας. Καθώς οι τράπεζες δρουν μέσα σ' ένα περιβάλλον που ολοένα και πιο πολύ χαρακτηρίζεται από αβεβαιότητες και σημαντικούς κινδύνους, το βιβλίο αυτό προσπαθεί να καλύψει όλο το φάσμα της σύγχρονης τραπεζικής, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον τρόπο με τον οποίο γίνεται η ανίχνευση, η μέτρηση και η αντιστάθμιση των σημαντικότερων κινδύνων που διατρέχουν τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, καθώς και στα ζητήματα της τραπεζικής εποπτείας.

Το βιβλίο αυτό, που αποτελείται από δυο τόμους και περιλαμβάνει 31 Κεφάλαια.

Συγγραφείς: Γ. Σπουντζόγλου – Χ. Πεντότη
Εκδόσεις: Γ. Μένου

ΤΟΜΟΣ Α
ΚΕΦΑΛΑΙΑ 1: Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΩΣ ΘΕΣΜΟΣ, 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ, 3: Ο ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ, 4: ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ-ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ-ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ, 5: ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΚΟΣ, 6: ΜΟΡΦΕΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ, 7: ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ, 8: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Ο ΠΙΣΤΟΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ, 10: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ, 11: Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ, 12: ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΜΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, 13: ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗ ΠΙΣΤΟΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ: ΠΙΣΤΟΤΙΚΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ, 14: ΤΙΤΛΟΠΟΙΗΣΗ, 15: Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ, 16: Η ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ, 17: ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ, 18: Ο ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

ΤΟΜΟΣ Β
ΚΕΦΑΛΑΙΑ 19: Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣ, 20: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ, 21: Ο ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ, 22: Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ, 23: ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, 24: ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ, 25: ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ: ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ, 26: ΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΟΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ, 27: ΤΟ ΝΕΟ ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ: Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ II, 28: ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΥΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ, 29: ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, 30: Ο ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, 31: Η ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΟΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ▲ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ - ΨΗΦΙΣΗ - ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
- ▲ ΠΛΗΡΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΩΔΙΚΩΝ (ΚΥΑ 7028/04), ΟΠΩΣ ΕΧΕΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΙ ΚΑΙ ΙΣΧΥΕΙ ΣΗΜΕΡΑ (64871/07 - 70560/09)
- ▲ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΛΛΕΙΨΕΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΝΑΦΩΝ Κ.Α.
- ▲ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΣΟΔΩΝ, ΑΝΑΘΕΣΗ - ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ - ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΑΠΑΝΩΝ)
- ▲ ΔΗΜΟΣΙΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ - ΤΑΜΙΑΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
- ▲ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΕΠΙ ΔΖΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ
- ▲ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
- ▲ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Οργανισμών Τοπικής
Αυτοδιοίκησης
Α΄ βαθμού

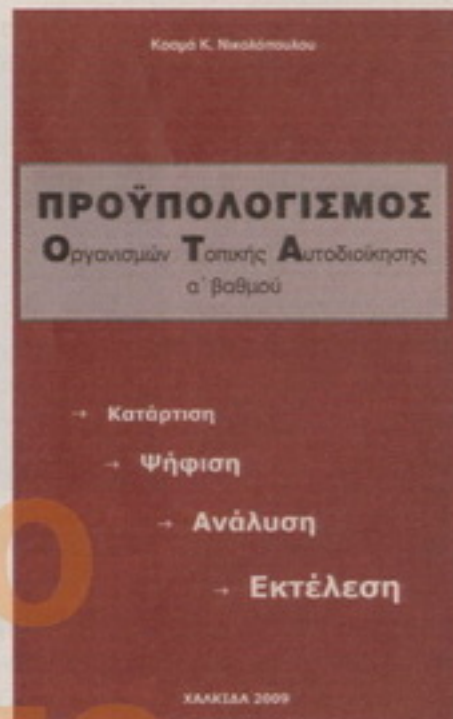
Συγγραφείς: Κοσμάς Κ. Νικολόπουλος
Οικονομολόγος - Πολιτ. Επιστήμονας
Διευθυντής Ο. Τ. Α.
Διδάσκων στην Εθνική Σχολή Τοπικής
Αυτοδιοίκησης - Ε.Κ.Δ.Δ. & Α. - ΥΠ.Ε.Σ.

Τιμή: 70,00 € (συμπεριλαμβανομένου του
ΦΠΑ και των εξόδων αποστολής με courier)

Αποκλειστική διάθεση: Α.Β.Σ.

Τηλ.: 210.32.43.322 - Fax 210.32.43.323

Σελίδες: 496

Κοστολόγηση Ξενοδοχείου HOTEL - COST

Το Πρόγραμμα κοστολόγησης ξενοδοχείου Hotel - Cost έχει σχεδιαστεί αποκλειστικά για τα ξενοδοχεία με τη λογική του προτύπου κόστους. Τα δεδομένα που χρησιμοποιεί προέρχονται από το λογιστήριο της επιχείρησης (έσοδα, αγορές, δαπάνες), ενώ τα ποσοτικά δεδομένα από το πρόγραμμα κρατήσεων (πρωινά, γεύματα, δείπνα, διανυκτερεύσεις). Η χρήση του προγράμματος δεν απαιτεί ειδικές γνώσεις κοστολόγησης και, σε συνεργασία με το λογιστήριο της εταιρείας, είναι βέβαιο ότι θα δώσει τα αντίστοιχα αποτελέσματα ανά μήνα, ανά έτος, και ανά διανυκτέρευση, αρκεί βέβαια να δοθούν στο πρόγραμμα τα απαραίτητα στοιχεία.

Αναλυτικότερα, το πρόγραμμα δίνει τα εξής αποτελέσματα:
✓ Τα έσοδα, το κόστος (δαπάνες), και τα αποτελέσματα

των διανυκτερεύσεων και της σίτισης (πρωινά, γεύματα, δείπνα), καθώς και τα αντίστοιχα των τμημάτων ανά μήνα και συνοδικά.

- ✓ Το κόστος των διανυκτερεύσεων κι της σίτισης *(πρωινά, γεύματα, δείπνα) ανά μονάδα.
- ✓ Τα αποτελέσματα του ξενοδοχείου ανά μήνα συνοδικά.
- ✓ Τις ελάχιστες μέσες τιμές πωλήσεων των κρατήσεων και των τμημάτων.
- ✓ Τον πίνακα ισορροπίας της επιχείρησης (νεκρό σημείο) ανά μήνα.
- ✓ Τον πίνακα κοστολόγησης των ειδών της κουζίνας.
- ✓ Τα έσοδα, το κόστος, και τα αποτελέσματα των τμημάτων πωλήσεων ανά είδος και συνοδικά ανά τμήμα.

Διατίθεται από τις εκδόσεις Κλειδάριθμος τηλ. 2105201047, τιμή 50 ευρώ μαζί με το πρόγραμμα.

Δημοκρατική
Κίνηση
Οικονομολόγων

είναι η άλλη επιλογή

Σ

τη χρονική αυτή περίοδο που η χώρα τείνει σε μία παρατεταμένη οικονομική ύφεση, η Κυβέρνηση με τα εξαγγελθέντα μέτρα στρέφεται στη μείωση των εισοδημάτων των μισθωτών και των μικρομεσαίων, στην αύξηση των φόρων, στη φορολογία της μικρής ακίνητης περιουσίας, ενώ για το σκέλος των δημοσίων δαπανών περιορίζεται στο ψαλίδισμα των επιδομάτων δημιουργώντας περαιτέρω ασφυξία στην αγορά.

Η παντελής έλλειψη ελεγκτικών μηχανισμών οδηγεί στην ανεξέλεγκτη αισχροκέρδεια και στην έξαρση της ακρίβειας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Η απουσία μιας ξεκάθαρης αναπτυξιακής πρότασης για τη χώρα, που θα βάζει τις βάσεις και θα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μια ελπίδα ανασύνταξης της παραγωγικής βάσης και αντιμετώπισης των διαρθρωτικών προβλημάτων, επιβραδύνει την οικονομική δραστηριότητα, εντείνει τις κοινωνικές αντιθέσεις, διευρύνει τις κοινωνικές ανισότητες και συμβάλλει στην όξυνση της φτώχειας. Τέλος οδηγεί στην κοινωνική εξαθλίωση, και δεν είναι υπερβολή σε κοινωνικές αναταραχές.

Όλο αυτό το χρονικό διάστημα υπάρχει μια απουσία στοχοθέτησης και απαξίωση βασικών εργαλείων αναπτυξιακής πολιτικής όπως αυτό του ΕΣΠΑ.

Τα οικονομικά και φορολογικά μέτρα θα αποδειχθούν άνευ σημασίας εάν άμεσα δεν συνοδευτούν από ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα.

Η Κυβέρνηση θα πρέπει με στοχευόμενα μέτρα να αντιμετωπίσει τη διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων της φτώχειας και ανεργίας, που είναι αποτέλεσμα της επιβράδυνσης της οικονομίας, την έλλειψη της αναπτυξιακής προοπτικής, και τέλος τη διαχειριστική ανεπάρκεια.

Πανελλήνια Αγωνιστική Συνδικαλιστική Κίνηση
Οικονομολόγων και Συνεργαζόμενοι (ΠΑΣΚΟ-Σ)

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΟΕΕ

Ο εκτροχιασμός του δημοσιονομικού ελλείμματος και του χρέους, η αποδιάρθρωση της χώρας σε οικονομικό, διοικητικό και κοινωνικό επίπεδο ήταν το αποτέλεσμα μιας ανεύθυνης και τυχοδιωκτικής νεοφιλελεύθερης οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, που άσκησε την προηγούμενη περίοδο η διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Το 2009 έκλεισε με αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης, το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν μειώθηκε με -1,2%, το Έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης, χωρίς δηλαδή τους Οργανισμούς του ευρύτερου Δημόσιου τομέα, έφθασε στο πρωτόγνωρο ποσοστό 12,7, % του ΑΕΠ, το Χρέος της Γενικής Κυβέρνησης έφθασε στο 113,4% του ΑΕΠ και το Έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών το 8,8% του ΑΕΠ ή 21,2 δις. ευρώ. Η υποχώρηση του κοινωνικού κράτους, η ανεργία και η ακρίβεια, η άνιση κατανομή του φορολογικού βάρους μέσα από ένα άδικο και αναποτελεσματικό φορολογικό σύστημα, η πρωτόγνωρη φοροδιαφυγή και φοροαποφυγή, οδήγησαν σε μείωση του πραγματικού εισοδήματος των εργαζομένων, σε υπερχρέωση τα φτωχά νοικοκυριά και κάτω από το όριο της φτώχειάς το 20% του πληθυσμού, κυρίως τους νέους, τους συνταξιούχους, τις γυναίκες και τα ασθενέστερα εισοδηματικά στρώματα και σε υποχώρηση το κοινωνικό κράτος.

Στη σημερινή οικονομική και κοινωνική κληρονομιά του δημοσιονομικού εκτροχιασμού και του χρέους, η αποσύνθεση της Δημόσιας Διοίκησης, η αποδιάρθρωση του παραγωγικού ιστού και η υποβάθμιση των θεσμών, δημιούργησαν τις προϋποθέσεις να βρεθεί η χώρα μας σε παρακμή και στα πρόθυρα χρεοκοπίας, έγινε στόχος των κερδοσκοπών με τα υψηλά επιτόκια δανεισμού.

Τα ελλείμματα, και τα χρέη, οι οικονομικές και κοινωνικές ανισορροπίες προϋπήρξαν της διεθνούς κρίσης με την πολιτική της προηγούμενης περιόδου, η οποία τα έκανε ακόμη οξύτερα

Η διεθνής οικονομική κρίση ήταν η κατάληξη του νεοφιλελεύθερου δόγματος των αυτορυθμιζόμενων αγορών για την εξυπηρέτηση ιδιοτελών συμφερόντων, του οποίου η ΝΔ και τα παρακλάδια της είναι μόνιμοι και πεισματικοί θιασώτες.

Οικοδομήθηκε σταδιακά τα τελευταία τριάντα χρόνια και περιέπλεξε στη δίνη της ασθενέστερες οικονομίες. Προκάλεσε όμως έτσι την αρχή του τέλους του.

Χωρίς αλληλεγγύη του προτύπου ανάπτυξης, την υιοθέτηση μιας άλλης σχέσης αλληλεγγύης με τις άλλες χώρες της ΕΕ και αποτελεσματικών ρυθμίσεων των αγορών, η ύφεση και τα αδιέξοδα θα βαθαίνουν.

Η χώρα δεν μπορεί να ηγηθεί από αναγκαιότητα σε αναγκαιότητα.

Κάτω από τις συνθήκες αυτές και στο πλαίσιο του συνεχώς διευρυνόμενου διεθνούς περιβάλλοντος παγκοσμιοποιημένων αγορών, η συνεχιζόμενη δημοσιονομική κρίση, κάνει οξύτερα τα διαρθρωτικά προβλήματα και τις μακροοικονομικές και κοινωνικές ανισορροπίες.

Η κατάσταση αυτή δεν είναι βιώσιμη. Οι συνθήκες επιβάλλουν την αναγκαιότητα συνδυασμένων πολιτικών σταθεροποίησης και ανάπτυξης για την αποφυγή της παρακμής και του κινδύνου χρεοκοπίας για τη μείωση των ελλειμμάτων και την απαλλοτρίωση της χώρας από τις κερδοσκοπικές επιθέσεις.

Τα επώδυνα μέτρα περιορισμού των ελλειμμάτων και του χρέους επιβάλλουν ταυτόχρονα την υιοθέτηση ενός συστήματος αποτελεσματικής και διαφανούς δημοσιονομικής διαχείρισης και προπάντων ένα δίκαιο και αποτελεσματικό φορολογικό σύστημα με την πάταξη της φοροδιαφυγής.

Η εξισορρόπηση δημοσιονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής θα κρίνει την αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών. Διαφορετικά η μονομέρεια των μέτρων θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη και βαθύτερη κρίση.

Η πολιτική αυτή οδηγεί αναγκαστικά στην κατεύθυνση αναθεώρησης του αναπτυξιακού προτύπου, στη βάση μιας άλλης σχέσης οικονομίας και κοινωνίας, στην οικοδόμηση ενός δικαιότερου και αποτελεσματικότερου

κράτους.

Συνεπάγεται αναγκαστικά ανακατανομή του πλούτου και των διαθέσιμων πόρων με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ειδικότερα σημαίνει

- αναδιανομή του διαθέσιμου εισοδήματος μεταξύ κατανάλωσης και επένδυσης μέσω δικαιότερης φορολόγησης και πάταξη της φοροδιαφυγής,
 - ανακατανομή πόρων υπέρ παραγωγικών και άυλων επενδύσεων στη πράσινη οικονομία, σε νέες τεχνολογίες και έρευνα, στην πληροφόρηση για την ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και εισοδημάτων
 - ανακατανομή πόρων σε επενδύσεις υποδομών και μεταφορών
 - ανακατανομή πόρων σε τομείς με συγκριτικά πλεονεκτήματα, στη γεωργία και τον τουρισμό
 - ανακατανομή πόρων για την αναβάθμιση και ενεργοποίηση του κοινωνικού κράτους και των θεσμών
 - εξοικονόμηση πόρων από τη δημιουργία εναλλακτικών πηγών ενέργειας
 - εξοικονόμηση πόρων από την περιτομή μη παραγωγικών καταναλωτικών δαπανών,
 - ανακατανομή πόρων για τη χρήση νέων τεχνολογιών, την υιοθέτηση νέων παραγωγικών, οργανωτικών, και διαχειριστικών επιχειρηματικών προτύπων
- Η χρηματοδότηση των πολιτικών αυτών συνεπάγεται την άμεση επανεκκίνηση του ΕΣΠΑ, των ΣΔΙΤ και του ΤΕΜΠΕ

Στη διαδρομή αυτή απαιτείται η συγκρότηση ενός συντεταγμένου μετώπου όλων των παραγωγικών δυνάμεων της εργασίας, του πολιτισμού, της επιστήμης και των θεσμών.

Το ΟΕΕ οφείλει και εκείνο να ανασυντάξει τις δυνάμεις του με συνεχή επικοινωνία και διαβούλευση με τα μέλη και τα όργανα του, με αναβαθμισμένη ηλεκτρονική επικοινωνία, ενισχύοντας τους δεσμούς μαζί τους και επιδιώκοντας να αντιλήσει τις γνώσεις και την εμπειρία τους.

Να απεγκλιωβιστεί από γραφειοκρατικές διαχειριστικές λογικές και αναλάβει ενεργότερο ρόλο στο δημόσιο διάλογο αναδεικνύοντας κρίσιμα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα

Να παρέμβει αποφασιστικά στην αναβάθμιση του οικονομολογικού επαγγέλματος,

Να συντονιστεί με τους άλλους επιστημονικούς φορείς και την κοινωνία.

Να παρέμβει αποφασιστικά στο πλαίσιο της φορολογικής πολιτικής για την οικοδόμηση ενός αποτελεσματικού και δικαιότερου φορολογικού συστήματος.

Στο πλαίσιο αυτό η Πιστοποίηση των Λογιστικών Γραφείων αποτελεί ευκαιρία και επομένως προτεραιότητα του ΟΕΕ προς αμοιβαίο όφελος του δημοσίου συμφέροντος και του κλάδου των συναδέλφων Λογιστών – Φοροτεχνών. Βασική προϋπόθεση αποτελεί η ταχύτατη εκκαθάριση του Μητρώου Λογιστών και η συμμετοχή του ΟΕΕ σε απροσχημάτιστο διάλογο σε συνεργασία με τον κλάδο.

Σταθερή επιδίωξη με την Πιστοποίηση πρέπει να είναι η αναβάθμιση του επαγγέλματος, η υπεράσπιση της επαγγελματικής αξιοπρέπειας των Λογιστών Φοροτεχνών με την υποστήριξη και τη σύνδεση της εργασίας τους με τα μηχανογραφικά συστήματα του Υπουργείου Οικονομικών.

Το προωθούμενο Π.Δ από το αρμόδιο υπουργείο για τις ρυθμίσεις των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των Κολλεγίων αποτελεί άλλη μια άμεση προτεραιότητα του ΟΕΕ για την προάσπιση της πανεπιστημιακής παιδείας και των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων. Σήμερα τα Κολλέγια έχουν αναπτυχθεί άναρχα σε εκατοντάδες σε όλη την επικράτεια και χορηγούν χιλιάδες πτυχία σε όλες τις ειδικότητες που αφορούν κυρίως τα οικονομολογικά επαγγέλματα.

Το ζητούμενο δεν είναι ο αποκλεισμός από τη γνώση και την επαγγελματική εξέλιξη, αλλά η οργάνωση και η διάκριση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ανάλογα με τα επίπεδα σπουδών.

Πότε επιτέλους θα πληρώσουν αυτοί που ευθύνονται

Η κρίση που περνά ο τόπος μας ίσως είναι η μεγαλύτερη στην ιστορία του Ελληνικού κράτους.

Η χώρα μας δυστυχώς είχε πάντα χρέη και ελλείμματα. Το φαινόμενο αυτό ήταν αποτέλεσμα των αναπτυξιακών επιλογών των εκάστοτε Κυβερνήσεων. Ήταν αποτέλεσμα των εκάστοτε πολιτικών που μοναδικό τους στόχο απ' ό,τι φαίνεται είχαν το ίδιο όφελος.

Το χρέος της χώρας μας ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι το ίδιο με το χρέος την περίοδο του 2000. Παρά τις ευκαιρίες που παρουσιάστηκαν η χώρα μας δεν μπόρεσε να ανάκαμψη με αποτέλεσμα να βρίσκεται στη χειρότερη κατάσταση των τελευταίων δεκαετιών.

Η παραγωγικότητα, η εκβιομηχάνιση, η διαφάνεια με την πάροδο των ετών αντικαταστάθηκαν από την «εκδούλευση» την «αρπαχτή» την αδιαφάνεια και την «Δημιουργική Λογιστική». Όροι που μας επέτρεψαν να πρωτοτυπήσουμε παγκοσμίως οικοδομώντας στην αβεβαιότητα και στην αναξιοκρατία, κρύβοντας τα ουσιαστικά προβλήματα.

Η Ελλάδα σαν μία χώρα με «υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και παράγοντας πλούτο», όπως εμφάνιζε η δημιουργική λογιστική, αποτελούσε τον πλέον σημαντικό προμηθευτή σε υπηρεσίες και προϊόντα.

Η αδρανοποίηση του παραγωγικού ιστού της χώρας και η αλόγιστη εκροή πόρων, όπως με την οργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων και την αγορά οπλικών συστημάτων, συνέβαλαν σημαντικά να βρεθούμε στη θέση που βρισκόμαστε τώρα..

Τα μεγάλα έργα υποδομής που πραγματοποιήθηκαν για την εξυπηρέτηση των αγώνων κατασπαταλώντας ευρωπαϊκούς και εγχώριους πόρους, θα μπορούσαν να γίνουν με μικρότερο κόστος, αφού θα ήταν απαλλαγμένα από τις διάφορες «μίζες». Τα αμύθητα ποσά για την ασφάλεια των Ολυμπιακών αγώνων και τα συστήματα που μας προμήθευσαν δεν δούλεψαν και δεν δουλεύουν. Τα προϊόντα τους δεν έχουν ποιοτικά στάνταρ π.χ. τα υποβρύχια.

Το σύνολο των δαπανών που έγιναν στο τόπο μας, όλα αυτά τα χρόνια, δεν συνέβαλαν να αλλάξει θέση η χώρα μας.

Η χώρα σταμάτησε να παράγει. Το εύκολο χρήμα και ο γρήγορος

πλουτισμός άνοιξαν τον δρόμο για δραστηριότητες, ποιητές φορές μη σύννομες. Η κάλυψη των βασικών αναγκών γίνεται κατά το πλείστον από εισαγωγές.

Ήταν γνωστό το αναπόφευκτο, ότι κάποτε θα φτάναμε σε αδιέξοδο.

Το ερώτημα όμως είναι γιατί σιωπούσαν οι συνοδοιπόροι στο αδιέξοδο.

Γιατί σιωπούσαν οι τραπεζικοί κύκλοι που είχαν σημαντικές προμήθειες για να αποκρύπτουν τα χρέη μας, βγάζοντας ψευδής εκθέσεις; Γιατί σιωπούσαν τα κράτη των οποίων οι εταιρείες για την πώληση των προϊόντων και των υπηρεσιών τους στήριζαν και προωθούσαν την μίζα και την αναξιοπρέπεια; Γιατί σιωπούσαν όλοι αυτοί που διαχειριζόντουσαν τα χρήματα του Έλληνα φορολογούμενου;

Επομένως εύλογα δυσανασχετούν οι πολίτες που καλούνται πάλι να πληρώσουν τις «το μάρμαρο». Να πληρώσουν για ακόμη μία φορά με τον πλέον επώδυνο τρόπο τις πολιτικές επιλογές των μέχρι σήμερα σωτήριων του έθνους.

Γνωρίζουμε ότι τα επόμενα χρόνια θα είναι δύσκολα για όλους μας.

Πότε επιτέλους θα πληρώσουν αυτοί που ευθύνονται;

Με Τιμή

Η Συντονιστική Επιτροπή της
Ανεξάρτητης Κίνησης Οικονομολόγων Ελλάδας

Δ/σην Επικοινωνίας
e-mail: info@akioe.gr
WWW.AKIOE.GR

Συνεργασία Ενότητα Παρέμβαση - Οικονομολόγων (ΣΕΠ-Ο)

ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ! ΘΑ ΒΡΕΘΟΥΝ ΟΜΩΣ;

Τα φορολογικά μέτρα που ανακοινώθηκαν από την κυβέρνηση μέχρι σήμερα (24.2.2010), δεν αφήνουν κανένα περιθώριο, ακόμη και στον πιο φανατικό υποστηρικτή του ΠΑΣΟΚ προεκλογικά, σχετικά με τους χαμένους και τους κερδισμένους αυτών των μέτρων. Με την επιφύλαξη ανάπτυξης του φορολογικού Ν/Σ που θα κατατεθεί, καταθέτουμε τις απόψεις μας. Η επιφύλαξή μας σχετίζεται με την πολύ σωστή διαπίστωση του ίδιου του Υπουργού (9.2.2010) ότι «.. στα φορολογικά Ν/Σ ο διάβολος βρίσκεται στις λεπτομέρειες ...». Με στόχο να αναδείξουμε (στο σύντομο χώρο αυτού του σημειώματος) την δυνατότητα για μια άλλη φορολογική πολιτική, επισημαίνουμε:

▲ Η κυβέρνηση σίγουρα θα κατακτήσει NOBEL αναξιοπιστίας. Αιδή σύγκριση των προεκλογικών της δεσμεύσεων, με τα όσα κάνει και εξαγγέλλει, αποδεικνύουν την πραγματικότητα και τις τραγικές επιπτώσεις της πολιτικής της.

▲ Ξεκίνησε ακόμη έναν «διάλογο» με τους κοινωνικούς φορείς, ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ, χωρίς να απαντήσει στις προτάσεις των φορέων, τον οποίο όταν βαρέθηκε τον διέκοψε (...), χωρίς να υπάρξει σχετικό πόρισμα. «Πεφωτισμένα» στελέχη του Υπουργείου, θα αναλάβουν την μελέτη και επεξεργασία των προτάσεων και θα καταλήξουν στις διατάξεις που θεωρούν σωστές. Μίλησε κανείς για διάλογο, δημόσια διαβούλευση και άλλα ωραία;

Το θετικό βέβαια είναι ότι με αφορμή αυτόν τον διάλογο, παρουσιάστηκε μια συνολική πρόταση από το ΟΕΕ, στην δημιουργία της οποίας συμβάλουμε και παρά τις επιμέρους διαφωνίες, θεωρούμε ότι είναι μια σωστή βάση διαλόγου τον οποίο το ΟΕΕ πρέπει να οργανώσει και να κάνει με τους κοινωνικούς φορείς, τα μέλη του και κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη.

▲ Παρά τις εξαγγελίες για πάταξη της διαφθοράς στο Δημόσιο, για αξιοκρατία, για τους «άριστους» που θα αντικαταστήσουν τους «αρεστούς», οι επιλογές στελεχών στις φορολογικές υπηρεσίες, αποδεικνύουν ότι κάποιες παραδόσεις στο Υπουργείο Οικονομικών, δεν ανατρέπονται όποια κυβέρνηση και αν έχουμε. Δημοσιεύματα στον Τύπο, ανακοινώσεις κλη αναδεικνύουν ένα ζοφερό τοπίο, παρασκηνιακών συναλλαγών και ημετέρων που κυριαρχούν στις κρίσεις για τις φορολογικές υπηρεσίες. Αλήθεια, ποια είναι η θέση της ΠΑΣΚΟ για τις κρίσεις προϊσταμένων στις φορολογικές υπηρεσίες; Είναι αξιοκρατικές, υπάρχει παρασκηνίο συναλλαγών ΝΑΙ ή ΟΧΙ;

▲ Με πρόφαση την κρίση, τα φορολογικά μέτρα (αποσπασματικά και χωρίς καμιά λογική συνολικού αναπτυξιακού σχεδιασμού) πλήττουν βάρβαρα τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα, κρύβουν νέες επιβαρύνσεις και παραπέμπουν την πάταξη της φοροδιαφυγής σε ένα μελλοντικό νεφελώδες στάδιο, με σχεδιασμούς που έχουμε ξανακούσει. Στην δύσκολη όμως πραγματικά περίοδο και στα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε, η επιλογή δεν μπορεί να είναι η πολιτική της ΝΔ, που κατήγγειλε το ΠΑΣΟΚ προεκλογικά

▲ Εάν πραγματικά θέλουν να αυξήσουν τα φορολογικά έσοδα και να μοιράσουν δίκαια τα βάρη της κρίσης, υπάρχουν λύσεις. Καταθέτουμε ορισμένες, που αποδεικνύουν ότι υπάρχει και άλλη πολιτική, για όσους φυσικά την επιζητούν:

1. Αύξηση της φορολογίας σε ΑΕ-ΕΠΕ, στα μέσα Ευρωπαϊκά επίπεδα (σε πραγματικές τιμές).
2. Αύξηση της φορολογίας στις Τράπεζες και σύνδεσή της, με την διαφορά επιτοκίου κατάθεσης-ανάληψης.
3. Κατάργηση της αυτοτελούς φορολόγησης και για τους τόκους καταθέσεων και ομολόγων. Λογικό αφορολόγητο φυσικών προσώπων (πχ 100.000) για να μην επιβαρυνθούν μικροκαταθέτες.
4. Υλοποίηση επιτέλους της Πρωθυπουργικής εξαγγελίας, για είσπραξη των 31 δισ ανείσπρακτων φόρων, που ανακάλυψαν προεκλογικά και ξέχασαν μετεκλογικά.
5. Επαναφορά του φόρου τηλεοπτικών διαφημίσεων (Ν. 1326/1983). Οι πολιτικές που άσκησαν τελευταία Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. υπηρετήσαν το σκληρή πυρήνα του κοινωνικού και οικονομικού νεοφιλελευθερισμού. Πολιτικές προτάσεις με συνταγές από το παρελθόν δεν δίνουν λύση, οξύνουν την κρίση. Οι κοινωνικές δυνάμεις που δεν υποτάθηκαν στις επιταγές των νόμων της αγοράς και που αντιστέκονται θα διαμορφώσουν τις πολιτικές εξόδου από την κρίση. Το Ο.Ε.Ε. πρέπει να είναι με αυτές τις δυνάμεις. Άμεσα με τις προτάσεις του πρέπει να άνοιξη διάλογο με θέμα: Ανάπτυξη- Απασχόληση.

1/2/2010

Σ.Ε.Π.Οικονομολογών

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜ ΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΚΑΜΙΑ ΑΥΤΑΠΑΤΗ - ΚΑΜΙΑ ΑΝΑΜΟΝΗ

Αυτές τις ημέρες η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ φέρνει στη Βουλή το νέο φορολογικό νομοσχέδιο με τον ψευδεπίγραφο τίτλο «Αποκατάσταση της φορολογικής δικαιοσύνης και αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής».

Στην πραγματικότητα πρόκειται για ένα ακόμη νομοθέτημα αφαίμαξης του λαϊκού εισοδήματος ενώ ταυτόχρονα, και για λογαριασμό του μεγάλου κεφαλαίου, εισάγονται με το ίδιο νομοσχέδιο νέα προνόμια, βελτιώσεις και «εξαιρέσεις» από τον υποτιθέμενο «γενικό κανόνα».

Τη στιγμή που καταργεί ουσιαστικά το αφορολόγητο όριο για εισοδήματα μέχρι 12.000 €, που αυξάνει τον ΦΠΑ και τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης, που συρρικνώνει το αφορολόγητο όριο για την αγορά πρώτης κατοικίας, την ίδια στιγμή μειώνει σταδιακά τη φορολόγηση του μεγάλου κεφαλαίου από 25% σε 20%, εξαιρεί από την ενιαία φορολόγηση τα έσοδα από τόκους ευνοώντας τις τράπεζες, διευκολύνει τον «επαναπατρισμό κεφαλαίων» βοηθώντας ουσιαστικά στο «ξέπλυμα «χρήματος, συνεχίζει τις χαριστικές φοροελαφρύνσεις του εφοπλιστικού κεφαλαίου, διατηρεί και δίνει νέες φοροαπαλλαγές στην πλουτοκρατία με τη μορφή κινήτρων για έρευνα, διατήρηση θέσεων εργασίας, για «πράσινη ανάπτυξη» κλπ.

Η φορολόγηση των διανεμόμενων κερδών στην κλίμακα των φυσικών προσώπων που προβλέπει το νομοσχέδιο δε στοχεύει στα μεγάλα χαρτοφυλάκια που εύκολα μετακινούνται στο εξωτερικό και μεταβιβάζονται στα διάφορα επενδυτικά σχήματα. Ο στόχος του συγκεκριμένου μέτρου είναι οι μικροεπενδυτές και οι αποδόσεις των επενδυμένων με τη μορφή μετοχών, αποταμιεύσεών τους.

Για μια ακόμη φορά λοιπόν η φορολογική πολιτική του αστικού κράτους συμβάλλει στη μεταβίβαση μεγαλύτερου μέρους του κοινωνικού πλούτου από τους εργαζόμενους στο κεφάλαιο. Οι κυβερνητικές διακηρύξεις περί «δικαιότερης φορολόγησης του συνόλου των εισοδημάτων» είναι το δόλωμα για να ακινητοποιηθεί η λαϊκή απειθήση. Οι αντιλαϊκοί φόροι, οι φοροαπαλλαγές του κεφαλαίου, τα κρατικά δάνεια, οι επιδοτήσεις και τα αναπτυξιακά προγράμματα όλα υποτάσσονται στο σκοπό του κέρδους των μονοπωλιακών ομίλων, είναι σε αντίθεση με την ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών.

Είναι ψέμα που εμποδίζει τη λαϊκή αντίσταση και απειθήση ο ισχυρισμός ότι η κρίση απαιτεί συναίνεση, ότι η «ανάκαμψη» δηλ. η έξοδος από την κρίση είναι εθνικός στόχος και μας αφορά όλους. Η αλήθεια είναι ότι και στη χρονιά όξυνσης της καπιταλιστικής κρίσης σημαντικό τμήμα του κεφαλαίου συνεχίζει την πορεία κερδοφορίας του ενώ παράλληλα επιταχύνεται η τάση συγκέντρωσης και συγκεντροποίησης του.

Η επίκληση του δημοσιονομικού προβλήματος, του δημόσιου χρέους και των ελλειμμάτων αποτελεί το «τυράκι» στη φάκα για την παγίδευση των εργαζομένων.

Πίσω από την αύξηση του δημόσιου χρέους βρίσκεται η υπέρογκη κρατική χρηματοδότηση των μεγαλοεπιχειρηματιών, οι υπέρογκες εξοπλιστικές δαπάνες για τα σχέδια του ΝΑΤΟ, οι συνέπειες της έκθεσης της εγχώριας παραγωγής στον ανταγωνισμό της «απελευθερωμένης» αγοράς της ΕΕ από την οποία επωφελούνται συγκεκριμένοι μονοπωλιακοί όμιλοι. Η διόγκωση των ελλειμμάτων οφείλεται στην επιδείνωση της θέσης της ελληνικής οικονομίας σε συνθήκες μεγαλύτερης απελευθέρωσης των αγορών και όξυνσης του ανταγωνισμού, σε ανακατατάξεις στο συσχετισμό στις αγορές, στη όξυνση των προβλημάτων που προέρχονται από την αναρχία και την ανισομετρία στη καπιταλιστική παραγωγή.

Δεν χωράει καμιά αυταπάτη ότι εάν μειωθεί το Δημόσιο Χρέος μπορεί να δοθούν αυξήσεις, να χρηματοδοτηθούν κοινωνικές υπηρεσίες, να μειωθεί η έμμεση και άμεση φορολογία των λαϊκών στρωμάτων.

Οι εργαζόμενοι δεν έχουν να περιμένουν τίποτα θετικό από τη φορολογική «μεταρρύθμιση» της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ. Η λαϊκή αναμονή και συναίνεση είναι «λάδι» στη μηχανή της αντιλαϊκής επίθεσης κυβέρνησης και κεφαλαίου.

Οι εργαζόμενοι τώρα πρέπει να πάρουν στα χέρια τους την υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους, να απαιτήσουν να πληρώσουν τα μονοπώλια, το μεγάλο κεφάλαιο:

- ✓ Να ανέβει άμεσα ο συντελεστής φορολόγησης του μεγάλου κεφαλαίου στο 45%
- ✓ Να καταργηθούν οι έμμεσοι φόροι στο πετρέλαιο θέρμανσης και αγροτικής κίνησης, στα είδη διατροφής, εκπαίδευσης, υγείας και στα οικιακά τιμολόγια ηλεκτρικής ενέργειας, ύδρευσης και τηλεπικοινωνιών
- ✓ Να αυξηθεί το οικογενειακό αφορολόγητο όριο στα 40.000€ και από 5.000€ για κάθε παιδί.
- ✓ Να αναγνωριστούν τα λογιστικά βιβλία ως μοναδική πηγή προσδιορισμού εισοδήματος των αυτοαπασχολούμενων και μικροεπαγγελματιών.

Αντιπροσωπεία του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας συναντήθηκε με τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας κ. Αντώνη Σαμαρά

Τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας επισκέφθηκαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Κεντρικής Διοίκησης του Οικονομικού Επιμελητηρίου, προκειμένου να συζητήσουν τις οικονομικές εξελίξεις της Χώρας. Ο Πρόεδρος του ΟΕΕ αναφέρθηκε στη δυσμενή οικονομική συγκυρία, στην αδυναμία της χώρας μας να ανταπεξέλθει στη δύσκολη οικονομική κατάσταση. Τόνισε την άμεση λήψη αναπτυξιακών μέτρων που θα απεγκλιωβίσουν τις δυνάμεις της αγοράς, παρουσίασε τις προτάσεις του Οικονομικού Επιμελητηρίου για την αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος, υπογραμμίζοντας την λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της Φοροδιαφυγής, στη δίκαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών, στην αύξηση των Εσόδων του Δημοσίου, στη λειτουργία της φορολογικής διοίκησης με ολοκληρωμένο και μακρόπνοο σχεδιασμό, σ' ένα φορολογικό σύστημα με αναπτυξιακό προσανατολισμό και στη διεύρυνση της Φορολογικής Βάσης από πηγές που φοροδιαφεύγουν.

Αναφέρθηκε στην πιστοποίηση των επαγγελματιών υπογραμμίζοντας ότι αρμόδιος φορέας για την πιστοποίηση των Λογιστών Φοροτεχνικών είναι το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας.

Διακρίνονται: στο κέντρο ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Αντώνης Σαμαράς οι Αναπληρωτές Υπεύθυνοι Τομέα Πολιτικής Ευθύνης Οικονομίας κ. Χρήστος Σταϊκούρας, βουλευτής Φθιώτιδας, και κ. Θεόδωρος Καρασάββου, βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης, ο Γραμ. Συνδικαλιστικών Φορέων κ. Γιάννης Μανώλης, ο Γραμ. Παραγωγικών Τομέων κ. Αθανάσιος Σκορδός, ο Πρ. του ΟΕΕ κ. Πετ. Καλλήρης, οι Αντιπρ. του ΟΕΕ κ.κ. Παρασκευάς Γιαννόπουλος και Κ. Ταγγής, και τα μέλη της Κ.Δ. του ΟΕΕ κ.κ. Κ. Κόλλιας, Αθ. Καλόμοιρος, Στ. Μαστρογιαννάκης,

Αντιπροσωπεία του Οικονομικού Επιμελητηρίου συναντήθηκε με τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.

Τον Ρόλο και την συμβολή του Οικονομικού Επιμελητηρίου στο οικονομικό γίγνεσθαι της χώρας συζητήσαν ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. κ. Αλέξης Τσίπρας και αντιπροσωπεία του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας αποτελούμενη από τον Πρόεδρο κ. Πελοπίδα Καλλήρη τον Οικονομικό Επόπτη κ. Στέφανο Τζιμογιάννη και το μέλος της Κ.Δ. κ. Ευάγγελο Ζορκάδη.

Ο Πρόεδρος του Ο.Ε.Ε. χαρακτήρισε, την περίοδο που διανύουμε, οικονομικά ως την χειρότερη από την μεταπολίτευση και σήμερα. Η καθυστέρηση λήψης μέτρων όξυνε τα προβλήματα και οδήγησαν σε αδιέξοδα. Η περικοπή των μισθών και των επιδομάτων συνέβαλλαν στην περαιτέρω τελημάτωση της αγοράς και κατά συνέπεια στην αύξηση της ανεργίας και της αισχροκέρδειας. Ιδιαίτερη αναφορά έκανε ο Πρόεδρος στην απελευθέρωση και πιστοποίηση των επαγγελματιών, υπογραμμίζοντας ότι ο πλέον αρμόδιος Φορέας για την πιστοποίηση των Λογιστών – Φοροτεχνικών είναι το Οικονομικό επιμελητήριο μιας και είναι ο μοναδικός Φορέας που έχει την γνώση, την εμπειρία, την υποδομή και επάρκεια σε έμπειρο προσωπικό. Εξάλλου δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής ότι είναι ο Φορέας των Οικονομολόγων, είναι ο Φορέας που χορηγεί και τις επαγγελματικές άδειες.

Διακρίνονται ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Αθ. Τσίπρας, ο Πρόεδρος του ΟΕΕ κ. Πετ. Καλλήρης, ο Οικ. Επόπτης του ΟΕΕ κ. Στεφ. Τζιμογιάννης, ο Ευαγ. Ζορκάδης, μέλος της Κ.Δ.

**Μελέτη του Ο.Ε.Ε. για τη Μορφολογία του Ελληνικού
Τραπεζικού συστήματος και η Διεθνής
Χρηματοπιστωτική Κρίση:
Οικονομικές και Κοινωνικές Επιπτώσεις**

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Μελέτη για τη μορφολογία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος και τη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση εκπόνησε το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας. Συντονιστής του επιστημονικού έργου ήταν ο επ. Καθηγητής κ. Γεράσιμος Σαπουντζόγλου και μέλη ο καθηγητής κ. Γιώργος Χατζηκωνσταντίνου, ο καθηγητής κ. Δημήτρης Γκίνογλου, ο Δρ. Θεόδωρος Μητράκος και ο Χαράλαμπος Πεντόνης.

Για την Μελέτη συγκροτήθηκε και επιτροπή αξιολόγησης από τους καθηγητές κ.κ. Ηλία Τζαβαλή και Επαμεινώνδα Πανά.

Εκ μέρους του Οικονομικού Επιμελητηρίου, τον συντονισμό είχε το μέλος της Κεντρικής Διοίκησης κ. Στέλιος Μαστρογιαννάκης M.Sc., την Επιστημονική Υποστήριξη οι ειδικοί επιστήμονες ο Δρ. κ. Σταύρος Ντεγιαννάκης και κ. Παναγιώτης Μπισμπίκος M.Sc.

Η μελέτη αναφέρεται στη δομή του ελληνικού τραπεζικού συστήματος που θέτει περιορισμούς και εμπόδια στην περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών τραπεζών. Σημειώνεται ότι η σταδιακή ωρίμανση της αγοράς περιορίζει σημαντικά τα περιθώρια κέρδους των ελληνικών τραπεζών και καθιερώνει τις συνθήκες για ενδεχόμενη συγκέντρωση του κλάδου σε λιγότερους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και στην όξυνση του ανταγωνισμού.

Παρατηρείται ότι ο ιδιωτικός τραπεζικός τομέας κέρδισε έδαφος και αύξησε σημαντικά τα μερίδιά του σε βάρος των υπό κρατικό έλεγχο τραπεζών. Επίσης πώς συμπληρωματικοί οργανισμοί υποβοηθούν στην ολοκλήρωση του τραπεζικού συστήματος, υπογραμμίζοντας το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν στην εμπέδωση της συστημικής σταθερότητας και στην αντιμετώπιση της ενδογενούς ασύμμετρης πληροφόρησης.

Στη μελέτη γίνεται αναφορά στις τράπεζες που έχουν προβεί σε τιτλοποιήσεις απαιτήσεων προκειμένου να αντιλήσουν ρευστότητα και να χρηματοδοτήσουν νέες δραστηριότητες. Η διαδικασία της τιτλοποίησης δίνει ένα σημαντικό πλεονέκτημα σ' αυτές. Ωστόσο, η αγορά χρεογράφων που προέρχονται από τιτλοποίηση, βρίσκεται και αυτή πλέον σε στενότητα εξαιτίας της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Μια από τις κυριότερες αιτίες της πρόσφατης κρίσης στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές είναι η ελλιπής τιμολόγηση του πιστωτικού κινδύνου δηλαδή του κινδύνου της ενδεχόμενης αδυναμίας του πελάτη μιας τράπεζας να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και να εξυπηρετήσει το δάνειό του.

Ενόψει της κρίσης αυτής, τονίζεται, ότι θα πρέπει να γίνουν ορισμένες επσημάνσεις στην κατεύθυνση των αναγκαίων μέτρων για τη θωράκιση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος στο σημείο αυτό.

Η υποτίμηση του πιστωτικού κινδύνου σε ορισμένες αγορές οδήγησε σε υπερδανεισμό ομάδων δανειοληπτών, με αποτέλεσμα την ανεξέλεγκτη αύξηση των επισφαλών δανείων.

Αναπόσπαστο τμήμα, λοιπόν, αποτελεί και ένα αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου το

οποίο είναι εξίσου σημαντικό. Ιδιαίτερα σημαντική είναι επίσης και η διασφάλιση της ανεξαρτησίας της λειτουργίας της διαχείρισης κινδύνων σε όλες τις τράπεζες ανεξάρτητα από την προσέγγιση που θα υιοθετήσουν, καθώς και η ενίσχυση του ιεραρχικού επιπέδου των εν λόγω λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων.

Γίνεται αναφορά στους σημαντικότερους παράγοντες επέκτασης των ελληνικών τραπεζών στα Τραπεζικά Συστήματα των Βαλκανικών Χωρών, καθώς και εκτενείς αναφορά στο ευρύ φάσμα υπηρεσιών που παρέχουν οι ελληνικές τράπεζες σε ιδιώτες, επιχειρήσεις αλλά και το δημόσιο στο πλαίσιο της διαμεσοδομητικής τους λειτουργίας, της παροχής υπηρεσιών πληρωμών, επενδυτικών υπηρεσιών στις κεφαλαιαγορές κ.ά. Ειδικά στον τομέα της χρηματοδότησης ιδιωτών και επιχειρήσεων υπογραμμίζεται ότι η

συμβολή τους είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς καθιστά εφικτή τη χρηματοδότηση των επενδυτικών σχεδίων και της καταναλωτικής δαπάνης. Επιπλέον σημειώνεται ότι, η δράση τους περιορίζει την παραοικονομία που αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας. Μέσω της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό τους, ιδίως των μικρομεσαίων, και με τον τρόπο αυτό στη δυναμική ανάπτυξη αυτών και των κλάδων στους οποίους δραστηριοποιούνται. Αναφέρεται το φάσμα εναλλακτικών επιλογών, που προσφέρεται

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ

στους καταθέτες, σε σχέση με τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου τους, με την προσφορά εναλλακτικών τραπεζικών και επενδυτικών προϊόντων με βάση τις ανάγκες τους. Καθώς επίσης και στον τομέα των πληρωμών, με την χρήση σύγχρονων συστημάτων σε διατραπεζική βάση, πράγμα που καθιστά δυνατή τη μείωση του κόστους συναλλαγών για το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Είναι γεγονός ότι οι διαδικασίες αυτές συνέβαλαν δραστικά στη διευκόλυνση των εισπράξεων ή απαιτήσεων αλληλά και στην πληρωμή οφειλών από και προς τους ιδιώτες, τις επιχειρήσεις και το δημόσιο.

Επίσης ο υψηλός βαθμός αξιοπιστίας και φερεγγυότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, διασφαλίζει στους καταθέτες συνθήκες ασφάλειας και καθιστά ελκυστικά τα προϊόντα τους και τις μετοχές του κλάδου. Οι Τράπεζες έχουν δείξει πολύ υψηλό βαθμό προσαρμογής στις νέες χρηματοπιστωτικές συνθήκες και επιπλέον άντεξαν χωρίς απώλειες στην πρόσφατη κρίση. Ανέπτυξαν εξάλλου ευρύ δίκτυο σε πολλούς ξένες αγορές. Παράλληλα επένδυσαν μεγάλα κεφάλαια στην τεχνολογία και σε εξειδικευμένο προσωπικό σε όφελος των ιδίων των κεφαλαίων τους αλληλά και της πελατείας τους. Ανέπτυξαν και συνεχίζουν να βελτιώνουν τα συστήματα διαχείρισης του

πιστωτικού κινδύνου, του λειτουργικού κινδύνου και των κινδύνων της αγοράς με βάση την διεθνή εμπειρία και πρακτική. Ενίσχυσαν ακόμα περισσότερο τις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και εφαρμόσαν σύγχρονες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης. Μια από τις βασικές πεποιθήσεις πλέον των διοικήσεων των τραπεζών είναι ότι η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους θα έχει τα βέλτιστα αποτελέσματα όταν συντελείται σε ένα εύρωστο κοινωνικά περιβάλλον. Έχοντας ως στόχο λοιπόν την λειτουργία τους σε αρμονία με την κοινωνία, αποδίδουν πλέον ιδιαίτερη σημασία στα θέματα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, που περιλαμβάνουν την Εταιρική Διακυβέρνηση, το Κοινωνικό έργο, τις Πολιτιστικές παρεμβάσεις και τα Περιβαλλοντικά θέματα. Η πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση έχει συμβάλει μάλιστα θετικά στον προβληματισμό για την ανάπτυξη της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στον ευρύτερο κλάδο των τραπεζών και γενικά των μεγάλων επιχειρήσεων.

Οι χρηματοοικονομικές εξελίξεις στα πλαίσια και της πρόσφατης κρίσης, η άνοδος του κόστους του χρήματος και των επιτοκίων καθώς και τα σενάρια της ύφεσης που παρουσιάστηκαν τους τελευταίους μήνες, έφεραν τους δανειολήπτες πιο κοντά στην υπερχρέωση και δημιούργησαν αβεβαιότητα σε σχέση με την

Η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε κρίση, με την ανεργία να αυξάνεται και την κοινωνία να αντιμετωπίζει μεγάλα προβλήματα. Η κατάσταση αυτή έχει πιθανότητα δημιουργήσει ένα μείγμα πιέσεων στα ελληνικά νοικοκυριά, τα οποία βιώνουν καθημερινά τη δυσκολία να ανταποκριθούν στις ανάγκες τους για την κάλυψη των κάθε είδους δανειακών τους υποχρεώσεων.

Με αφορμή τις εξελίξεις αυτές, στη μελέτη διερευνούνται τα ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά του δανεισμού των ελληνικών νοικοκυριών.

Το φαινόμενο της υπερχρέωσης των νοικοκυριών παρουσιάζεται έντονο και στη χώρα μας με δυσάρεστες επιπτώσεις τόσο στην οικονομική ανάπτυξη όσο και στην κοινωνική συνοχή. Οι επιπτώσεις αυτές επιδεινώνονται ακόμα περισσότερο λόγω της πρόσφατης οικονομικής κρίσης, των σοβαρών δημοσιονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων της ελληνικής οικονομίας, της εν γένει οικονομικής δυσπραγίας και των υψηλών ποσοστών ανεργίας. Η κατάσταση γίνεται ακόμα πιο σοβαρή, καθώς το ελληνικό τραπεζικό σύστημα δεν παρουσιάζεται ιδιαίτερα ευαίσθητο απέναντι στις εξελίξεις αυτές, στερούμενο συνήθως κοινωνικού προβληματισμού. Κάτω από αυτές τις συνθήκες η Πολιτεία οφείλει ν' αντιμετωπίσει το ζήτημα της υπερχρέωσης των νοικοκυριών και να δημιουργήσει συνθήκες υπέρβασης των συμπεριφορών που παρατηρούνται από το τραπεζικό σύστημα. Το τελευταίο οφείλει να αντιληφθεί ότι πέρα από τον επιχειρηματικό χαρακτήρα του, έχει δεσμεύσεις από την εταιρική κοινωνική ευθύνη που συχνά επικαλείται και τις αναπτυξιακές του υποχρεώσεις.

Η χώρα οφείλει να εκτιμήσει τη δυνατότητα των υπερχρεωμένων νοικοκυριών να απαλλαγούν από το άγχος των χρεών τους λαμβάνοντας υπ' όψη τα περιουσιακά τους στοιχεία και τα τρέχοντα εισοδήματά τους. Η αντιμετώπιση του προβλήματος της υπερχρέωσης πρέπει να είναι άμεση. Περισσότερο από ποτέ, είναι επιτακτική η ανάγκη να ληφθούν μέτρα για την ανακούφιση εκατοντάδων χιλιάδων υπερχρεωμένων νοικοκυριών που αδυνατούν να εξυπηρετήσουν τις δανειακές οφειλές τους. Τα μέλη των νοικοκυριών αυτών δυσκολεύονται να αντεπεξέλθουν στα χρέη τους, με αποτέλεσμα να περιθωριοποιούνται από την κοινωνική και οικονομική ζωή. Η σημερινή συγκυρία της κρίσης στην οικονομία αφαιρεί και την τελευταία δικαιολογία για αδράνεια από την Πολιτεία και καθιστά επιτακτική την ανάγκη άμεσης υιοθέτησης μέτρων. Οι χιλιάδες των ανέργων που προστίθενται κάθε μήνα και τα στοιχεία που καταμαρτυρούν την μεγάλη δυσκολία εξυπηρέτησης των οικονομικών υποχρεώσεων των νοικοκυριών προβάλλει πλέον ως καταλυτικός λόγος για τη λήψη μέτρων που θα αντιμετωπίσουν τη χιονοστιβάδα της μαζικής υπερχρέωσης με την οποία απειλείται άμεσα η κοινωνική συνοχή της ελληνικής κοινωνίας.

Τα μέτρα για την αντιμετώπιση της υπερχρέωσης θα πρέπει να

είναι τόσο προληπτικού όσο και κατασταλτικού χαρακτήρα.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, είναι εξαιρετικά κρίσιμο η πολιτεία να ασκήσει ουσιαστικό έλεγχο και να δείξει πραγματικό ενδιαφέρον για τους υπερχρεωμένους καταναλωτές ώστε να τύχουν ουσιαστικής μέριμνας και προστασίας. Από την άλλη πλευρά οι τράπεζες θα πρέπει να αναθεωρήσουν τη στάση τους εφαρμόζοντας στην πράξη προς την κατεύθυνση των αρχών της διαφάνειας, του υπεύθυνου δανεισμού και της κοινωνικής τους ευθύνης.

Διαπιστώνεται ότι η πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση έπληξε σημαντικά τα οικονομικά αποτελέσματα των ελληνικών τραπεζών, όπως και την κεφαλαιακή τους επάρκεια. Ακόμα χειρότερα όμως, ότι έπληξε την ικανότητά τους να παρέχουν πιστώσεις στην πραγματική οικονομία. Ότι οι χορηγούμενες πιστώσεις άρχισαν να συρρικνώνονται σημαντικά και ότι τα χορηγητικά επιτόκια άρχισαν να αυξάνονται, ως αποτέλεσμα της περιορισμένης ρευστότητας του συστήματος και τις συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας που επικράτησαν τη δεδομένη περίοδο. Επίσης, ότι τα σημαντικά προβλήματα που αντιμετώπισε η ελληνική οικονομία επιδείνωσαν περαιτέρω τις συνθήκες δανεισμού των ελληνικών τραπεζών, το κόστος δανεισμού και τους όρους διοχέτευσης της ρευστότητας στο οικονομικό σύστημα.

Συμπεραίνεται ότι οι πρωτοβουλίες που ανελήφθησαν για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της χρηματοπιστωτικής κρίσης συνέβαλαν αποφασιστικά στη μείωση της έντασης του προβλήματος. Όπως όμως διεφάνη το πρόβλημα είναι βαθύτατα συστημικό, οι πρωτοβουλίες που πρέπει να αναληφθούν στο μέλλον, τόσο για τη θωράκιση του χρηματοπιστωτικού συστήματος και την εμπέδωση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, όσο και την προστασία των καταναλωτών των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, είναι σημαντικές και απαιτείται στενή διακρατική συνεργασία.

Η ελληνική αγορά ακινήτων: χαρακτηριστικά, πρόσφατες εξελίξεις και προοπτικές

Είναι αναμφισβήτητο γεγονός το μεγάλο ενδιαφέρον που έχει αποκτήσει πλέον η αγορά ακινήτων. Το ενδιαφέρον αυτό συνδέεται άρρηκτα και με το γεγονός ότι η παρούσα χρηματοοικονομική κρίση, είχε ως αφετηρία τα στεγαστικά δάνεια μειωμένης εξασφάλισης και την αγορά ακινήτων των ΗΠΑ. Η εμπειρία από την τρέχουσα κρίση έχει αναδείξει, δυστυχώς με επώδυνο τρόπο, την εξάρτηση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας από την πορεία της αγοράς ακινήτων.

Δρ. Θεόδωρος Μ. Μητράκος
Υπεύθυνος του Τμήματος Ανάπτυξης Αγοράς Ακινήτων
της Τράπεζας Ελλάδος

Είναι σε όλους γνωστό ότι η αγορά ακινήτων αποτελεί μια ιδιαίτερη αγορά με μεγάλη συμμετοχή στην οικονομική δραστηριότητα των ανεπτυγμένων χωρών και σημαντική επίδραση στη σταθερότητα και ανάπτυξη. Οι μεταβολές στις τιμές των ακινήτων, των ενοικίων και των επιτοκίων των στεγαστικών δανείων επηρεάζουν τη ροπή των νοικοκυριών για κατανάλωση και αποταμίευση, τη συνολική ζήτηση και τον πληθωρισμό και κατά συνέπεια παίζουν σημαντικό ρόλο στο μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής, τη σταθερότητα και την ασφάλεια του χρηματοοικονομικού συστήματος. Στη χώρα μας τα τελευταία έτη, οι επενδύσεις στην

αγορά κατοικίας αποτελούν περίπου το 1/4 του συνόλου των επενδύσεων. Επιπλέον, τα 4/5 και πλέον του πλούτου των νοικοκυριών βρίσκεται σε ακίνητα.

Μόλις 10 χρόνια πριν, η αγορά ακινήτων ήταν μια μικρή αγορά εκτός του κύριου ενδιαφέροντος των οικονομικών. Τα κλασσικά μακροοικονομικά υποδείγματα δεν είχαν συμπεριλάβει την αγορά ακινήτων στις εξισώσεις τους. Η αύξηση όμως του μεριδίου των συνολικών κεφαλαίων που κατευθύνθηκαν στην αγορά αυτή τα τελευταία χρόνια και η σημαντική διακύμανση των επενδύσεων αυτών, όπως ήταν φυσικό, έστρεψε όψιμα το ενδιαφέρον των

υπευθύνων της οικονομικής πολιτικής και των κεντρικών τραπεζών για την αγορά ακινήτων. Ωστόσο μικρή πρόοδος από την έρευνα έχει επιτευχθεί σε πολλά επιμέρους σημαντικά ζητήματα. Για παράδειγμα:

- ✓ Οι μεταβολές στις τιμές των ακινήτων παραμένουν ακόμα ένα «μυστήριο», που δεν μπορεί να ερμηνευθεί ικανοποιητικά από τις συνήθεις μεταβλητές (διαθέσιμο εισόδημα, πραγματικά επιτόκια κ.ά.) και τα λεγόμενα «θεμελιώδη».
- ✓ Στη μέτρηση των τιμών, η επίλυση του προβλήματος της μεταβαλλόμενης ποιότητας και ετερογένειας του προϊόντος «κατοικία» και, ως εκ τούτου, η συγκρισιμότητα των τιμών μεταξύ χωρών παραμένουν ζητούμενα.
- ✓ Η συσχέτιση των οικονομικών κύκλων στη συνολική οικονομία και την αγορά ακινήτων παραμένει ένα ακόμα ενδιαφέρον ζήτημα για παραπέρα διερεύνηση.
- ✓ Γιατί η επίδραση του πλούτου προκύπτει σχετικά μικρή και συχνά στατιστικά μη σημαντική σε αρκετές χώρες της ΕΕ, συγκριτικά με τις ΗΠΑ;
- ✓ Πως θα ενσωματώσουμε στα υποδείγματά μας την σημαντική πλέον επίδραση της καινοτομίας και των πιστωτικών συνθηκών που διαμορφώνονται στην χρηματοπιστωτική αγορά μετά την πρόσφατη κρίση;

Για να μπορέσουμε να προσεγγίσουμε τα ζητήματα της αγοράς ακινήτων θα πρέπει πρώτα από όλα να κατανοήσουμε σε βάθος τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της αγοράς αυτής. Ορισμένα από αυτά τα χαρακτηριστικά είναι:

- ✓ Πρώτα από όλα στην περίπτωση της αγοράς ακινήτων έχουμε ένα έντονα ετερογενές προϊόν (κατοικία, επαγγελματικό ακίνητο), και το γεγονός αυτό μας δημιουργεί πρόσθετα προβλήματα κυρίως στην εκτίμηση των τιμών.
 - ✓ Δεύτερον, το κόστος συναλλαγών είναι πολύ υψηλό και ο όγκος συναλλαγών πολύ μικρός σε σχέση με το διαθέσιμο απόθεμα.
 - ✓ Τρίτον, είναι χαρακτηριστικό ότι η προσφορά αντιδρά αργά και με σημαντική χρονική υστέρηση στα μηνύματα της ζήτησης (κυρίως για αντικειμενικούς λόγους: έλλειψη οικοπέδων, χρόνος κατασκευής, έκδοσης αδείας, χρηματοδότησης κ.ά.).
 - ✓ Τέταρτον, η επίδραση των φορολογικών μέτρων στην αγορά κατοικίας είναι σημαντική, ενώ οι συνθήκες χρηματοδότησης ποικίλουν (διεθνώς).
 - ✓ Τέλος και κυρίως σε σχέση με την Ελλάδα, θα πρέπει ακόμα να παρατηρήσουμε: τη δυσκολία εντοπισμού και καταγραφής της πραγματικής τιμής συναλλαγής (λόγω φορολογικών επιπτώσεων – αντικειμενικός προσδιορισμός αξιών), το υψηλό ποσοστό ιδιοκατοίκησης που πλέον ξεπερνά το 80%, τη χαμηλή κινητικότητα και βαθμό μεταπώλησης των ακινήτων, καθώς και τον κατακερματισμένο κατασκευαστικό μας κλάδο (κυρίως στο χώρο της κατοικίας) σε σχέση με άλλες χώρες.
- Από όσα ήδη αναφέρθηκαν, εκτιμώ ότι όλοι μας συμφωνούμε ότι η καταγραφή και κατανόηση των εξελίξεων και των ιδιαίτερων

χαρακτηριστικών της αγοράς ακινήτων παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον. Ωστόσο, κάθε προσπάθεια στην κατεύθυνση αυτή προσκρούει σε ένα σημαντικό έλλειμμα πληροφόρησης και ανυπαρξίας των απαραίτητων δεδομένων που σχετίζονται με την αγορά ακινήτων. Η Τράπεζα της Ελλάδος ανέλαβε πρόσφατα φιλόδοξες πρωτοβουλίες με στόχο να καλύψει, στο μέτρο του δυνατού, το συγκεκριμένο έλλειμμα.

Ειδικότερα, το καλοκαίρι του 2008, δημιουργήθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος μια ανεξάρτητη υπηρεσιακή μονάδα, η οποία έχει ως αντικείμενο τη συστηματική καταγραφή, επεξεργασία και ανάλυση των σχετικών με την αγορά ακινήτων στατιστικών στοιχείων. Πρόκειται για το Τμήμα Ανάλυσης Αγοράς Ακινήτων, το οποίο ήδη έχει να επιδείξει αξιόλογο έργο στην κατεύθυνση της βελτίωσης, διάχυσης και ανάλυσης της διαθέσιμης πληροφόρησης.

Η πιο σημαντική ίσως προσπάθεια του Τμήματος Ανάλυσης Αγοράς Ακινήτων της Τράπεζας της Ελλάδος ήταν η κατασκευή ενός επίσημου και αξιόπιστου Δείκτη Τιμών Οικιστικών Ακινήτων, μέσα από αναλυτικές πληροφορίες και στοιχεία που συγκεντρώνονται ήδη από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας. Ο δείκτης αυτός δημοσιεύεται ήδη σε τακτική τριμηνιαία βάση τόσο για το σύνολο της χώρας όσο και αναλυτικά για «νεόδμητα» και «παλαιά» οικιστικά ακίνητα, και επιμέρους γεωγραφικές περιοχές (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Άλλες μεγάλες πόλεις, και Λοιπές περιοχές). Η σταδιακή εκτίμηση και αξιοποίηση ηδονικών υποδειγμάτων είναι ένας από τους επόμενους στόχους της Τράπεζας της Ελλάδος στην κατεύθυνση της κατάρτισης ακόμα πιο αξιόπιστων Δεικτών Τιμών Ακινήτων με βάση τη διεθνή βιβλιογραφία και εμπειρία. Η επέκταση της προσπάθειας αυτής και στα επαγγελματικά ακίνητα αποτελεί για το Τμήμα Ανάλυσης Αγοράς Ακινήτων μία από τις επόμενες προκλήσεις.

Υπάρχουν όμως ορισμένες ακόμα πρωτοβουλίες στις οποίες αξίζει να αναφερθούν:

- ✓ Συγκέντρωση και τακτική δημοσιοποίηση (μία τουλάχιστον φορά το μήνα) όλων των βραχυχρόνιων δεικτών που είναι διαθέσιμοι για την ελληνική αγορά ακινήτων και τον κατασκευαστικό κλάδο.
- ✓ Καταγραφή των πρόσφατων εξελίξεων και προοπτικών της αγοράς ακινήτων μέσα από την έρευνα των κτηματομεσιτικών γραφείων.
- ✓ Παρακολούθηση των συναλλαγών ακινήτων σε συνεργασία κυρίως με τα Υποθηκοφυλακεία, την ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΕ, τους Δικηγορικούς Συλλόγους, και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος.
- ✓ Ανάλυση και παρουσίαση των πρόσφατων εξελίξεων και προοπτικών στην αγορά ακινήτων μέσα από τα τακτικά δημοσιεύματα και τις ειδικές μελέτες της Τράπεζας της Ελλάδος (Εκθεση Διοικητή, Εκθέσεις Νομισματικής Πολιτικής και Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Ειδική έκδοση με θέμα "Αγορές ακινήτων: εξελίξεις και προοπτικές" κ.ά.).

Είναι βέβαιο ότι οι πρωτοβουλίες αυτές θα συμβάλουν ουσιαστικά στη βελτίωση της ποιότητας και του εύρους της διαθέσιμης πληροφόρησης καθώς και στην αξιόπιστη καταγραφή των τάσεων και των προοπτικών της αγοράς ακινήτων. Την αξιόπιστη πληροφόρηση έχει ιδιαίτερη ανάγκη η εγχώρια αγορά, καθώς τα δεδομένα που κατά καιρούς τροφοδοτούν το δημόσιο διάλογο είναι κατά κανόνα αποσπασματικά και στερούνται επαρκούς θεμελίωσης. Η βελτίωση και η διάχυση της διαθέσιμης πληροφόρησης με συστηματικό και επιστημονικά συνεπή τρόπο είναι βέβαιο ότι, εκτός των άλλων, θα διευκολύνει το έργο όχι μόνο των φορέων άσκησης πολιτικής αλλά και όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων στην αγορά ακινήτων (μεσιτικά γραφεία, κατασκευαστικές εταιρίες, εκτιμητές, διαχειριστές

χαρτοφυλακίων, επενδυτές κ.λπ.). Κατά συνέπεια, το όφελος για όλους και κυρίως για την ίδια την αγορά θα είναι σημαντικό. Μην ξεχνάμε άλλωστε ότι, όπως και σε άλλες περιπτώσεις, αποτελεσματική αγορά είναι πρωτίστως εκείνη στην οποία όλοι οι συμμετέχοντες διαθέτουν επαρκή και σύμμετρη πληροφόρηση.

Με βάση τη στατιστική πληροφόρηση που συγκεντρώνεται στην Τράπεζα της Ελλάδος, παρουσιάζονται στη συνέχεια οι πρόσφατες εξελίξεις στην ελληνική αγορά ακινήτων.

(α) Τιμές κατοικιών

Η επιβράδυνση των θετικών ρυθμών μεταβολής των τιμών των διαμερισμάτων στην Ελλάδα που παρατηρήθηκε από τις αρχές του 2007, συνεχίστηκε έως το τέλος του 2008, ενώ καθ' όλη τη διάρκεια του 2009 ο ρυθμός αυτός διαμορφώθηκε σε αρνητικά επίπεδα τόσο για τα "νέα" όσο και τα "παλαιά" διαμερίσματα. Ειδικότερα, με βάση τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί

από τις

τράπεζες, οι

τιμές για το

σύνολο των

διαμερισμάτων

(σε

ονομαστικούς

όρους)

εκτιμάται ότι

μειώθηκαν με

μέσο ετήσιο

ρυθμό 3,9%

το 2009 (-

3,4%, -2,6%,

-5,0% και -

4,6% το α', β',

γ' και δ'

τρίμηνο

αντίστοιχα). Η

μείωση αυτή

ήταν στο ίδιο

διάστημα

ελαφρώς

μεγαλύτερη

για τα παλαιά

διαμερίσματα

(4,9%) έναντι

των νέων

(2,4%),

γεγονός που φαίνεται να αντανakλά τη σχετικά μεγαλύτερη «ανθεκτικότητα» των τιμών των νεόδμητων διαμερισμάτων τα οποία διατίθενται προς πώληση από τους κατασκευαστές.

Η εξέλιξη των τιμών των κατοικιών είναι παρόμοια σε όλες σχεδόν τις επιμέρους γεωγραφικές περιοχές (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, λοιπές πόλεις κ.ά.), καταγράφοντας σημαντική αποκλιμάκωση των θετικών ετήσιων ρυθμών έως το τέλος του 2008 και αρνητικούς ρυθμούς στη συνέχεια. Για το σύνολο του 2009, οι τιμές των διαμερισμάτων εκτιμάται ότι μειώθηκαν

με μέσο ετήσιο ρυθμό 5,0% στην Αθήνα, 6,2% στη Θεσσαλονίκη, 2,9% στις άλλες μεγάλες πόλεις και 1,7% στις λοιπές περιοχές της χώρας.

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, η ελληνική αγορά κατοικίας χαρακτηρίζεται από σχετική ανθεκτικότητα των τιμών. Επιπλέον, εκτιμάται ότι δεν παρουσιάζει χαρακτηριστικά σημαντικής υπερτίμησης, δεδομένου ότι και ο λόγος του δείκτη τιμών των κατοικιών προς το δείκτη των ενοικίων υποχώρησε σταδιακά τα τρία τελευταία έτη. Η υποχώρηση αυτή ήταν κυρίως αποτέλεσμα της συνεχούς αποκλιμάκωσης των ρυθμών μεταβολής των τιμών των κατοικιών μετά το 2006 και, από την άλλη πλευρά, της σχετικής σταθερότητας του ρυθμού μεταβολής των ενοικίων (μέση ετήσια εκατοστιαία μεταβολή: 4,5% το 2007, 3,9% το 2008 και 3,6% το 2009). Η μείωση του λόγου των τιμών των κατοικιών προς τα ενοίκια εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί με συγκρατημένους ρυθμούς και τα αμέσως επόμενα τρίμηνα ως αποτέλεσμα, και πάλι, της μικρής περαιτέρω αποκλιμάκωσης των τιμών των κατοικιών (βλ. Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής, Τράπεζα της Ελλάδος, Μάρτιος 2010).

(β) Ζήτηση και προσφορά

Η σχετική επιφυλακτικότητα από την πλευρά της ζήτησης και η υπερβάλλουσα προσφορά εξακολουθούν να χαρακτηρίζουν την ελληνική αγορά ακινήτων τα δύο τελευταία έτη. Η επιφυλακτική στάση των νοικοκυριών για την αγορά κατοικίας, είναι κυρίως αποτέλεσμα της αυξημένης αβεβαιότητας για την απασχόληση και τα μελλοντικά τους εισοδήματα, η οποία επιτείνεται τους τελευταίους μήνες από τη γενικότερη αβεβαιότητα σε σχέση με τις οικονομικές προοπτικές και την αντιμετώπιση των δημοσιονομικών προβλημάτων της χώρας. Επιπλέον, οι αυξημένες προσδοκίες των νοικοκυριών για χαμηλότερα επίπεδα τιμών των κατοικιών στο μέλλον, είναι πιθανό να τα έχουν οδηγήσει σε αναβολή της απόφασης για αγορά κατοικίας. Από την άλλη πλευρά, η πιο προσεκτική και επιλεκτική στάση των τραπεζών όσον αφορά τη χορήγηση νέων στεγαστικών δανείων, ως αποτέλεσμα της τρέχουσας χρηματοοικονομικής κρίσης, εκτιμάται ότι έχει και αυτή συμβάλει στη μείωση της ζήτησης των νοικοκυριών για κατοικία. Η υποχώρηση της ζήτησης διαφαίνεται και από τη συνεχή επιβράδυνση του ρυθμού ανόδου των στεγαστικών δανείων, κυρίως μετά την πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση. Συγκεκριμένα, παρά τη μείωση των στεγαστικών επιτοκίων από το Νοέμβριο του 2008, ο ετήσιος ρυθμός ανόδου του υπολοίπου των τραπεζικών δανείων προς τα νοικοκυριά για αγορά κατοικίας υποχώρησε στο 3,7% στο τέλος του 2009 (Ιανουάριος 2010: 3,6%), από 11,5% στο τέλος του 2008 και 21,9% στο τέλος του 2007.

Από την πλευρά της προσφοράς στην αγορά κατοικίας, το πλεονάζον απόθεμα που εκτιμάται ότι είχε δημιουργηθεί τα τελευταία έτη, φαίνεται ότι απορροφάται σταδιακά, παρά τη σχετική επιφυλακτικότητα από την πλευρά της ζήτησης. Η μείωση της ιδιωτικής κατασκευαστικής δραστηριότητας το 2007 και το 2008 ήταν πολύ ταχύτερη από την αντίστοιχη μείωση του αριθμού των αγοραπωλησιών ακινήτων. Πράγματι, ο αριθμός των νέων αδειών μειώθηκε κατά 5,3% το 2007 και κατά 15,6% το 2008, έναντι μείωσης κατά 3,0% και 5,8% του αριθμού των ακινήτων που έγιναν αντικείμενο συμβολαιογραφικών πράξεων κατά τα ίδια έτη. Συγκεκριμένα, με βάση τα στοιχεία της ΕΣΥΕ, που συγκεντρώνονται από τα συμβολαιογραφικά γραφεία όλης της χώρας, ο αριθμός των συμβολαιογραφικών πράξεων για αγορά ακινήτων από 172,9 χιλιάδες το 2006, μειώθηκε σε 167,7 χιλιάδες το 2007 και σε 158,0 χιλιάδες το 2008. Σημειώνεται ακόμα ότι ο όγκος της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας βάσει αδειών μειώθηκε κατά 5,0% το 2007, 17,1% το 2008 και 27,6% το 2009. Επισημαίνεται πάντως, ότι ένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγοράς ακινήτων είναι η σημαντική χρονική υστέρηση με την οποία αντιδρά η προσφορά στην εξέλιξη της ζήτησης (κυρίως για αντικειμενικούς λόγους: έλλειψη οικοπέδων, χρόνος έκδοσης της κατασκευαστικής αδείας, υλοποίησης του έργου κατασκευής, χρηματοδότησης κ.ά.).

Η σταδιακή απορρόφηση του πλεονάζοντος αποθέματος στην αγορά ακινήτων εκτιμάται ότι συνεχίστηκε και το 2009. Ο αριθμός των συναλλαγών οικιστικών ακινήτων που πραγματοποιήθηκαν με τη διαμεσολάβση του τραπεζικού συστήματος μειώθηκε κατά 39,6% το 2009 έναντι αντίστοιχης μείωσης 21,7% το προηγούμενο έτος (στοιχεία που συγκεντρώνονται από τα πιστωτικά ιδρύματα). Ελαφρά μεγαλύτερη ήταν η αντίστοιχη μείωση τόσο για το δείκτη όγκου (με βάση το σύνολο των τετραγωνικών μέτρων, μείωση κατά 41,2% το 2009) όσο, και κυρίως, το δείκτη της συνολικής αξίας (μείωση 42,1%) των εν λόγω συναλλαγών. Το γεγονός ότι οι δείκτες όγκου και αξίας των συναλλαγών την περίοδο της κρίσης μειώθηκαν με ελαφρά ταχύτερο ρυθμό από ό,τι ο αριθμός των συναλλαγών αντανακλά τη στροφή του αγοραστικού ενδιαφέροντος των νοικοκυριών σε διαμερίσματα μικρότερου εμβαδού και μικρότερης αξίας.

(γ) Προσδοκίες και προοπτικές

Σύμφωνα με την έρευνα που διενεργεί το Τμήμα Ανάλυσης Αγοράς Ακινήτων της Τράπεζας της Ελλάδος στα μεγάλα κτηματομεσιτικά γραφεία της χώρας, οι συνθήκες στην αγορά κατοικίας παρουσίασαν ελαφρά βελτίωση τα πρώτα τρία τρίμηνα του 2009. Ωστόσο, από τα πρώτα αποτελέσματα της έρευνας αυτής για το δ' τρίμηνο του 2009, καταγράφεται μία ελαφρά επιδείνωση των προσδοκιών των ερωτηθέντων, στελέχη των κτηματομεσιτικών γραφείων. Στην επιδείνωση αυτή των προσδοκιών φαίνεται ότι συνέβαλαν τόσο η αβεβαιότητα σε σχέση με τις αλλαγές στην φορολογία των ακινήτων (αντικειμενικές αξίες, φορολογική κλίμακα και αφορολόγητα κ.λπ.) όσο και η αβεβαιότητα σε σχέση με τα γενικότερα οικονομικά προβλήματα της χώρας (δημοσιονομικό, διαρθρωτικές αλλαγές κ.ά.).

Τη σημαντική μείωση των προσδοκιών στην αγορά ακινήτων καταγράφει και ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις κατασκευές (που αφορά τόσο κατοικίες όσο και άλλες ιδιωτικές και δημόσιες κατασκευές) ο οποίος παρουσίασε μέση ετήσια μείωση 31,4% το 2009 έναντι αύξησης 3% το 2008 και 1,5% το 2007. Ειδικότερα όσον αφορά τις επιχειρήσεις κατασκευής κατοικιών, σύμφωνα με την έρευνα του IOBE η αντίστοιχη μείωση των επιχειρηματικών προσδοκιών το 2009 ήταν 32,4% (έναντι 28,4 το 2008 και 14,0% το 2007), ενώ οι εξασφαλισμένοι μήνες παραγωγής μειώθηκαν σε 11,0 το 2009 (Φεβρουάριος 2010: 7,8), έναντι 11,7 κατά μέσο όρο το 2008.

Με τη σταδιακή αποκατάσταση της ομαλότητας στις χρηματοπιστωτικές αγορές απομακρύνεται όλο και περισσότερο ο κίνδυνος απότομης διόρθωσης των τιμών στην ελληνική αγορά ακινήτων, αν και οι πτωτικές πιέσεις στις τιμές είναι πιθανόν να συνεχιστούν και τους επόμενους μήνες. Η ένταση των πιέσεων αυτών θα εξαρτηθεί κυρίως από τις γενικότερες οικονομικές και χρηματοπιστωτικές συνθήκες στην Ελλάδα. Η ανάκαμψη της αγοράς ακινήτων τα επόμενα τρίμηνα είναι άμεσα συνδεδεμένη με τις προσδοκίες των νοικοκυριών για την απασχόληση και τα μελλοντικά τους εισοδήματα, τη χρηματοδότηση της αγοράς από το τραπεζικό σύστημα, αλλά και τη γενικότερη ανάκαμψη της οικονομίας. Η ύπαρξη σαφών μηνυμάτων προς την κατεύθυνση της αποτελεσματικής αντιμετώπισης των δημοσιονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία εκτιμάται ότι, εκτός των άλλων, θα συμβάλει και στην αναθέρμανση της αγοράς ακινήτων. Ανάλογα αποτελέσματα θα προκύψουν και από την οριστικοποίηση και εφαρμογή των μέτρων σε σχέση με τη φορολογία των ακινήτων (αντικειμενικές αξίες, διευθέτηση ζητήματος ημιυπαίθριων χώρων, κλίμακα και αφορολόγητα όρια φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας κ.ά.) καθώς τόσο η προσφορά όσο και η ζήτηση κατοικίας επηρεάζονται σημαντικά από αυτά.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας

**Διδακτορική διατριβή στην οικονομία του περιβάλλοντος
και της ενέργειας**

Η Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας του ΕΑΠ προσκαλεί επιστήμονες που ενδιαφέρονται να εκπονήσουν διδακτορική διατριβή στην περιοχή της οικονομίας του περιβάλλοντος. Το γνωστικό αντικείμενο είναι η εύρεση συσχετίσεων μεταξύ των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα ή της ενεργειακής κατανάλωσης και της οικονομικής δομής διαφόρων χωρών. Οι υποψήφιοι πρέπει να κατέχουν βασικό πτυχίο και μεταπτυχιακό δίπλωμα οικονομικών επιστημών, θα χρειαστεί να έχουν σχετικά καλές γνώσεις στατιστικής, ενώ κάποιες βασικές γνώσεις για το περιβάλλον είναι επιθυμητές αλλά όχι απαραίτητες. Η διδακτορική αυτή διατριβή μπορεί να εκπονηθεί και από απόσταση και μπορεί να προσαρμοστεί και σε υποψήφιους που εργάζονται.

Η λήξη της ημερομηνίας υποβολής δικαιολογητικών είναι στις 30/06/2010.

Για περισσότερες πληροφορίες ή αποστολή βιογραφικού, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν -έως 30/6- με τον Επίκουρο Καθηγητή **Ευθύμιο Ζέρβα** στο zervas@eap.gr ή στο τηλ: **2610 367566**.

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας

Ρύγα Φερραίου 167

26222 Πάτρα

Στόχος μας να καταστήσουμε το Οικονομικό Επιμελητήριο

- ✓ την μεγαλύτερη επιστημονική κοινότητα της χώρας
- ✓ αρωγό στην οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση της χώρας
- ✓ Μαζικό Επιμελητήριο!
- ✓ Δυναμικό Επιμελητήριο!

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ